

M U H İ T

Sene 1

Resimli Aylık Aile Mecmuası

No. 2

Üvezzilerden edebi ilâvemizi ve elbise kalıbını isteyiniz.

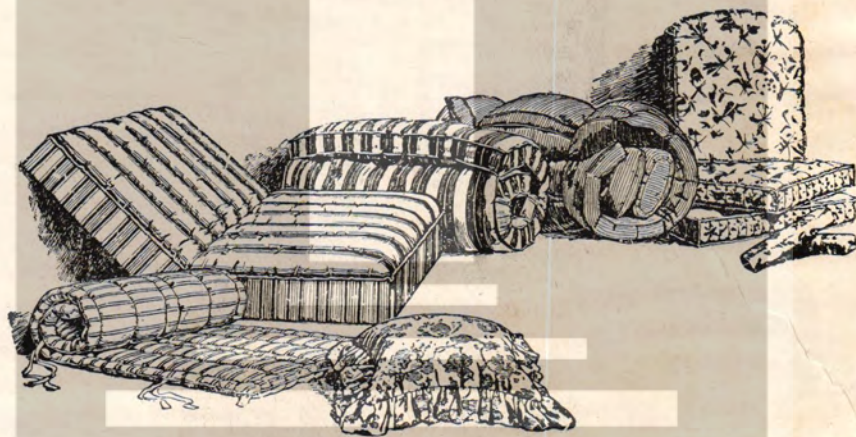
Nushası 50 Kuruştur

مكتب اداره لرینه و طلبه و لیلرینه خدمتده بولمق ایچون

بیکر مغازه سی

رغبت عمومیه مظهر اولان استاندارد قاریولالرینک

فیاتلرینی تنزیل ایتمشدر.

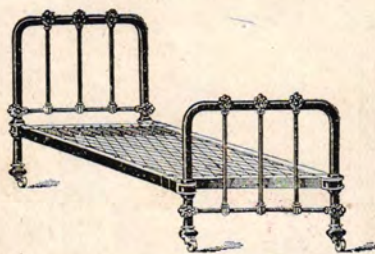

لیلی مکاتبده اؤک زیاده استعمال ایدیلن استاندارد قاریولالری اولدیغی اونوتمايکیز!

بک اوغلنده استقلال جاده سنده 370 نومروده

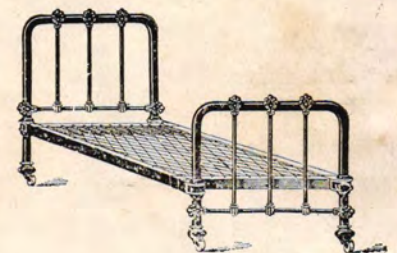
بیکر لیمتد شرکتی

تلفون : بک اوغلی 4472 — 4473

No. 591

تلغراف : بک اوغلی بیکر

No. 591

MUHİR

Resimli Aylık Aile Mecmuası

Sene 1

30 Teşrinisani, 1928

№ 2

GÂZİNİN SON NUTKU

Cümhuriyet hükûmetinin umranî ve iktisadî programı

Üçüncü-Büyük Millet Meclisinin ikinci iç-timai Gâzinin son derece mühim bir nutku ile açılmıştır. Bu nutuk, cümhuriyet hükûmetinin uzun bir sulh ve asayiş devresine lâyik mükemmel ve yepyeni bir umran ve iktisat programıdır. Bir kaç noktası birinci defa olarak doğrudan doğruya inkişaf gayelerimiz arasına girmektedir.

Son derece mühim olan bu noktalar şunlardır:

- 1) Toprağı olmayan çiftçilere toprak tedariki.
- 2) Geniş su siyaseti.
- 3) Cümhuriyet bankasının açılması.
- 4) Yeni alfabe.

(Bunlara, «kimsesizlerin kimsesi» olduğunu fiilen ispat eden cümhuriyetin ihdas ettiği, ve bir senede sermayesi 6 kûsur milyon liraya balığ olan Eytam Bankasını tesis etmek; halkın sana'ata rağbetini teşvik için tesis olunan Sanayi ve Maadin Bankasının malî kudretini artırmak; bir senede yeniden 500 kilometrelik demiryolu açmak; meslekî ve ihtisâsî tahsil ve terbiyeye yeni yeni ehemmiyetler atfetmek noktalarını da ilâve etmeliyiz.)

Son nutukta, umran ve inkişafımızın en mühim gayeleri olarak zikredilen dört mühim nokta, hakikaten, Gâzinin dediği gibi, büyük Türk milletinin önüne pek vaatli bir medeniyet ufku açacaktır.

Saltanatın toprak kanunlarında, her köyün toprağı, köylülere ait olduğu yazılı idi. Fakat, buna rağmen, bir çok vilâyetlerde

tekmil bir — hatta birkaç — köyün toprağı bir adamın mülkü olabiliyor, bilfiil o toprağı ekip biçen çiftçi köylüler o adamın haraç veren raiyeti bulunuyordu. Köyün beyi, ağası, raiyetinden (serflerinden) istediğini alıyor, istediğini onlara brakıyordu. Yakındaki diğer köyleri de talan (yağma) edebilirdi.

Padişahların Sultan Selim ve Kanunî gibi, en ziyade ihtişam ve kudret sahipleri bile bu derebeylerinin nüfuzunu kıramamıştı. Mithat Paşa islâhatından sonra başlayan yarım meşrutiyet, 1908 den sonraki meşrutiyet hükûmetleri de bu derebeyliğe ilişememiş, bilakis, teğallübü Anadolunun diğer taraflarına da sirayet ettirmişti. Yalnız Gâzinin açtığı feyzli ve nurlu cümhuriyet devrindedir ki 1924 isyanı hakkıyla bastırılarak, derebeylik kökünden sökülüp kaldırılmıştır. Şimdi de o müteğallip sınıfın gaspen elleri arasında bulundurdıkları toprakları istihsal vasıtalarından mahrum çiftçilere vermek gibi inkılâbî ve muazzam tedbirler hükûmetin iktisadî programına konulabilmiştir.

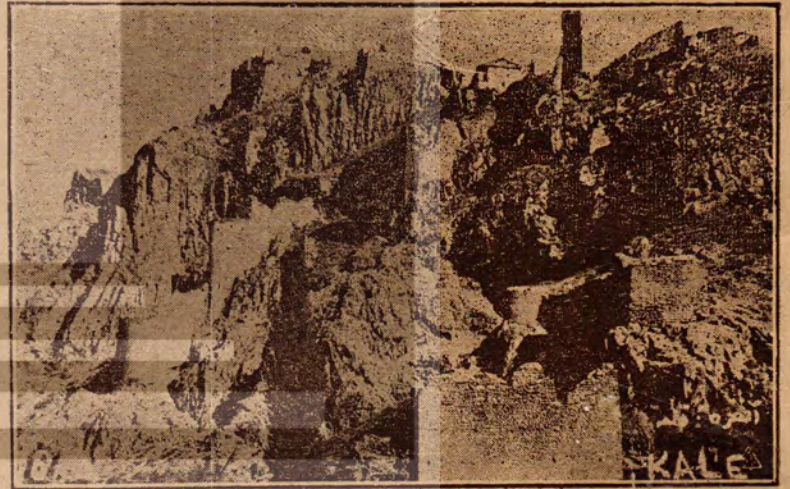
Reisicümhur Hz. yalnız Şark vilayetlerinde değil, memleketin diğer kısımlarında da topraksız çiftçilere toprak tedarik etmek lüzumundan bahsediyorlar. Bu itibarla, bu sene meclise toprak mülkiyetini, ve tasarruf hakkını ihtiva etmek üzere tam bir ziraî kanun verilecek demektir. İşte cümhuriyet hükûmeti bu sene bu mühim ve muazzam mes'eleyi halletmeğe karar vermiştir. Bütün gönlümüzle muvaffakiyetler temenni ederiz.

Eski Ankara: Hacı Bayram Kapağı

Asyanın uzun zaman müstemlike halinde idare olunmuş bazı memleketlerinde eski, köhne şehirlerin mukabil bir cihetinde inşa olunmuş yeni, temamilen modern şehirlere tesadüf olunur. Bu şehirlerdeki muhteşem binalar, bankalar, tiyatrolar, oteller, evler memleketin asıl öz evlatları için değildir; memleketi iktisaden istismar için oraya yerleşmeğe lutfen tenezzül eden ecnebî sermayedarlarının istirahatı, zevki, eğlencesi ve kazancı için yapılmışlardır. İstanbulun bile Karaköy ve Beyoğlu tarafları düne kadar — belki de bugün — aynı feci manzarayı irae etmiyor muydu? Eski Osmanlı İmparatorluğunun bütün büyük şehirleri: Selanik, Beyrut, İzmir... aşağı yukarı Asya müstemli-

istiyen ve yaşamasını bildiklerini gösteren Türkler için yapılmıştır. Eski Asya, eski imparatorluk alışmıştı: Öz

Eski Ankara: Kal'e

Eski Ankara: Kal'e

YENİ

kelerinin birer eşi değil miydi?

Halbuki *Yeni Ankara*, genç Türk Cumhuriyetinin yeniden kurulan پایتختی, Yakın ve Orta Şark âleminde, ilk defa olarak bir istisna teşkil etmek üzere vücuda getirilmiştir. Yeni Ankara, bütün hükümet daireleriyle, bütün Bankalarıyla, bütün mektepleriyle, otelleriyle, şaleleriyle, evleriyle, ancak memleketin öz evlatlarına aittir; bütün o muazzam binalar medenî insanlar gibi kendi memleketlerinde yaşamak

evlatları alınteri dökerdi; yamalı paçavralara bürünerek ahırdan beter yerlerde, karnı doymuyarak yaşardı; kazancının fazlasıyla ecnebî sermayedarlarının servet ve ihtişam içinde, lüks bir hayat geçirmesini gayet tabii bulurdu: *Yeni Ankara* o kadercilik an'anesinin genç Türkiye Cumhuriyetini yaratan inkılapçı türk neslinde eseri bile kalmadığını gösteren en maddi bir misaldir. On iki sene evel Türk hükümetinin ve müdiran sınıfının tek bir bankası yoktu; banka tesis ve idaresini türk-lük için adeta bir enrimuhal zanne-

ANKARA

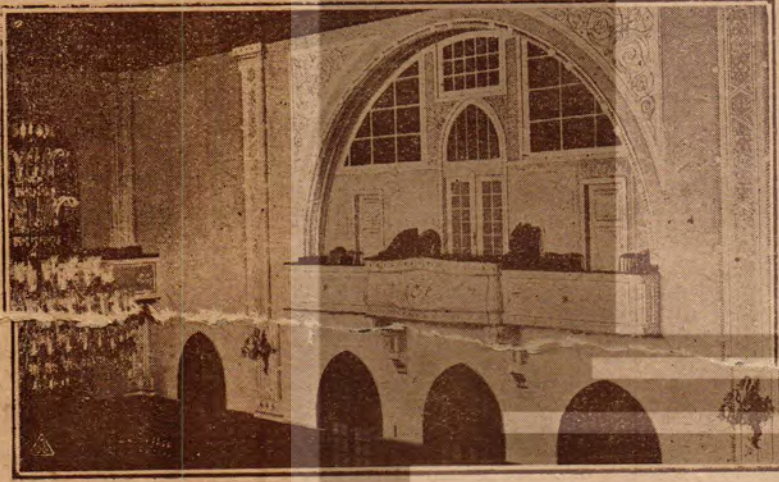
derlerdi. Halbuki bugünkü inkılapçı, cümhuriyetçi nesil, her biri bir milyon ve daha ziyade lira kıymetinde mütaaddit bankalarıyla, tek-mil bir paytaht yaratabilecek bir malî ve medenî iktidar gösterebilmiştir!

*
* *

Yeni Ankaranın kusurlarını sayanlar pek çoktur; pilânsızlık, belediyesizlik, dağınıklık, rantın yükselmesine karşı kâfi tetbirler alınma-

Yeni Ankaranın en güzel binalarından.
Sıhhiye Vekâleti

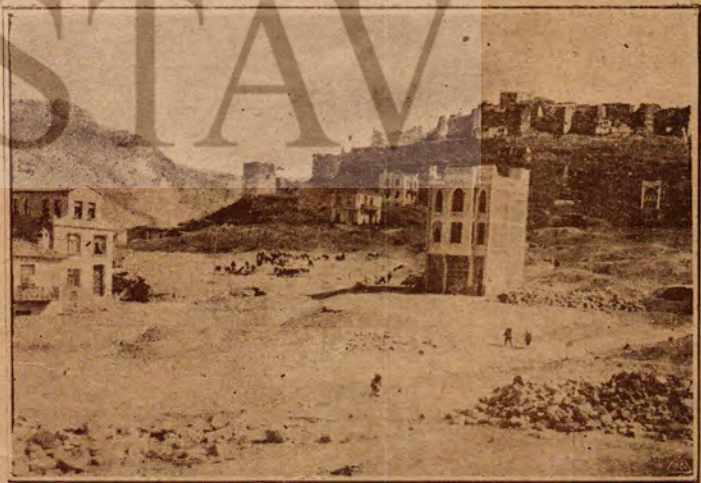
Büyük Millet Meclisinde Gâzi
hazretlerinin locası

muş olmaklık, v. s. Bütün bunlar doğru olabilir. Hiç bir kusur ve hatanın vakı olmaması son derece şayanı arzı bir şeydi. Fakat düşünülmesi ki genç Türkiye cümhuriyetinin paytahtı: medeniyet yaratmak, ve öz emeğinin eseri olacak o medeniyet içinde medenî insanlar gibi yaşamak aşkını besleyen kahramanlar neslinin fevrî bir tezahürüdür. Türkiye cümhuriyeti nasıl Türk inkılabının fevrî bir siyasî eseri ise, *Yeni Ankara* da aynı inkılâbın fevrî bir eseri umranisidir.

Her milliyet duygusunu ruhunda hisseden, Yeni Ankarayı baştan başa bir otobus seyahatıyla gezerken

göğsünün bir millî iftihar ve gurur ile kabardığını duyar; ne henüz izalesine bir çare bulunamayan tozundan, ne yeni dikilen ağaçların bakımsızlık yüzünden gösterdikleri elim manzaradan, ne de sair küçük kusurlardan şikâyet eder. O, içinden mütemadiyen: «Dört senede şu yüz milyon liralık binaları vücuda getirenler, şu bataklıkları kurutup sıtma gibi bir âfetle mücadelede imkân bulanlar... tozu da yenecekler, parklar ve ormanlar da yaratacaklar;

şehir ve civarını sulara boğacaklar; yalnız bu şehri de-

Ankarada tezat: Yeni ile eski

ğil, bütün memleketi ihya edecekler» diyor ve buna sarılmıyorsa bir imanla inanıyor.

AHMET CEVAT

BÜYÜK GAZİ VE SAN'AT

ŞAHSİ İNTİBALAR

Gâzi ilme ve san'ata, bilgiye ve güzelliğe meftundur. Her şeyin, her işin, her tedbirin ilme, fenne muvafık olmasını, san'atla yapılmasını arzu eder. Fakat ilim ve san'at namına edilen safsatalara asla tahammül etmez.

İlmî işlerde hakikî ihtisas sahiplerinin reyini sorup anlamadan şahsî fikirlerini ortaya sürmez; fakat ihtisas namına biri birlerine zıt reyler karşısında kaldığı zaman hakkıye isabetlerinden ve ilme tevâfuklarından şüphe eder.

İlimlerden en ziyade tarih ile içtimaiyata aşıktır. Yarattıkları büyük Türk İnkılâbını, misilsiz bir muvaffakiyetle, safha safha inkişafa mazhar edebilmeleri tarihte ve içtimaiyatta nasıl büyük bir ustâ olduklarını göstermeye kâfidir. Neş'e ve muhabbetle riyaset buyurdıkları samimî meclislerin en neş'eli ve en muhabbetli saatinde ilme, içtimaiyata, şiir ve san'ata mütaallik umumî musahabeler açmak, her kesin fikir ve mülâhazasını sormak, bunların etrafında münakaşa ve münazaralar yürütmek, en ziyade sevdikleri zihnî eğlencedir.

Birkaç defa «san'at nedir?», «şiir nedir?» sualile bir ilim ve san'at münazarasını açıp idare ettiklerine şahit oldum. Bir defasında, dolmabahçede, mecliste hazır bulunan şair, muharrir, âlim v. s. zevatın ifadelerinden san'atın basit, tam, kusursuz bir tarifi alınmıyordu; kendileri: «Bence en muvafık tarifi şudur:

«San'at güzelliğin ifadesidir» dediler.

Sonra itmam buyurdular:

«Bu ifade sözle olursa şiir, nağme ile olursa musiki, nakş ile olursa ressamlık, naht ile olursa heykeltraşlık, bina ile olursa mimarlık... olur.»

Şüphesiz en basit, en muvafık, en doğru tarif bu idi. Kabulünde tereddüt edilemezdi. Ancak «Güzellik nedir?» mes'elesinin hallinde mutlak surette bir cevap verilemezdi; güzelliğin nisbî bir kıymet olduğunu kabul zaruriydi. Fakat bu mes'ele bahsın ancak fer'i bir cihetini teşkil ediyordu.

San'at eserlerinin tarihî ve içtimai şeraitle sıkı bir münasebeti olduğuna iman eden *Gâzi* bu cihetin izahını mecliste hazır bulunan bir içtimaiyat

âliminden sormuşlardı; bu münasebe-
tle açılan sohbetin nihayetinde ilme
olan meftuniyetlerini ifade buyurarak:
«İlmî tetebbuatla ciddi surette tevag-
gule vaktim olsaydı, en ziyade içtimâî
ilmin tetebbu ve tamikiyle meşgul olur-
dum» demişlerdi.

Bilhassa şi're verdikleri içtimâî kıy-
met çok büyüktür. Hakikaten tarihin
bazı devirlerinde şi-
ir çok mühim, çok
fa'al bir rol oynaya-
bilmiştir. Şi'rin her
zaman böyle mü-
him, fa'al ve nafi bir
rol oynaması da
mümkündür. Elve-
rir ki şair zamanın
en samimî, en ne-
cip, en san'atkâr ter-
cümanı olabilsin.

Çankayada, gene
böyle bir neş'e ve
muhabbet meclisin-
de, şairin tarifini
sormuşlardı. Şairlerimizden bir zat
Hügonun:

*Le poète est un écho sonore au mi-
lieu de l'univers.*

Tarifini söylemişti. *Gâzi*, şairin
yalnız bir aksisedadan ibaret olacağı
kanaatinin zihinlerde tahassül etmesi-
ne mahal vermemek için münakaşa-
nın sonunda şairin tarifini şu suretle
ikmal buyurdular:

«İnsanlarda bir takım ince, yüksek
ve necip duygular vardır ki beşer on-
larla yaşar. İşte o ince, yüksek, derin
ve necip duyguları en ziyade duyabilen

ve diğer insanlara duyurabilen şairdir.»

Şi'rin ve şairliğin bu yüksek mef-
humunu böyle basit ve vâzih surette
tarif edebilen *Büyük Gâzi* elbette ha-
sis, bayağı, manasız, kıymetsiz, menfi
ve mariz hislerin manzum ifadesine şiir
namını vermeğe tahammül etmez. Bu
gibi lâfları neşredenlere kızar, onları
halkın zihnine, zekâsına hörmetsizlikle
ittham eder.

Şiir ve şair hak-
kında böyle yüksek
bir fikir ve his bes-
lediği içindir ki Mit-
hat paşa devrinin
yetiştirdiği şairler
arasında en ziyade
Namık Kemal be-
ğenir; Ziya paşayı
da takdir eder. Ha-
kikaten bu iki şair
ve edip müstesna
bir surette devirle-
rinin necip, derin,
samimî tercümanı
olabilmişlerdi. Türk

idealini millî bir hamaset ve cesaretle
terennüm etmişlerdi. Vatan manzume-
leri, Hürriyet kasidesinin muhtelif be-
yitleri, Tercii bendin bir çok parçaları,
zafernâmenin bazı kıt'aları... İşte bu
şiirlerdir ki bütün bir devrin gençli-
ğine vatan muhabbetini duyurmuş; ru-
hlara çelik metanetini vermiş, ahnlara
eğilmemek gururunu öğretmiş, zaman-
larının türk çocuklarını Romahlara ve
Ispartalılara yakışacak bir vatani ter-
biye ile yetiştirmiştir.

Abdülhamit istibdadının hafiye ve
casus rejimi altında boğulmayan, hay-
kıramazsada kalplere nüfuz eden nev-

Türk Neferi

Türk Kadını

Yeni Türkiye yakında demir yol şebekeleriyle örtülecek; kendi kömürü, kendi mazutu ve benzini ile trenlerini, otomobillerini, fabrikalarını, tayyarelerini işletecek-

Türk Kağnısı

tir. Gelecek Türk nesillerin kadınları omuzlarıyla, erkekleri kağnı ile, siperlere cephane taşımağa mecbur olmayacak.

Fakat Türkiye daima evlatları tarafından aynı aşk ile sevilecektir.

halarla inilleyen, nihayet meşrutiyette «pak ve dırahşan» bir ahnla Türk gençliğine garb medeniyetini işaret etmiye çalışan Tevfik Fikret de, *Gâzi* indinde bir Türk şairidir. «Sis» son derece beyendikleri şiirlerdendir. Halbuki kurunuvustâi veya diğer sathî ve enfüsi mevzular *trete* eden ve çok daha fazla mahsulat şiriye yetiştiren kozmopolit şairlere *Gâzi*, Türkün ideali bakış nok-

tasından, hiç bir kıymet vermez.

Büyük Gâzinin inkılapı ve diriltici rehberliği ile siyasi istiklâlini kazanarak cümhuriyetini kuran, pek kuvvetli ve genç hamlelerle tarihinin hakikî yükselmek devrini açan Türk Milleti, şu anda, millî idealini terennüm edecek, ruhuna âtinin istediği yeni mücadeleyi sevdirecek millî şairini beklemektedir.

AHMET CEVAT

BABA OĞUL

Eski zihniyet ile yeni zihniyetin çarpışmasını metin bir uslûpla tasvir eden bir hikâye

Muharriri: YAKUP KADRI

Kadıze Hacı Hilmi Ef. şapka kararnameşi çıktığı günden beri evinden dışarıya ayak atmıyordu. Dünyadan elini eteğini çekti, bütün işlerini oğlu İhsan Bey'e braktı. Hacı Hilmi Ef. işten el çekecek bir sinde olmadığı gibi, oğlu İhsan Bey de henüz iş başına geçecek bir çağa gelmemişti. Bundan başka, zavallı genç daha İstanbulda tahsilini bitirmemiş ve Anadolunun bu uera kasabasında yerleşmeye karar vermemiş bulunuyordu.

Ne yazık ki babasının itikâfe çekildiği anda tatiller dolayısıyla Amasyada idi; eğer bu esnada İstanbulda olsaydı onu buraya çekebilecek hiç bir kuvvet mutasavver değildi; halbuki, işte, birdenbire şapka kanunu çıkıverdi, ve Hacı Hilmi Ef. kendisine nüzul isabet etmiş bir adam gibi, ininde, minderi üstünde mihlandı kaldı. Ve ailenin bütün umuru tabiatıyla İhsan beyin omuzlarına yükleniverdi.

Bu umur ise o kadar hafif ve basit değildi; evvela ekilip biçilmesi lâzımgelen bir koca çiftlik vardı; sonra, kasaba dahilinde bütün Karadeniz limanlarıyla tücarî münasebatta bulunan bir mağazanın idaresi icap ediyordu. O vakte kadar hayata kitaplardan başka hiç bir vasita ile temas etmemiş bulunan biçare genç için bu dürüş hakikatlerle baş başa, göğüs göğuse gelmek elim bir imtihan oldu.

Bundan başka bazı hususlarda, genç adam, babasının fikir ve tecrübelerinden istifade etmek istedikçe muannit herif sünnetişerife üzre kirpılmış kırçıl bıyıklarının altından sarkan dudaklarını büküyor:

— Bana sorma; ben bir şey bilmiyorum, gayri, diyordu.

Kalbinde oğluna karşı da gizli bir nefret ve husumet beslediği belli idi. İhsan da onlardan biri değil miydi? O da ilk günden beri başlarına

bu menhus serpuşu geçirip şadımanlık edenler meyanında, sarıh bir tasvip vaziyeti alamamış mıydı? Gerçi aralarında bu mes'eleye dair hiç bir münakaşe olmadı; fakat münakaşeye ne hacet? İhsan da kendi fikrinde olsa, hiç değilse eve girdikten sonra başına fesini geçirmesi, hiç değilse kendi önüne çıkarken başaçık durmaması lâzım gelmez miydi? Zaten bütün bu muhakemelere ne hacet! çocuğun okuduğu kitaplar, işte, hep meydandadır; ekserisi frenkçe olan bu kitapların hangisi onun zerre kadar din ile mukayyet olabileceğine delildir?

Hacı Hilmi Ef. oğlunun suallerine, istizanlarına «Bilmiyorum!» cevabını verirken, onu ezada görmekten mütevellit bir vicdanî haz duyuyordu. Sanki, ruzu cezada isyanları meş-kük bazı ruhları Sırat Köprüsünün üstünde mütereddit ve şaşkın brakmağa memur bir zebanî imiş gibi, karşısındakinin haline acı ve müntekımane bir tebessümle gülüyordu.

Oğlunun kendisinden cevap almak için ısrar ettiği bir gün, bu zebanî sükûnetini kaybeder gibi oldu ve bağırdı:

— Dünyayı bu akılla mı idare edeceksiniz! yuf size, yuf size!

Delikanlı bu umumî tevbihin altında ne kadar derin ve kesif bir taassup ateşinin gizlendiğini hissetmedi değil — fakat kim bilir, belki o da kalbinde başka neviden bir ateşin hararetine güç dayanıyordu — kendini tutamadı, feveran etti:

— Sizin aklınızın memleketi nele.e sürüklediğini gördük; dedi.

Hacı Hilmi Ef. aylardan beri susuyordu, fakat onun bu sükûtunda bir boraya takaddüm eden hava rükûdetinin tehditkâr ve sıkıcı ağırlığını andıran bir şey vardı; birden yuvarlak, küçük göllerinin halkalarında kıvılcımdan

... İhtiyar, bir hindi gibi boynunu uzatarak, ve bir hindi gibi kabarak...

çizgiler hasıl oldu, yüzü bir koyu bulut rengi bağladı, ve oturduğu yerden iki diz üstü doğrulup:

— Lânet olsun, lânet olsun, lânet olsun hepinize diye gürledi.

Genç adam yarı öfkeden, yarı korkudan sapsarı kesilmişti. Ekseriya, bir takım muhayyel muarızlara karşı kendi kendine tekrar etmekten zevkaldığı bütün beliğ sözleri unuttu. Onun bu şaşkınlığından cür'et alan ihtiyar bir hindi gibi boynunu öne doğru uzatarak, ve bir hindi gibi kabarıp homurdanarak söylenmeğe başladı:

— Dünyanın tadını tuzunu kaçırdınız, hiç bir şeyde bet bereket bırakmadınız. İki yazdır, bir kere Allahın rahmeti yer yüzüne düşmedi. Bir de gelmişsin de «sizin aklınız, bizim aklımız» diye bir şeyler mırıldanıp duruyorsun. Bizim zamanımızda bahçemizin senin kafan kadar elmaları olurdu; şimdi, git bak, her biri

bir ceviz büyüklüğünde ya var ya yok. Sen on onbir yaşında iken çiftliğe gittiğimizde, hatırlamaz mısın? mahsul arasında dolaşırken, başakların yüksekliğinden başın görünmezdi; şimdi, git bak, buğdayın boyu diz kapaklarına ya gelir ya gelmez. Bunlar sebepsiz mi? Bunların mutlaka bir sebebi olacak... Sizin uğursuzluğunuz, hep sizin uğursuzluğunuz...

Hacı Hilmi efendinin tepesindeki püskülsüz gecelik fesi bir ibik gibi kızarıyordu. İhsan, babasını o kadar komik buldu ki kendisini kahkahalarla gülmekten zor zabtetti; fakat dudaklarını geren müstehziyane tebessümü saklayamadı. İhtiyar bunun farkına vardı:

— Bir de gülüyor; hayasız, bir de gülüyor! Yıkıl karşımdan, yıkıl!.. diye bağırıldı.

Genç adam bir an içinde, etrafını babasının başındaki fesin renginde kıp kızıl gördü. Öfkeden tirtir titreyen elleri ihtiyarın pörsük böynuna doğru adeta caniyane bir hareketle

uzanır gibi oldu; fakat kendini tuttu, iki kolu, naçar yanlarına düştü, ve hiç bir şey söylemeksizin döndü, ağır ağır dışarıya çıktı.

Lâkin bu günden itibaren delikanlının yüreği babasına karşı teskini kabil olmayan bir kin ve gayz ile doldu. O ane kadar yalnız haline acımakla, belki bir parça da gülünç ve şayanıstihkar bulmakla kaldığı bu adam, şimdi onun nazarında, mütemadiyen evin havasını zehirleyen, ve burada hayatı bir zindan azabı haline sokan bir şer ve lânet unsurundan başka bir şey değildi. Onunla her karşılaşışında bir hortlakla yüz yüze gelmiş gibi irkiliyor, saklanacak köşe, uzaklaşacak yer arıyordu.

Hacı Hilmi efendinin oğlu hakkındaki hissiyatı da bundan farklı değildi. Onu her görüşünde yavaşça karısının kulağına eğilip:

— Yahu, ne dersin, tıpkı domuz görmüş gibi oluyorum... sözlerini mırıldanırdı.

Artık aralarında hiç bir kelime taati etmiyorlardı. Bazen sofrada göz göze tesadüf edecek olsalar, her iki tarafın nazarı anî bir gayz ateşi içinde parlayıp sönuveriyordu.

Yavaş yavaş birlikte yemek yemeğe de nihayet verdiler. Baba ekseriya yemeğini bir tepsi içinde dizlerinin üstüne koyarak yiyor, ve oğul dışarıda, çarşıda bir aşçı dükkânında karnını doyuruyordu. Delikanlı, biraz daha sonra, işlerin çokluğunu behane edip çiftliğe çekildi ve kasabaya indiği zamanlar da evin semtine uğramaz oldu. Kış geldi, oğul gene çiftlikten inmedi.

Bu iftirakı, evvela, sinirlerinin selâmeti namına muvafık ve hatta zarurî bulan Hacı Hilmi efendinin gönlünde yavaş yavaş acıip bir üzüntü hasıl olmağa başladı. Karısına, ikide bir:

— Bak, bak, diyordu; it, bize kafa tutuyor... Şimdi kulağından tutup çiftlikten attırmak benim elimde değil mi? göreceksin, köpeğin kuyruğunu iki bacağının arasına nasıl sokacağım.

Ve ana ağlıyordu:

— A efendi, brak şu çocuğu, kendi haline, brak şu çocuğu... diyordu.

Lâkin, biraz sonra, Hacı Hilmi efendi, hıncını karısından almağa başladı. Yani başında

asıl uğraşmak, asıl didiklemek istediği adamı bulamayınca, onun anasına çatmakta fasıkane, mel'unane bir haz duyuyordu.

— Karı, keşke bu hain evladı dünyaya getiremeseydin, diye bağıriyordu; ve kadın boynunu büküp:

— Efendi, günaha girme, Allahın işi ne karışılmaz... diyordu.

Bütün sofular gibi Hacı Hilmi efendi de, ötedenberi abus, sert ve merhametsiz bir adamdı. Fakat, uzun müddet evde kapanıp kalışı, oğlu ile aralarında geçen şeyler, onu büsbütün huysuzlandırmış, ekşitmiş, tahammül fersa bir hale sokmuştu.

Karısı ta evlendikleri zamanın ilk ayından beri onun zalimane tahakkümüne pek âlâ alışmış olmakla beraber, yaşının ilerlemiş bulunmasından mi? yoksa bu sefer mevzuubahs olan bir tanecik evladıdır diye mi? nedir; Hacı Hilmi efendinin takazasına artık eskisi gibi tahammül edemiyordu. Arasına, kocası kendisini fazla hırpalamağa başlayınca, tehevürle ayağa kalkıyor:

— Yok, diyordu; gayrı bu kadarını çekemem; ben de başımı alır giderim...

O vakit Hacı Hilmi efendi var kuvvetiyle ihtiyar kadının üzerine saldırıyor, yumruklarını birbiri ardı sıra zavallının neresine gelirse indiriyordu:

— Gidersin ha! başını alıp gidersin ha! İşte, işte; al bir tane, al bir tane daha...

Ve bir hind cevizi büyüklüğünde, ve bir hind cevizi gibi kılı yumruklar kadının, başına, ensesine, omzunlarına, sırtına, taş ağırlığında, taş sertliğinde, mütemadiyen iniyordu.

Hacı Hilmi efendi karısını böylece uzun uzadiye döğup hurdehaş ettikten sonra, kendisi de bir üçüncü adandan dayak yemiş gibi bitap natuvan, soluyarak, minderin üstüne yığılıp kalıyordu.

Lâkin bir zaman geldi ki merhametsiz adam, bütün bu işkencelerle dahi hıncını alamaz oldu. Gerek karısına, gerek oğluna azap vermek için oturduğu köşeden daha başka tedbirler, çareler araştıрмаğa başladı; adeta günlerce murakabeye vardı, istihareye yatı; nihayet günün birinde şunu buldu:

(Devamı 151 inci sahifede)

K İPTEN KALBE

HATÇEDEN GÜNERE

Muharriri: ERCÜMENT EKREM

Teşrinievvel...

Cici Güner!

O, ne o? Ben dün akşam, misafir odamda kış için tertibat yapmakla meşgulken hizmetçinin getirdiği mektubu, senden olduğunu anlar anlamaz, hemen kapıp okumağa başladım. Nazarlarım satırların üstünde ilerledikçe içimde bir sızı peyda oldu. Doğrusu bu: Ben senden böyle mektup beklemezdim.

Bir ay evel, beyaz gelinlik elbisesinin içinde, bahar güneşi gibi etrafa gülümseyen, gözleminde tam bir bahtıyarlığın ışığı parıldıyan Günerle, bana bugün o hırçın mektubu yazan Güner arasında ne büyük fark var!

Bir ay! böyle bir tahavvülün husulûna, ne de olsa, kâfi bir zaman değildir. Bunun için dert olarak sayıp döktüğün şeylere bir türlü ciddiyet atfedemiyorum. Hem de senin gençliğini, hatta çocukluğunu, terbiye edilmemiş hassasiyetini hesaba kattığım halde...

Fakat, bir an için, şikâyetlerini haklı ve muhalâğadan hali addedeceğim, Güner, ve sana ablağımın ve evlilik hayatında kıdemimin verdiği salâhiyetle, nasihatler vereceğim.

Sen bu nasihatlerimi, bir müddet, tecrübe için tutacak olursan şimdilik bir uçuruma doğru at-

makta olduğun acemî adımlarının istikametini kolayca değiştirebilirsin.

İkimiz de genciz... Fakat her birimiz, hayatın ikinci merhalesine atılıncıya kadar başka muhitlerde, başka görgüler, başka telakkilerle büyüdük,

yetiştik. Sana karşı bu hanım nine tavrını takınmağa o sebepten kendimde bir hak görüyorum.

Sen annesiz, seni çılgınca seven, bir dediğini iki etmeyen, kuzu gibi bir babanın dizinin dibinde, hayatı tahlile vakit bulmadan, gelinlik çağına girdin. Ben muhafazakâr ve müstebit bir babayı ömrünün sonuna kadar idareye çalışan ve muvaffak olan bir annenin kızıyım. Babamı gördükten, onun titizliklerine alıştıktan sonra bugünkü kocalarımız bana terbiyeli birer mektep çocuğu gibi geliyor.

Yirmi sene, evet, tam yirmi sene, ben

babamın nelerden hoşlanıp nelerden hoşlanmadığını ayırdetmeye çabaladım. Bu günün erkeklerini ise bir kaç gün içinde anlamak işten bile değildir. Ve bu sayededir ki, Güner, dört senelik yuvamda bir gün ne bir kavga ne bir geçimsizlik, ne de en ufak bir güceniklik olmuştur. Benim bazı ufak tefek şeylere katlanmam, kocamın da bana karşı fedakârlıklar ihtiyar etmesini intaç etmiştir,

Evlenmek bir şirket aktetmektir. Bu şirketin sermayesini her iki tarafın fedakârlıkları teşkil eder. Bu sermayeyi şirketler aynı miktarda koymazsa o şirket yürümez.

Diyorsun ki: «Babamı göreceğim geldi. İzzete söyledim.. Beni babama gönder, dedim... güldü ve cevap vermedi... fena halde sinirlendim... iki gün çehre ettim... ben yabancı bir adama babacığımı feda edemem... üç gün sonra bir daha söyleyeceğim, izin vermezse, ben kalkıp geleceğim...»

Aman, ne çocuk, ne şımarık sözü, bu! Senin o sarışın, cici kafanın içinde böyle hiç yoktan fırtınalar kopmasına şaşım da kaldım. Üç, dört satır evel, kocanın seni çok sevdiğini, sana o yaşadığın çorak yerde hayatı çok tatlı bir şekle koymak için nasıl uğraştığını yazıyorsun da, sonra böyle bir adamı izdivacının hemen ilk ayında bırakıp buraya, babanın yanına gelmek için ona çehre mi ediyorsun, Güner? Bu, hangi insafa sığar?

Ele geçen saadeti kullanmak, hüsnüidare etmek lâzımdır. Babamı sevmem, onu göreceğin gelmen pek tabiidir. Ancak nikâh memurunun sana uzattığı deftere heyecandan titriyen elinle imzayı attığın anden itibaren, ana baba sevgisi, sandığın dibine yerleştirilen, artık kullanılmayacak, fakat öylece ilelebed muhafaza edilecek pek kıymetli bir eşya gibi, kalbin gizli bir köşesine tıklımalıdır. Akıllı fikri baba bucağında kalan bir kız, hiç bir vakit iyi bir zevce, itinalı bir anne olamaz.

Koca, karısının gönlünde, her kim olursa olsun, kendinden başkasına aid sevgiye, ve hususiyle bu sevginin kendisine karşı ısrarla izhar olunmasına tahammül edemez.

Sen bugün, hayatını bağladığın erkeğin iştirak kabul etmiyen bir hazinesisin, Güner. Kendini hep ona, onun huzuruna, onun saadetine vakfedeceksin.

Ve sen de kendi huzur ve saadetine onunla vasıl olacaksın.

Düşün bir kere: Kocanın henüz bir aylık can yoldaşı bulunuyorsun... O senin her halinden, her hareketinden kendisine merbutiyetinin derecesini ölçüp, saadetine miyarını tayin etmek istiyor. Sen buna meydan brakmadan, «Beni babama gönder!» diyorsun. Bu talebinden o ne anlar, bilirmisin, Güner? Ben senin yanında istediğim kadar, umduğum kadar bahtiyar olamadım... Baba bucağı gözümde tütüyor... beni oraya gönder de bir aylık saadet tahassürümü gideyeyim.

Ah! Güner! Mini mini kardeşim! Sen hiç bir vakit böyle suitefehhümlere meydan vermemelisin. Meydan verirsen, yavrum, sana hergün biraz daha yaklaşması lâzım gelen zevcini, korkarım ki kendinden uzaklaştırırsın.

Erkekler hodgâmdır, Güner; karılarının münhasiren kendilerini sevmelerini isterler. Her hazzımızın, her zevkimizin, her saadetimizin yegâne menbaı olmak, onların çok kıskandıkları bir haktır.

Bağrına taş basacak, babamı belki yıllarca görmeğe katlanacaksın. Bu bir kanundur, yavrucuğum.

Bazen tahassürün artacak... gizli, gizli köşelerde ağlıyacaksın... Fakat kocanın karşısına yine güler yüzle çıkacak, ona belli etmiyeceksin.

Sen bir ay eveline kadar Basri beyin kızı idin. Bugün İzzet beyin zevcesisin. Artık hep bu sıfatla tanınacak, bu sıfatla anılacaksın. Gözünde, gönlünde hâkim mevki onundur.

Sil gözlerini, cici Güner! Git, kocanın boynuna sarıl ve onun böylece gönlünü aldıktan sonra çekilerek babacığına güzel bir mektup yaz, emi?

Seni kalbimin bütün samimiyetiyle kucaklar, öperim, cicim.

HATÇE

Müstensihi: ERCÜMENT EKREM

Beyaz gelinlik elbisesinin içinde etrafa gülümseyen Günerle ...

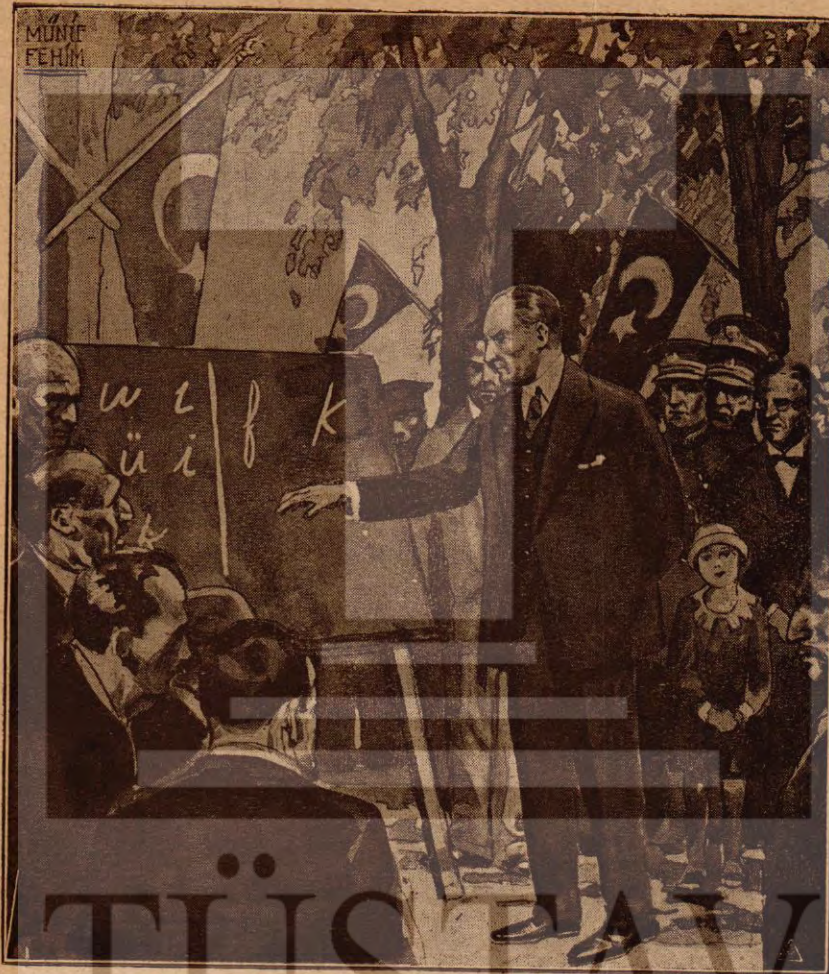
بوتون اینجه وخورده ایشلرینی وجود ودماغلرینک فعالیتی ایله تأمین ایدن چالیشان کتله لر، هر کونکی معامله لرنده کرکی کیی انکشاف ایتش بر تورکجه قوللانیوردی . فقط شرق قوزمو-پولتلیکنک سفاهتلی ایچنده چورون سرای ایچین، آندرون مکتبنک یاراتدیغی قصیده و غزل ادبیاتنک آغیر خارندن آیلوبده «سوق و بازار أهلی» دییه استحقار ایتدیکی شهرلیرک ،

ویا خود یاری یابانی
بر جماعت کیی باقدینی
آنادولو چیقنجیسنک
دیلنه قولاق ویرمه یه
تحمل ایتسه تصور
ایدیله مزدی . آنجاق
ملک هر یو کسه لیشه،
هر اجتماعی انکشافه ،
هر مدنی ظرفه استعداد
وقابلتی اولدیغنه بوتون
روحیه ایمان ایدن
جمهوریتی نسل، هر
شیدیه اولدیغی کیی
لسانده ده خلقچی اول-
بیلیردی . خلقک دیلنه
مراجعت ایتک، خلق
دیله ده نیلن ملی دهها
اورمانک ایچنده علمی
براستکشاف یایمق ،
یازی انقلابی بوتون
وصاغلام بر آکلایشله

باشاران بویوک غازی نسلنک اُک اول ثوکنه چیقان بویوک
ایشدر .
کورولویورکه ، یازی انقلابندن صو کرا لسان انقلابی ده
لایق اولدیغی اهمیتله آکلاشیمش و برسیستمه داخلنده تحقیق
چاره لرینه توسل اولومشدر . هر کونکی مطوعات ده لسان
انقلابنک ، هیچ اولمازسه لسانی ساده لشدیرمه نک لزومنی ادراک
ایتمکده در . بوتون بو آشکار علامتلردن ز شونی استخراج
ایتمکدن چکینه یوزر :
یازی انقلابی لسان انقلابی تعقیب ایده جک و بوندن حقیق
بر « تورک دیریله سی » دوری آچیلجقدر .

نیلاجق کله لر ئوته کیلره اصلا بکزه مز لر . مثلا : بر قاج سنه اول
پروفورلریمزدن بری attention کله سنه مقابل اولارق «تحدیق»
کله سنی اصرار ایله تکلیف ایتشدی ، حتی بوکله بر کتابه ده
کچیریلشدی . او مدرس بک : « دقت ، اینجه لک دیمکدر ،
آتانیونک مقابلی اولماز؛ » دییور، قونوشمادیلنه اصلا کچه مش
اولان او عربجه سوزی قبول ایتدیرمه یه چالیشیوردی . هر کس

شیمدی بوغیرنک بیهوده
صرف اولوندیغی بیلور .
بوکا مقابل خلق لسانندن
لغت کتابه کچمش اولان
«اوزن-özen» کله سنی
آلام . « اوزنه نمک ،
اوزنه بزه نه ، اوزنه نمش ده
یار اتمش » کیی مستعمل
تعبیرلریمزک یاننده «اوزن»
اسمی بزه هیچ ده یابانچی
کله بور . بوکله نک و بونک
کیی یوزلرجه دیکر لرینک
لسانه آلیناسی محررلرک
آز بر چالیشماسیله ممکندر .
خلقک لسانی ظن
اولوندیغی کیی فقیرده
ده کیلدر . خلق لسانی
تشکیل ایدن کله لری
طوبلامق ایچین تشکل
ایدن هیئتک راپورنده
شویله دینیلور :

بویوک رهبر بمن کوی میر انلرنده خلقه بالذات درسی بربرکن

« اودورده دخی ... خلق ، آنادولونک طوبراغنی تریله
صولایان و فیضلندیرن تورک رنجبری ، یورغونلغنی تورکجه
تورکولرله دیکلندیریور ، سهوینجی تورکجه شارقیلرله ترنم
ایدیور ، ذکاسنک شعله لرینی تورکجه مانیلرده پارلاتیوردی .
آنار یاورولرینک صالحنجاقلرینی تورکجه نینیلرله صالحیور ، قیزلر
سرحده کیدن یاووقولرینک حسرتی تورکجه آز کیلرله آوتو-
یوردی . طاندر باشی محبتلرنده ، قایا باشی طوبلانلرنده
کتله لک نشه سی تورک دهاسنک صنعتی اُترلیله دالغالیور ،
کوپورویوردی . شهرلرک چارشنی و بازارلرنده ، دستکاهلرده ،
اعمالاتخانه لرده ، ترسانه لرده ، طوبخانه لرده ملی صناعت و تجارتک

محرری : احمد پرواد

بعضری بر قاچ کون ایچنده هجه له مه نك او قومق یازمق اولمادیغنی ، بر قاچ ای ایچنده او قومق یازمق او کره نه نك ده مدنیته یو کس لکم صایلمایا جغنی سویله یورلر . بو ذاتلر : « خلقک او قویوب آ کلابیله جکی شیر اولمادقن صو کرا او قومق یازمق ئو کره نه نك بویوک فائده سی ولماز » دیورلر . شهبه سز مدنیته یو کس لکم یالکز یازی ایله ده کیل ، لسان ایله ده علاقه داردر . یکی یازی ایله ینه آسکی لسانی عینله یازا جق اولور سه ق خلقک استفاده ایله بیله جکی آئرلر پک آز اولور . چونکه خلقک دیله نهایت برطاقیم تقرقه رومانلری ویا آکلنجه لی حکایه لر باصیلابیلر . خلقی یو کس لکم ایچین یازی و بیلکی لسانی ممکن اولدیغنی قادر قونوشما دیله یا قلاشیدر مالیدر . بو مهم نقطه یی ، عصمت پاشا حکومتی ، بویوک انقلاب ره برینک ارشادیه ، تامیله آ کلامشدر . پک یاقینده ترتینه باشلاناجق اولان « آنا تورک لغتی » خلقک دیلندن ایقیری کله لری احتوا ایتمه به جک ، بالعکس خلقک لساندن یوزلرله کله آلیناق اولغته قونا جقدر .

بر کله نك لغته صوقولماسی ویا لغتدن آتیلماسیله حقیقهٔ لسانه مال ایدیله سی ویا لساندن چقاریلما سی آراسنده مناسبت نهدر ؟ می دیه جکسکر؟ خلقک لساندن آلینان بر کله جانلیدر ، اونو یازیلرنده قوللانماش اولان محررلرده سهولتله قبول ایله بیلرلر . فقط کله تامیله بابانجی بر لساندن آلینر وعمومک یکیدن استعمالنه باشلادیغنی بر شیئه ده تعلق ایتمزه جانسز جامد بر اصطلاحدر ؛ بر علم ویا ادبیات آرغوسیدر . محدود بر زمه نك ادراکی حدودینی آشاما ز .

بزم اسکیدن عربجه وعمجه دن آلوب علم کتابلریمزه وادی آئرلیمزه صوقدیغمز کله لر بویله بر زمه آرغوسی تشکیل ایله رلردی . خلق دیلندن آلینوب علمی وادی بر قیمتله قوللا-

یازی ده کیشدیر مه نك بوتون مملکت ایچین ، بوتون تورک ملتی ایچین نه قادر فیضی بر انکشافه باشلانغیچ تشکیل ایله جکی اولدن تخمین ایتمک ممکن ده کیلدی . یکی یازینک بورده قولایقله تطبیق ساحه سنه چقماسی ایسه کیمسه طرفدن دوشونوله مه یوردی . آنجا ق ایکی سنه ده ایریشیله جکی صایلان نتیجه لر ایکی ایله ، هم ده یکی یازی ایچین بر قانون چقمادن ، آله ایدیله ی . کونده لک غزته لر بر قاچ ستوننی ، حتی صحیفه سنو واک مهم خبرلرینی یکی یازی به آیردیغنی کبی ، صرف یکی یازی ایله چقان ، صایلان و اوقونان موقوت غزته لره واردر . مکتب کتابلری ، بویوک بر قسملری اعتباریه ، شیمیدین یکی یازی ایله باصیلمش ، درسره بو یازی ایله باشلانایلامشدر . فقط آک مهم نتیجه او قومق یازمق هوسنک حقیقی بر یو کس لمه عشق صورتده دوغرون دوغرویه امی خلق آراسنده او یانماسی اولمشدر .

خلقک بو هوسنی بر سلطنت حکومتی مطلقا اهمال ایله ره ، حتی اوندن ئورکر ، فقط خلقجی بر حکومت او هوسی صو - غوتماق ، اوندن آک بویوک واک فائده لی نتیجه لری آلق ایچین هیچ بر تدبیری کری بیراقاز . ایشته جمهوریت خلق فرقه سیله برابر عصمت پاشا حکومتی بوتون شهرلریمزک ، آرکک قادین ، کنج اختیار ، بوتون نفوسنی او قومق ایچین لازم کلن تدبیرلری کنیش مقیاسده اتخاذ ایتمه به باشلامشدر . بویله بر او یانیق لنگ بزی ، ملتجه ، پک یو کسک ، پک شرفلی بر مدنیته سویه سنه کوتوره جکنه هیچ شهبه یوقدر . بر قاچ عصر اول آوروپاده اینجیلک ملی لسانلره ترجمه سی ناصیل « دیریله Renaissance » دینلن بویوک تاریخی دورک ظهورینه بزباشلانغیچ اولمش ایسه ، عرب حرفلرینک تبدیلی ده بزم ایچین ، حتی عموم اسلامی شرق ایچین ، او یله فیضی بر انکشاف دوری ، « تورک دیریله سی » و « شرق دیریله سی » دورینی آچا جقدر .

— ايشته باق ، دوكتور « غووين » اونی سته لردن بری
طانیدینی ، ناموسلو ، چالیشقان ، ذکی بر آدم اولدیغنی یازیور .
دیدى .

« رونالد غووين » ! « جیمی » نك مکتبه کی او طه آرقداشی واک
یاقین دوستی !

« لیلی » ، اوتوموبیلک یاننده پوت کبی دوران « جیمی » یه خطاباً :
— اسمک ندر ؟

« جیمی » احترامکارانه :

— سان جین ، افندم .

— هادی چابوق باوولاریمی اوتوموبیله قوی ، سان جین !

« لی فای » ه او قدر حرارتله توصیه ایدیش اولان اوشاق ،
آلدینی امری ایفایه قوشارکن ، او ، قیزینک بوسرت معامله سته حیرت
ایدیوردی ؛ چونکه « لیلی » نك خدمتجیلره قارشى دائماً نازکانه
داورانیدینی بیلیدی .

یکی اوتوموبیلنده « لیلی » شوفور یرینه اوطوردی . « سان جین »
مخترزانه :

— اکر مادمازل آلایشیق دکلرسه اداره سی کوچ برماکنه در ،
ددى .

— بن اوتوموبیل قولانماسنی بیلیم . کچ آرقيه !

بو سوزلری سویلرکن « لیلی » نك آتیش صاچان کوزلرنده
« سسکی کس ! » افاده سنی « جیمی » صراحتاً اوقومشدی .

**

« جیمی » دن کوچوک برانتم آتی ایچون « لیلی » بواقشام
یمکنده تووالتنه صورت مخصوصه ده اعتنا کوسترمشدی . ساکن
کورونه سته رغماً ایچنده آتیشلر صاقلی کوزلرینک اوزرینه ایجه سیاه
فانشری ظریف برر قوس حالنده چکیلمش ، آلت دوداغی خقیفجه
قیزارتیلش ایدی . قولالرنده ایچی کوبه لر ، مینی مینی بارماق لرنده
پیرلانطه یوزوکار ، قولارنده زمر دایشلنیش آغیر آلتون بیله زیکلر واردی .
« جیمی » ، دوز بیاض کتندن اوشاق البسه سیله سفره نك
خدمتنه تیشمه اوغراشیرکن ، سوکیلیسنک هانکی کوزه لاکنه باقاجغنی
شاشیربیوردی .

« لی فای » قیزینی تقدیر ومفقونیتله سپر ایدرک :

— اختیار بابا که قارشى بو قدر جیله کار داورانه ک فضلده در .
دوكتور « غووين » ایله مکتب آرقداشلرکن بعضیلرینی بورایه دعوت
ایتسه ک ، نه دیرسک ؟

بو آراق « جیمی » نك النده کی طباق مجلا سرت تاخته نك اوزرینه
دوشه رک بیک پارچه اولدی .

قیز حشمله :

— سرسم !

دیه باغیردی .

« لی فای » دارغین برچهره ایله :

— قیزم ! دیدی .

— فقط ، بابا ، بو آدم بو قدر دقتسزک ایتمه لیدی . اک قیمتلی
طباق لردن برینی قیردی !

(دوامی 154 نجی صحیفه ده)

— شبهه سز کندی ایشیمزه باقاجغز . یکر می سته ک بردارغینلق
مستله سی ایچون حیاتیمی بوزاجق دکاز ! هم سز بر امر یاقیزری صایلیرسکنز ،
اویله دکلی ؟

— نه .. همت ؛ فقط ، سوکیلی جیمی ، بابامک قطی بر امرینه
اطاعتسزک کوسترمم . چینلی روحندن بنده چوق شیرل قالشدر .
اگر بابام سزکله اولتمه می منع ایدرسه ، سوزندن چیقمام . معافیه
بکا هنوز بویله برشی سویله مدی . هادی کل ، آیریلار دن اول آرابه ماله
برکزینتی بابالم .

— هر حاله بو ، صوک کزینتمز دکل ؟

— بلکه ..

**

« لیلی » ، سان فرانسیسکو ده کی قولالرنه عودت ایتدیکی زمان ،
باباسنک دوكتور « لوو » دن هیچ بحث ایتمه یشنه چوق تعجب ایتدی .
بومستله حقنده ایرکچ وقوعه کله چکنه شبهه ایتهدکاری بویوک محاربه
ایچون ، بابا قیز ، هر ایکسی ده ، وضعیت آلیورلردی . « لی فای » ،
برمعتاد ، قیزینه قارشى مشفق وسخاوتکار بر پدر معامله سی ایدیور ،
« لیلی » ده باباسنه هر کون کندینی ده زیاذه سودیره جک وسیله لر
ایجاد ایدیوردی .

نهایت چیفتلکه یوللانیدیلر . ترندن « سانتا فلارا » استاسیوننه
ایندکاری زمان « لی فای » ، غایت شیق ، پیریل پیریل بارلایان بر اوتوموبیلی
کوستره رک :

— ايشته یاوروم ، سکا کوچوک برهدیم !

دیدى .

« لیلی » باباسنی اوپدی ، تشکر ایتدی ؛ فقط یناقلری صارارمش ،
کوزلری شوفوره دیکلیمشدی . ضعیف ، اورکمش برصدا ایله :

— بابا ، بو .. آدم .. کیمدر ؟

دیه صوردی .

اونک کیم اولدیغنی بیلوردی ! « جیمی » بی شبهه سز درحال
طانیشدی ! شوفور یرنده اوطوران کنج آدم ، فی الحقیقه ، « جیمی » نك
کندیسى ایدی . اوزرنده ، سینمه مالرده میلیونر قیزلرینه عاشق اولان
شوفورلرک جاذب اونیفورمه سی ده یوقدی ؛ عادى بر چینلی اوشاق
قیافنده ایدی .
لی فای :

— « سینغ چونغ » ک یرینه یکی کلدی . « سینغ چونغ » ،
ابونیتی وفاتلرندن اول کیدوب بر کره کورمک ایچون بردن بره چینه
کیتمه قرار ویردی . بو یکی اوشاقدن ممنون قلاجغنی امید ایدیورم ؛
پک ایی توصیه لر کتیردی . اونی شوفور اولارق قولانابیلیرسک ؛
اوتوموبیلدن آکلایور ، دیدی .

« لیلی » نك اورکه سی کیمش ؛ اونک یرینه اوفکه قائم اولشدی .
ساکن ولاقید بکلین « جیمی » یه زهرلی بر نظر عطف
ایدرکن ، باباسنه باردانه صوردی :

— باری کاغدلرینی ایی معاینه ایتدی کز می ؟ بر طاقم شبهه لی
کیمسه لرک معتبر عالمه لره اوشاققله صوقولقلری بو کولرنده چوق
واقع اولویور .

« لی فای » تعجباه :

— البته معاینه ایتدم ، قیزم !

وجیبندن چیقاردینی بر مکتوبی کوستره رک :

— او حالده، نه زمانه موافقه كورورسكز، قيزيمك اوغلنكله ازوراجنه طالب اولاپيليرسكز .

« لوديانغ » دها فضله مناقشه نك فائده سزلكنى بيلديكى ايچون حرمتله وداع ايدرك چيقدى .

**

صنف آرقداشلىرى آراسنده آمرىقان اسى « لىلى » اولان « آخ چوانغ چيانغ » بو آقشام دوكتور « لوى » نك درسك بتمه سنى صبر سزقله بكيوردى . درس نهايت بولدىنى زمان اوكا ياقلاشارق :
— ددمين بابام تلفون ايتدى ، جيمى . چيفتلكه برابر كيتمك ايچون بنى چاغرييور .

ديدى . كنج آدم مآوسانه :

— سىبىنى آكلوروم . بنده بابامدن خبرلر آلدوم . سزككنه كيدوب باريشقى ايسته مش . فقط پدريكزك قولاغنه كيرمه مش . حالا بويكرى سنه لك دارغينلق !

— او حالده نه ياباجغز ؟

— نهى ياباجغز ؟

وكيه سه نك باقوب باقاديغنى آكلامقى ايچون اطرافنه سريع برنظر عطف ايتدكدن صوكره ، « لىلى » نك خفيف كل رنكنده فيل ديشنى آتديران يئاغنه بر بوسه قونديراق :

اونك هيچ بر آرزوسى ده رد ايمدم ؟ چونكه اونى حقيقه كوزمك بىكى كى سوهرم . بودفعا آرزوسنه مخالفت بنى چوق متأثر ايدم جكدر .

— بو آرزوسنه مخالفت ايمه ليمسكز ؟

— اوت . دوشونكز بر كره ، لوديانغ ! اكر يكيدن تأسيس مناسب ايدرسه ك او مسئله ده قباحتم سزلككزى قبول ايتمش اولاجم ، بو تقديرده سزه قارشى يكرى سنه حفسز معامله ده بولومش وضعيته دوشه جكم . بارى معصوميتكزدن امين اولسه ! بوندن ده امين دكلم . واقعا اووقعه دن صوكر اچن يكرى سنه ظرفنده كى حياتكزده شرف وحيثت يولنده بوروديككزى كوردم . حتى بعضاً كندى كنديه « بوايشى بكا ناصل ياپايلدى ؟ بكا اخانت ايچون آدامه ناصل رشوت وىردى ؟ » ديه صورديغم اولدى .

— بويله برشى ياپادم .

— او حالده بنم وىرمش نولديغم فيثاقى اك اوافق كسرينه قدر اوكره نكه ناصل موفق اولديكزده اوقونظرات ايشنى قازانديكز ؟ اكر بكا معصوميتكزك دليلنى كتيره بيليرسه كز عموم مواجه سنده خطاى قبول واعلان حاضر . فقط اوزمانه قدر آرزوكزك حصولى غير قابلر . حتى ، ايحاب ايدرسه ، قيزيمه دوكتور « لوى » ايله قطع معارفه ايله مه سنى ده اخطار ايدم جكم .

عشق اوغرنده

ترجه ايدن :

م. کمال

« لوديانغ » ك اسمر يوزى آله ولندى. هيچاتى سسندنه بللى ايمه كه جبرئيل ايدرك :

— حقيز وار . نم ايچين سزه كلوب يوز قيزديرمق چوق آغير شى . اوغلى كندى حيا تندن زياده سومه مش اولسه ايدم ، بونى ياپلاردم !

« لى فاي » :

— ديمك اونك ايچين !

ديهرك زائرنيك يوزينه دقله باقاركن تسييح دانه-سى كې كوز-لرينك بيليرى طوپلو ايكنه باشى قادر كوچولشدى .
« لوديانغ » :

— اوت ، سزكه تكرار دوست اولق ايسته بورم كه ، اوغلمه قيزيكز آراسنده برارذواج تشيئى ممكن اولاييسين !

— بوسزك كندى فكريكز دكل ، « لوديانغ » !

— بيليرسكز كه ، بو نم فكرم اولاماز . اوغلمك فكرى !

— ديمك ، كنجلر طانيه مشلر ؟

— اوت ، « ستن فورده » ده . اوغلم اوراده معلمدر . كره-كزده طلبه لرندن ايمش .

— يا ! اوخالده اوغلكز برآمريئالى كې عشقه قاپلش اولاجق ! عجا قيزمدن حسياتنه مقابله كوريبورميش ؟

— اويله سويله بور . بيليرسكز كه ، اوغلم بوتون قاديئلرى كنديلرينه عاشق ظن ايدن سطحى ، بودالا كنجلردن دكلدر .

« لى فاي » تصوير كارانه :

— بيلورم . واقعا كنديسىنى چوقوغلغندن برى كورمه دم ؟

— فقط دووقور « جه س لوو » نك اسمنى دو بيان قالدئيمى ؟ شيرتى وعرفائيله آسرىقاده كى خلقمزه شرف واعتبار قازانديردى . بويله براوغله مالك اولدئيكز دن دولايي بختيارسكز . اكر بو مناسبتتمز شيمديكى كې اولماسه ايدى كنديسىنى دامادلغه مع الافتخار قبول ايدردم . شهبه سز نم ناچيز كره ممدن چوق داها فضله دكرى واردر .

— محويت ابراز بيوريبورسكز . كره كز « سان فرانسيسقو » ده كى چينليلرك سرتاج افتخارندر . « فتار بايرامى » كوفى كنديسىنى

اتفاق آرا ايله قرالجه اتخاب ايتديكمز زمان ، هر كس - كرك چينليلر ، كرك اسمريئاليلر - اوفى ، « عرفقنك اك مكممل برانغوزجى » اولق اوزره قبول واعلان ايمه ديليرى ؟

« لى فاي » ك يوزنده باباق غرورى پارلادى . خصمك سو كىلى قيزى حقنده كى نوازشكار سوزلرينه ، اوزمانه قدر كوسترمديكى مشفق بر نظرله مقابله ايتدى .

— اوت ، كوزل واي بر قيزدر . شيمديكى بوتون قيزلرمن كې

آسرىقا تربيه سى آلمش اولقله برابر اجدادمرك اصولارينه ده واقفدر . ناصل سز اوغلكزه آسرىقا وآوروبانك تا مبن ايدم بيله جكى اك بو كسك

تحصيلى ويرمك ايچون آتى ماندارين ايرادى صرف ايتديكزسه ، بنده قيزى يتيشديرمك ايچون هيچ بر مصرفدن چكينه دم . بو آنه قدر

« لوديانغ » ، سان فرانسيسقونك چين محله سنده كى جسم ومشمم تجارخانه سنك قاپسندنه دورارق سواقنك قارشى طرفنده ، يكانه رقيبى وكنديسنك كى قدر معروف وزنكين « لى فاي » مؤسسسه سنده وغروباقدى . بوروشوق ، ذكى وساكن چهره سى ، ايچنده ديدينن فيرطينه دن هيچ براماره كوسترميوردى . يكرى سنه اول اصلا يامامغه عهد ايتديكى برشيئى باغقى اوزره ايدى ؛ يوزنى قيزديرارق بو اسكى خصمك آباغنه كيده جكدى .

معتمد بركاتنى چاغيردى وقانطون شيوه سيله :

— كيت قارشى به باق ، « محترم وعالى تبارذات » اوراده لرى ؟ اكر اوراده لرسه « كوچوك برادر چا كرلرينك » كنديلرينى زيارت نيازنده بولونديغنى سويلرسك ، ديدى .

كنج چينلى بيله برى ايله وورولشه دونمشدى . بو ، اوقدر غير

مأمول بر حادته ايدى ! معافيه آلدئى اصرى ايفا ايچين قوشاركن كوزلرندنه

آنچق بر آن ايچين برلعه حيرت پارلامش ، فقط درحال حسياتنه حاكم

اولمشدى . هر كس بيلوردى كه ، « لوديانغ » ايله « لى فاي » يكرى سنه

اولكى او مشهور غوغالردن برى يكدى بيله برلكه قونوشامه شلردى .

بهر محيط كبير ساحلك بو اك بو يوك ابكى چينلى سرمايه دارينك بوراده كى

تجارخانه لرندن باشقه مختلف باشلر ، سيرسفان قومانيه لرى وتشبثات

صناعيه ده واسع علاقه لرى واردى . فقط هيچ بر زمان عيى ايشه

سرمايه قومازلر ودا تا رقيب ودشمن وضعيتنده قائلرلردى .

كاتب بر قاچ دقيقه صوكره عودتنده « لى فاي » ك ، « كنج

ومحترم برادرينى قبول شريفه مباهى اولاجنى » خبرينى كتيردى .

« لوديانغ » آغير آديلرله وقورانه سواقنى كچركن متخير يوزلرجه

نظرلكنديسىنى تعقيب ايديبوردى . ايكى تاجر ، چين اصول نشريفاتنك

ايجاب ايتديردىكى تكلفى ومغلق مراسم احتراميه ايله يكدى كرينه ملاق

اولدى . استفسار خاطر دن صوكره « لوديانغ » مقصد زيارتى

آكلادى :

— يكرى سنه اول محترم بو يوك برادرى بنى حقسز يره ، شرف

تجارى بى نخل بر حر كنده بولونقله اتهم ايتمشدى . او زماندن برى

مناسبتتمز منقطع اولدى . بو حاله ، ممكن ايسه ، نهايت ويرمك ايچين

بوكون سزى كورمكه كلدم . اومشله ده تاميله معصوم اولديغنى سزه

تكرار تا مبن ، بوتامينا ته اينانما كزى رجا ايدرم . اومنجوس قونظرات

ايشى آرامزى بوزمازدن اول ، اوتوز سنه دن فضله بر مدت دوست

كچينه شدك . ينه اودوسلغوزه عودت ايدم .

« لى فاي » متفكرانه ، النده كى كاغد بيچاغيله بر قاچ دقيقه اوينادقن

صوكره ، كسكين نظرلرينى « لوديانغ » ك كوزلرينك ايچنه ديكهرك

صوردى :

— اصل مقصد ديكز نهدر ؟ بويله كايشكز البته اهميتسز برشى

ايچين دكلدر . بك اى بيليرم كه ، بوزيارت سزه چوق آغير كلشدر .

Son zamanlarda nesrolunan en güzel şiirlerden.

*En mümtaz ve edebi genç " lirik,, şairimiz Celâl Sa-
hir beyin bu enfes şiirini, kendi müsaadelerile, "Muhit,,e
alıyoruz.*

Gönülle Baş Başa

Dudakları bir dal ateş mercan gibi;
Bakışları masum bir heyecan gibi
Yürürken titriyen o narin endamı
Pembe bir gül açmış taze fidan gibi

Saçlarında bağlı aşkın kör düğümü...
Farkedemiyorum gözle gördüğümü:
Bir tatlı ruya mı, bir canlı büyü mü?
Elim dokunuyor, fakat yalan gibi!

Karşımda duruyor, ruya değil, gerçek.
Sesi bülbüllerin ahı gibi titrek;
Hali öyle nazlı, nazı öyle ürkek,
Ormanda avcıdan kaçan ceylan gibi!

Gönül! Neden böyle kesildi nefesin?
Sen ki aşk işinde bir ehli hibresin!
Korkarım, bu sevda seni incitmesin:
Yaşlı gibisin sen, o pek cıvan gibi!

Yaşı henüz aşkın alev senesinde;
Arar yakacak can o pervanesinde!
Puseler uzanmış pembe çenesinde,
«Beni kopar» diyen bir ergovan gibi!

Acelen mi vardı! Neye doğdun erken?
Bak sen perişansın, o böyle güzelken!
Gönül! düşünmeden açma sakın yelken;
Yolun umman gibi, bahtın yaman gibi!

CELÂL SAHİR

1862

LEON TOLSTOY

Tolstoyun san'at telâkkisi

1900

15 Eylül 1928 günü büyük Rus edibi Leon

Tolstoyun doğumunun yüzüncü yıl dönümü idi. Bu münasebetle, geçen Eylül ayı bütün cihanın fikir ve edebiyat âleminde, ve bilhassa Rusyada, tam manasile bir «Tolstoy Ayı» olarak geçti.

Tolstoy, edebî ve fikrî tesirlerinin şümül ve ihatası itibarile, vakıa bütün dünyanın malı olan nadir şöhretlerden biridir.

Fakat onun hakikî vatani Rusyadır. Hatta, denile-

bilir ki onun eserlerinde yer bulan hiss, fikir, ve ruh mekanizmasının hakikî manası, bütün derinliği ile ancak Rusyada anlaşılabilir.

Çünkü, dünyanın hiç bir yerinde, tarihin hiç bir devrinde, hiç bir milletin «iztirabı» Tolstoyun doğ-

duğu ve içinde yaşadığı Rus milletinin iztirabı kadar feci ve derin olmadı.

Bu sebeptir ki, bütün cihan matbuatında Tolstoyun yüzüncü yıl dönümü, bir zaman beşerin fikriyatına baş döndürücü tesirler yapmış, yüksek mütefekkiye lâyik tevkir ve hürmet nidalarile geçirilirken, Rusyada bu hadise — son yılların müthiş

milleti harekete getiren heyecanlarla tes'idedildi.

Tolstoy, eserlerinde, kendini değil, vâsi Rus cemiyetini vermiştir: *Anna Karenindeki* «Levin», *Basıbadelmevtteki* «Neklidof» ve ya «Katuşa», *Zulmetlerin saltanati*, *Maarifin nimetleri* pieslerindeki köylüler.., v. s., Rusyada adeta herkesin bildiği, tanıdığı maruf ve canlı kimselerdir. Tolstoyda tipler o kadar canlıdır, o kadar hayattan alınmıştır. Hatta hayatında Tolstoydan bir parça okumuş ve sonra her hangi bir Rus şehrini ilk defa ziyarete çıkmış bir ecnebi bile, biraz etrafına dikkat etse bu sokakları dolduran insanlar içinde, okuduğu eserin kahramanlarını birer birer elile tutacakmış gibi olur

1845

1837

rim müthiş takallûbatına rağmen — bütün

Leon Tolstoyun oğlu Kont Ilya Tolstoy [soldaki]

Esasen san'ati te-
lâkkide Tolstoya has
gibi görünen peygam-
berane nefis feragati,
ve içtimâî diğergâmlık,
«fena filhalk» se-
ciyeleri, hakikatte bü-
tün Rus san'atkârlı-
ğının en bariz ve en
münkeşif bir farika-
sıdır.

S. SÜREYYA

TOLSTOYUN
ESERLERİ

1852- «Çocuklu-
ğumun Tarihi», 1854
-55.- «Vatan-Sivas-
topol - Markerin Mek
tupları» . 1857 —
«Gençlik», «Osren».

1858 —

1859 —

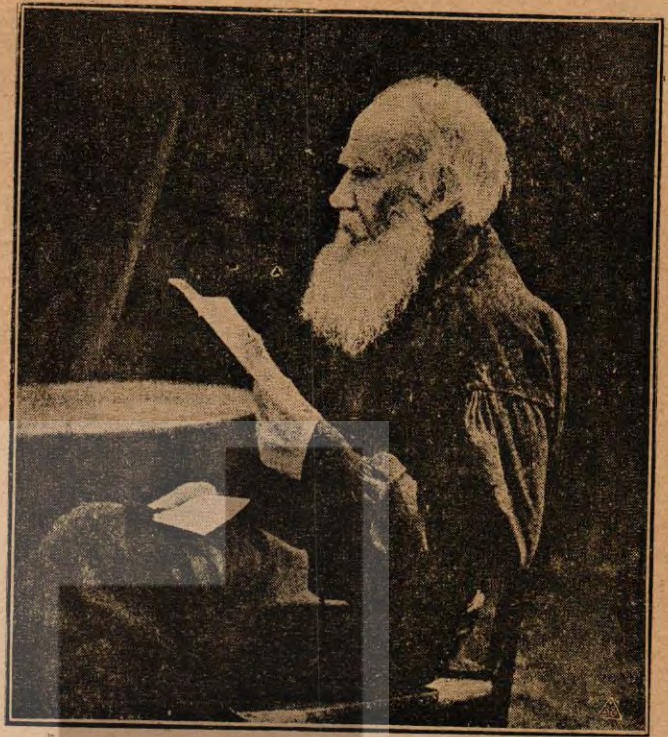
«Albert-Üç
Ölüm-Aile
Saadeti» .

1865 —

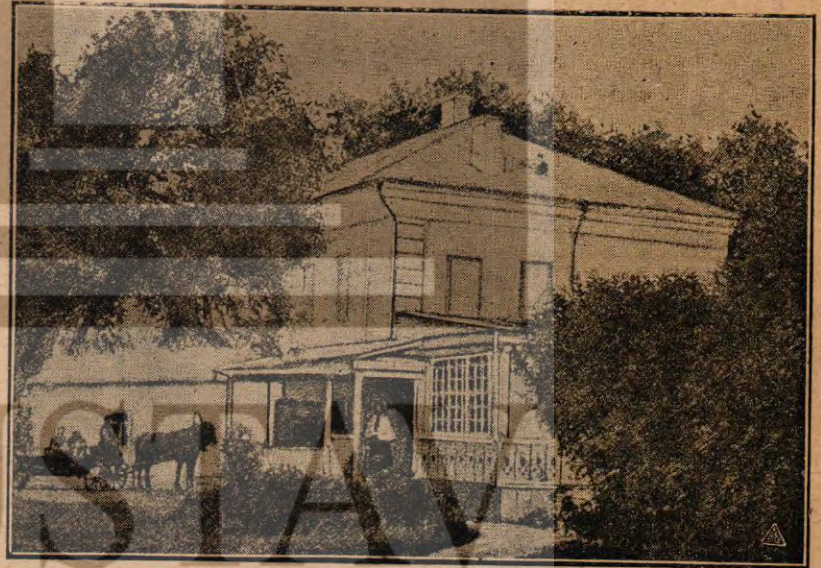
«Sulh ve

**Tolstoy bazen yalınayak
gezmekten zevk duyardı**
Harp». 1872«Kafkâs Esiri». 1875 Son
senelerde 25 defada 1,500,000 nus-
hadan ziyade basılan «Yeni Alfabe»-
nin ilk tab'ı.

1875—77 «Anna Karenin». 1883
«Neye İtikad ederim». 1884- «Deka-
bristler» . 1886-«Zulmetlerin Saltanatı,
İnsana Çok Toprak lâzım mıdır? Üç
Hikâye». 1887 - «Kreuçer Sonat», 1891
-«Maarifin Nimetleri, İvan İliçin Ölü-

Tolstoy /son]senelerinde

Tolstoyun evi

mü, Dogmatik İbadetlerin Tenkidi» . 1897-«San'at Nedir?», 1899
«Basıbadelmevt».

GÜZEL FİKİRLER:

Yaşını saklamayan bir kadına hiç bir sır
tevdî etmeyiniz. Hakikî yaşını söyleyen bir ka-
dın her şeyi söyleyebilir.

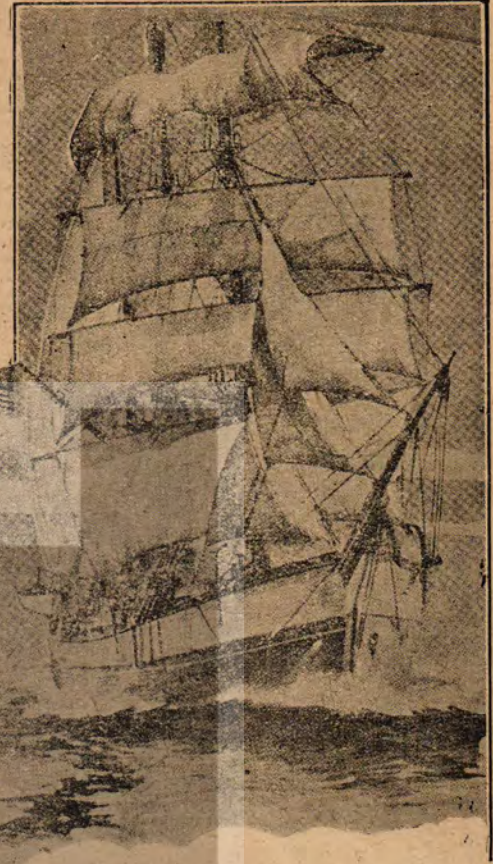
Bir şahsın kemali, malik olduğu şeylerde
değil, kendi kendiliğinde aranmalıdır. İnsana
kendisinden başka bir kuvvet zarar verememe-

lidir. Bir adamın hakikaten malik olduğu şey
asıl benliğinde olandır. Bundan hariç olan şey-
lerin ehemmiyeti yoktur.

Süküt hakkında: Senden sadaka isteyen
fakire derdini sorma! Düşmanını tahkir eden-
cevap verme! Hiç bir zaman « Bu ne süküt!
deme, «Ben işitmiyorum!» de.

Cenup Kutpuna Giden Seyyahlar Yanlarına Neler alıyorlar?

Geçenlerde tayyareci *Byrd*ün komandan gemisi olan «City of New York» yelkenlisi, pırıldayan beyaz teknesi ve turuncu direklerle «New

**Cenub Kutpu seferine
gidece kolan heyetin
bir kısmı**

York» limanından cenubi Bahrimüncemitte yapılacak iki senelik bir seyahata çıkarken, beraberinde bir tetkik seyahati için şimdiye kadar ihzar olunmuş en pahalı ve müntahap eşyadan mürekkep bir yük almıştır. Levazımın bir kısmını da, ikinci gemi, «Eleanor Bolling» taşıyordu. Bu kıymetli hamule fennin en son ihtiralarını ve tatpikatını, hatta bir de elektrikli buz makinasını! ihtiva etmektedir.

Yalnız köpekler için götürulmekte olan bisküitlerin fiatı 8000 dolara balığ oluyordu. «Byrd» ün 100 köpeğini beslemek için 40 ton bisküit götürülmüştür. Heyetiseferiyenin bütün masarifi bir milyon dolara yakındır.

Cenubi kutpun buz beyabanlarında bir sokak üzerine kurulan evleri, elektrik cereyanı temin eden gazolin motörleri, ve 2000 ciltlik umumî bir kütüphanesile seksen nüfuslu muntazam bir köyceğiz vücude getirilecektir:

Altı tane kurma ev götürülmüştür. Bu evler alelade dereceharareti -60° [sıfırdan aşağı altmış]

olan bir memlekete göre tertip ve imal olunmuşlardır. Küçük pencereleri aralarında tecrit edici hava tabakaları bulunan üç kat cama maliktir, ve her metahalin iki kapısı vardır. Haricî duvarlar aralarında hava ve tecrit edici maddeler bulunan tahta tabakalarından müteşekkildir.

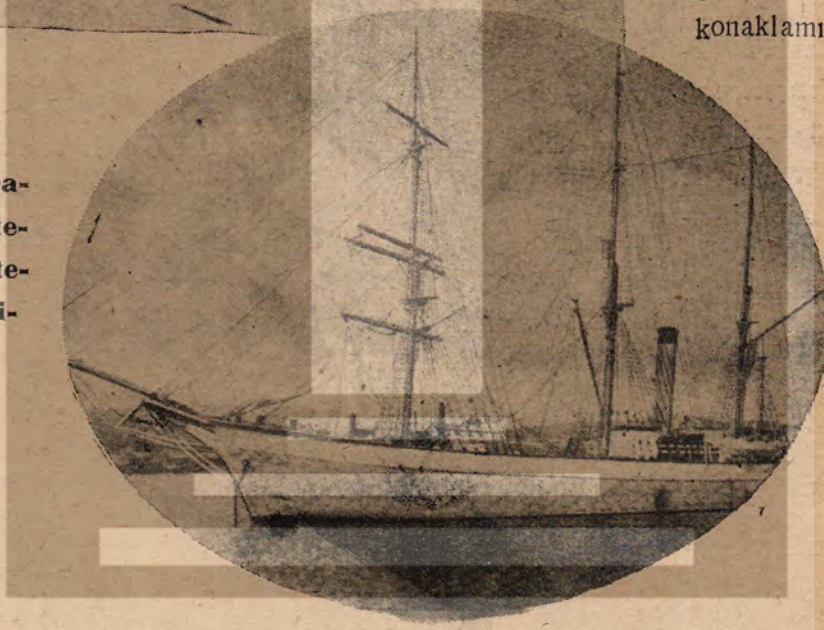
Bunlar buz çözü üzerine kuruldukları vakit bir buçuk metre kara gömülecekler, ve bazen esen müthiş rüzgârlara karşı mukavemetleri arttırılmak için üzerlerinden atılan kuşaklarla yere demirlenecekler. Buz altında kazılacak tüneller binalar arasında irtibatı temin edecektir.

Bu köyde bir de duvarları yiyeceklerden yapılmış—tıpkı masallardaki gibi—bir bina bulunacaktır. Bu binayı inşa için bilhassa bu maksatla aynı boyda yapılmış konserve sandıkları kullanılacaktır. Bu sandıklar tuğla gibi, kapakları içeri gelmek şartile, üst üste konulacak, ve içleri boşaldıktan sonra da yerlerini muhafaza edeceklerdir. Bu surette, hiç masrafsız ve güçlüksüz meydana gelecek olan bu bina

**Tayyare, buz sahra-
larında inmesini te-
min etmek için, te-
kerlek yerine ski-
ler takılıyor**

**Sefere gidecek
olan gemi**

heyetiseferiyenin hem erzak ambarı, hem de tayyarelerden birine hangarlık vazifesini görecektir.

Götürülmekte olan yiyecekler şiddetli dereceli raret tebeddüllerine — hattüstüvada ve kutupta — maruz kalacağı cihetle hususî ambalajlar yapmak mecburiyeti hasıl olmuştur.

Kutup havalisinde seksen kişiyi iki sene idare edecek olan yiyecek dağı 28 ton et, 12 ton patates, 17 ton un, ve yarım ton da elma salçasını ihtiva etmektedir. Kâşiflerin beraberlerinde aldıkları soğan meşhur *Lindbergh* in—içinde kendi de olduğu halde —tayyaresinden çok daha ağırdır. 1250 sandık peynir de yolculuğa iştirak etmektedir. Kuru sebze ve meyva dokuz, reçel ise bir ton miktarındadır. Bin okka da kahve vardır.

Bunlardan başka binlerce kilo fasulye, ringa balığı, dilinmiş et, bal, hububat, ve bin paket de jelâtin

götürülmüştür. Bir ton tuz, on beş okka biber, elli okka kadar da çeşit çeşit baharat vardır.

Uzun kış günlerinin sıkıntısını bir ton tütün tahfif edecektir. Tütüne 84 tane de piporefakat etmektedir; yarım milyon da sigara vardır.

70,000 parça sakızla 2,5 ton şekeri de yiyeceğe mütâallik şeylere ilâve ediniz!

Byrd ve arkadaşlarının müfarakatlarından sonra oralara gidecek olan seyyahlar onların konaklamış oldukları yeri keşfetmekte hiç müşkülât çekmeyeceklerdir; etrafta birçok kullanılmış jilet bıçakları göreceklerecektir. Komandan *Byrd* düzinelerle dişfırçası ve dişpatı, bir orduyu yıkıyacak kadar sabun almağı da unutmamıştır.

Heyetin eğlence vesaiti de az değildir. Otuz tane ra-

dio ahizesi ve yüzden fazla müntahap plakla üç tane de gramofon vardır. Bundan başka musiki meraklısı heyet azasını tatmin edebilecek miktarda musiki aletleri, hatta bir de piyano bulunmaktadır. Bir sinema makinesile elli tane film seyyahların eğlence vesaitini itmam etmektedir.

Yirmi tane kuvvetli telsiz mürsilesinin seyyahların vatanlarile irtibatını temin edecek olmasına rağmen 60,000 tabaka da mektup kâğıdı alınmıştır.

Eğer hastalanan olursa, bir tondan fazla ağırlıkta ezza sandığı her derde deva mualecatı havi bulunmaktadır. Altı ay süren kutup gecelerinde heyet azası güneşsizlikten müteessir olmayacaklardır, çünkü muazzam bir ultra-viole makinesi bir seferde on kişiyi sun'î güneş ziyasına garkedebilecek bir kuvvettir.

Seyyahların köylerini terkedip kutpa doğru yapa-

Byrd, elektrik buz makinesini muayene ediyor.

sekstantlı bir fotoğraf makinesi olup güneşin irtifasını alırken operatörün de tam mevkiini tespit etmektedir. Bu, kutpucenubiyi tayin için kullanılacaktır.

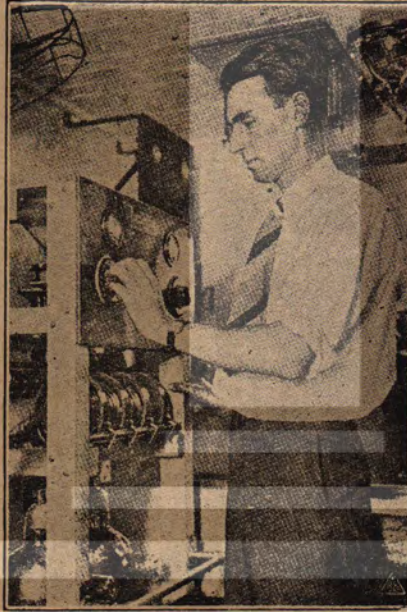
İki sinema fotoğrafçısı da 42 kilometre uzunluğunda filmlerle hazır beklemektedirler. Bu uzunlukta bir film sinema makinesini 30 saat işletmeğe kâfidir.

Komandan *Byrd* ün haklı olarak söylediği gibi, bu seyahat, şimdiye kadar olduğu veçhile, kutup üzerinden kapıp kaçmaca bir geçiş değil, fakat esaslı bir tetkik seferi olacaktır.

Komandan *Byrd*, en yakın medeniyet noktasına 2,300 mil mesafede bulunan bu yerlerde, yazı ve hesap makinelerile, ve sairile mükemmel bir büro vücuda getirecek, ve bütün faaliyet, tetkikat ve keşfiyatı muntazamen kaydedecektir. Götürülen büro levazımı 10 ton sıklindedir.

cakları istikşafatta lâzım olacak çadırlar ve sobaları da hesaba katınız.

Herkes bir fotoğraf makinesine, ve çok miktarda filme maliktir. Henüz keşfedilmemiş arazinin haritasını almak üzere bir de harita almağa mahsus fotoğraf makinesi vardır. Çok sayıya yandıkkat diğer bir alet vardır ki, bu

Geminin telsiz mürsileleri tecrübe edilirken

Cenubi Kutpu tayin edecek olan sekstantlı fotoğraf

Daha bir çok eşya ve ufak tefek vardır ki saymıyoruz. Hulâsa, Byrd yanına kendinin ve arkadaşlarının cenubun buz sohraları üzerinde iki sene bol bol, imkân dahilinde, her türlü ihtiyaçlarını temin edecek kadar eşya almıştır.

Hiç şüphe yok ki götürülen bütün bu eşya şimdiye kadar herhangi bir heyetiseferiyenin beraberinde almış olduğu en mükemmel teçhizatı teşkil etmektedir. Fakat aynı zamanda da bilmek lâzımdır ki bir teşebbüsü, bilhassa böyle bin türlü müşküller ve tehlikelerle dolu olan çetin bir seferi, müvaffakiyetle gayesine isal edecek olan eşya, teçhizat değil, belki teşebbüs heyetini teşkil eden adamlardır.

Bu noktayı lâzımgelen ehemmiyetle nazarı itibara almış olan Byrd arkadaşlarını intihap hususunda büyük bir itina göstermiştir. Mesele bu adamların mümkün olduğu kadar çok ilim ve fen hamulesine malik olmasından ziyade sarsılmaz bedenî ve ruhî meziyyet ve haslatlara sahip olmalarındadır. Heyet azası kabilesavvur en çetin güçlüklerle neş'e ve itimatlarını kaybetmeden mücadele etmek, en büyük tehlikelere cesaret ve soğukkanlılıkla göğüs germek mecburi-

Cenubi Kutpun denizlerini iskandil etmeğe kullanılacak olan alet

yetindedirler. Çünkü, bazen bir tek kişinin mukavemet ve cesaretini kaybetmesi bütün heyeti paniğe düşürebilir. Bu sebeptendir ki heyeti teşkil eden aşağı yukarı altmış kişi dünyanın kutup seyahatlerinde en tecrübeli adamları arasından seçilmiştir.

Halk Dili ile Naklolanmış Sahneler:

CIĞARA DÜRMEK SIRASI MI?

Balıkesir yerlilerinden ihtiyar bir kadının ağzından aynen yazılmıştır. Vak'alar kendi hayatına aittir.

— «Çağış» köyündeyiz. Nêse, bizi bubası aldı. Ölen garıdan da iki gızı, iki oğlanı var emme.

Genç gadın almış deye, gonşulâ oğlanlara dokunmuşlâ:

Genç, çocuk doğurur da malınıza ortak olur, yılda birini doğurur, deye.

Bir ay sora ben hâmile galdım. Bunu ağntıyınca gadâ oğlanlâ bubalânın başına geçti:

— Tez bu garıyı boşeycan. İhtiyar alıceydin. Genç almeyceydin. Tez bu garıyı boşeycan!..

Bubalâna buğuz yapıyola:

— Bizim bi gaşık aşımızı yapeydi. Gandilimizi yakaydı, yetişirdi, deyola.

Bubaları da benden hoşnut hizmetten yana: Her iş tam görülüyo.

Bunlâ bubasınlan gavga ettile:

— Bu garıyı boş. Biz anamızın malından nikâhını, eştenini veririz.

O da deyo:

— Bırakmam! İrençber garısından eyi görüyo işi. Hoşnudum ben. Kasabadan geldi emme, irençber garısından eyi görüyo işi. Ne demesini isteyonuz? Benden garı boşeycek yok!

[3] دوقونمشلا (تحريك ايتشلر).

[4] بغض.

[5] نفقه سنی وسائره.

ملن دېلده نقل اولونمسه صذر:

جیغارا دورمك صیراسیمی؟

بالیکسر یرلیرندن اختیار برقادینک آغزندن عینا یازیلشدر. وقعهلر کندی حیاته عائددر.

— «چاغیش [1]» کوننده یز. نه یسه بزى بوباسی آدی.

ئولهن غاریدن ده ایکی غیزی ایکی اوغلانی وار نهمه.

کنج غادین آمش دیبه ، قومشولا [2] اوغلانلره دوقونمشلا [3].

کنج چوجوق دوغورده مالکزه اورتاق اولور، ییلده برین دوغورر دیبه.

برای صورا بن حامله غالدم . بونی آغناججه غادا اوغلانلارا بوبالانک باشنه کچدی :

— تیز بو غاری بی بوشه جاک . اختیار آلیجه دک ، کنج آلمه جهدک . تیز بو غاری بی بوشه جاک !...

بوبالینه (بوغوز) [4] یاپوولا :

— بزم بی غاشیق آشیمری یاپهیدی ، غاندیلزی یاقهیدی ، یه تیشردی ، دیسولا .

بوبالری ده بندن خوشنود خدمتدن یانه : هر ایش تام کورولوبو .

بونلا بوباسینلان غاوغا ایتدیله :

— بو غاری بی بوشا . بز آنامزک مالندن نکاهنی نهمه تتی [5] ویررز .

اوده دیبو :

— بر اقام ! ایره نچبر غاریسندن ای کورویو ایشی . خوشنودم بن . قصبه دن کلدی نهمه ، ایره نچبر غاریسندن ای کورویو ایشی . نهمه سنی ایسته بو کز؟ بندن غاری بوشه جک یوق!

[1] بالیکسرک شیرین کویلرندن بری .

[2] قومشولر .

— Sen de bu garıyı boşamassan ekinleri, tınazları tâlada ateşleriz. Tâla işine gitmeyiz, bi işe yapışmıyız.

Mahallenin öne gelen muhtâlânı, imamlâ-nı, âyanlânı çağırıp bubası.

Adamlâ sorâlâ:

— Oğlum, ne isteyonuz siz bu garıdan? Sizin bu günkü gün ananız. Bi hizmetinizden geri galyomu?

— Galmıyo. Biz hizmetine, işine münkîr gêmeyiz. İlle velâkin istemiyoz işte: Genç ol-duğu sebepten. Mâdam ki ihtiyar bizim bubamız, genç gadın ne deye almış? Bunun içi istemiyoz.

Mahallenin adamları darılıp sölendilê nesê. Büyük oğlan gaktınlan gaçıyo evden. Şehere gidiyo.

İkî gün sora gêdi şherden.

Ben de hamur yoğurdum: Hamur aşı mı yapıceydım, nâpıceydım, geçmiş gün.

Oğlan hayvan damına girmiş, gemiş te, görmedim ben gediğini.

Güçük kız gâdaşı görmüş damda ağasını, gêdi:

— Anâ.... -dedi- ağam gemiş.

— Nêde?

— Damda.

— Git öysem bubanı çağır - dedim - Hinci bubanı döve, öldürü: Amcanlan ikîsi gêsın.

Nêse gide habar veri kız, emme yâınız gel-
lir bubası eve.

Gelince gadâ:

— Ne gêdin yâınız? -dedim- oğlun hinci bi belâ çıkarı.

Bubası hiç ses etmedi. Oturdu ocaklığın yanına.

Ben amcasını da çağırımıştımdı: Dururken o da geldi.

Ocakta su gayniyo.

Hemen oğlan içere girdi. Benim de oğlanın sancağı evin köşesinde gurulu.

Girince hemen benim çocuğun sancâna yö-rüdü.

— سن ده بوغاری بی بو شاماز ساک کینلری، طینازلری [1]
تاآلاده آتشله رز. تاآلا ایشنه کیمه یز، برایشه یاپیشمایز.
مخه ننگ او که کلن مختارلانی، اماملانی، اعیانلانی چاغیری
بوباسی.

اداملا صورآلا:

— اوغلم، نه ایسته یوکز سز بوغاریدن؟ سزک بوکونکی
کون آنا کز. بی خدمتکزدن کری غالیومی؟

— غالمایو. بز خدمته، ایشنه منکر کله یز. ایله وه لا کین
ایسته مه یوز ایشته: کنج اولدیغی سبیدن. مادامکه اختیار بزم
بوبامز، کنج غادین نه دییه آلمش؟ بونک ایچی [2] ایسته مه یوز.
مخه ننگ اداملری داریلوب سویله ندیله نه یسه. بویوک اوغلان
قادیتلان غاچیو اودن. شهه ره [3] کیدیو.

ایکی کون صوراکلدی شهه ردن.

بنده خامور یوغوردم: خامور آشیمی یاپیجهدم، ناپیجهدم،
کچمش کون.

اوغلان حیوان دامنه کیرمش، کلش ده؛ کورمه دم بن
کلدیکنی.

کوچوک غیز غاداشی کورمش دامده آغاسنی، کلدی:

— آنا، - دیدی - آغام که مش [4].

— نه ده؟

— دامده.

— کیت ئویسه م [5] بوبانی چاغیر - دیدم - هینجی

بوبانی دووه ئولدورو: آمجانلان ایکسی کلسین.

نه یسه کیده خبار [6] ویری غیز، نه مه یانیز [7] کلیر

بوباسی اوه.

کلنجه غاداآ:

— نه که ده ک یانیز؟ - دیدم - اوغلك هینجی بی بلا

چیقاری.

بوباسی هیچ سس ایتمه دی. او طوردی او جاقلغک یانه.

بن آمجاسنی ده چاغیر مشدمدی: دورورکن اوده کلدی.

او جاقده صو قاینایو.

همه ن اوغلان ایچره کیردی. بنده اوغلانک سانجاغی [8]

اؤک کوشه سنده غورولو.

کیرنجه همه ن بنم چوجوغک سانجاغه یورودی:

[1] باشاق ییغینلری.

[2] ایچون.

[3] شه ره.

[4] کلش.

[5] اویله ایسه.

[6] خبر.

[7] یالکنز.

[8] سانجاغ.

Oğlan bubasmlan cenkleşedursun, amcası da dinelmiş cigara dürüyo.

(Halk dili ile naklolunmuş sahneler) S. 105

— Çamurunlan yaslandım, toprağınlan paslandım, benim çocuğın sancağı gurulmadan senin çocuğunki mi gurulaçak? -dedi, gopardı sancağı.

Goparıncı hemen ateşli odunun birini gaptı, bubasının başına galdırdı. Bubası da gaktı. Odun düştü oğlanın elinden.

Vucudunu hırpalayo bubasının:

— Dinini bilmem napdığım goca donuzu, seni gebertecem -deyo- bu garıdan ötürü....

Köşeye tıktı bubasını. Hamlesini alamıyo bi türlü bubasından. Öfkesini alıştırıramıyo bi türlü.

Benim de elim hamurlu, hamurunlan: Yüreğim titreyo ö....le (öyle). Oğlan da hızlı hızlı soluyo gaari manda gibi bö....le (böyle).

Nêse oğlan bubasınlan cenkleşedursun, amcası da dinelmiş cigara dürüyo.

— Anı.....! -dedim ben- öldürüyo bubasını. Ben seni bununçun mu çağırdım? İhtiyar adam naşı gêsın onun hakkından? Ayırsana bunları. Cıgara dürmek sırası mı?

NEVZAD MAHMUT

[1] دورمك مصدرندن .

[2] آناجقم . ايواه مقامنده قاديئلك صيق صيق قولانديني

برتعبيدر .

— چامورونلان یاصلاندم ، طوپراغلان یاصلاندم ، بنم چوجوگك صانچاغی غورولهدن سنك چوجوگككیمی غورو- لاجق ؟ - دیدی - غوپاردی صانچاغی .

غوپارنجه همن آتشی اودونك برینی غاپدی . بوباسنك باشنه غالیدی .

بواسی ده غاقدی . اودون دوشدی اوغلانك ائندن .

وجودینی خیرپالایو بوباسنك :

— دینکی بيلم ناپدیغم غوجا دونوزی ، سنی کبرتهجهم

- دیو - بوغاریدن ئوتورو ...

کوشه یه طیقدی بوباسنی . حله سنی آلامایو بی تورلو بوباسندن . اوفکهنی آلیشدرامایو بی تورلو .

نهمده ألم خامورلو ، خامورینلان : بوره کم تتره یو ئووووله (ئویله) . اوغلانده خیزی خیزی صولویو غاری ماندا کیی بووووله (بویله) .

نه یسه اوغلان بوباسینلان جنکله شه دورسون آجاسی ده دینه لش جیغارا دورویو [1]

— آنی یی [2] ! - دیدم بن - ئولدورویو بوباسنی . بن سنی بونکچونمی چاغیردم .

اختیار آدام ناصی کلسین اونك حقندن . آیرسا که بونلری . جیغارا دورمک صیراسیمی ؟

نوزاد محمود

TUHAF FIKRALAR :

NEREDE ARAMIŞ

- Oğlum bu ellirinin hali nedir?
- Hani, anne, sen anahtarını kaybetmiştin, onu aradım.
- Nerede aradın?
- Tatlı kâsesinde.

ASIL LÂZİM OLAN DURUYOR!

- Hamal, benim bavulum nerede?
- Nah, işte, şurada yerde duran kulp yokmu, işte o senin bavulun kulpu.

İKİ AKTÖR ARASINDA

- Birader, bana yirmi lira borç verirmisin?
- Peki, ama, nasıl ödeyeceksin.
- Söylediği lâfa bak! Bu akşamki piyesin ikinci perdesinde büyük bir mirasa konuyorum!

SEKSEN LİK İKİ İHTİYAR ARASINDA

- Yahu, birader, Merihe telgraf çekmişler!
- (Elini kulağına koyarak) Lebbeyk!

- Merihe telgraf çekmişler, dedim!
- Fen öyle tarakki ediyor ki, birader, elli seneye varmaz gideriz bile!

SEYİRCİLERİ UYANDIRMAK İÇİN!

Piyes muharriri yeni eserini tiyatro müdürüne okuduktan sonra sorar:

- Nasıl, Beyefendi, çok güzel değil mi?
- İtiraz ettiğiniz bir nokta varmı?
- Evvet... üçüncü perdenin sonunda kahramanınız zehirle intihar ediyor; rovelverle intihar etse daha iyi olur zannederim.
- Evet... fakat, bu o kadar mühim bir nokta olmasa gerek...

— Bilakis, çok mühim; rovelver sesi seyircilerin uyanmasını temin edecektir.

TEYZESİNİ ÇOK SEVİYOR

Teyze — Oğlum, niçin bu kadar çok yaramazlık ediyorsun?

Çocuk — Annem, uslu oturursan seni teyzende bir hafta daha bırakırım, dedi de....

قابل سوق بالونلر ایچین سوک برتهلکه ده روزکار قاصیرغالی در .
قاصیرغانک بوکوجی حرکته قابل سوق بالونلرک اوزون کوکده سی

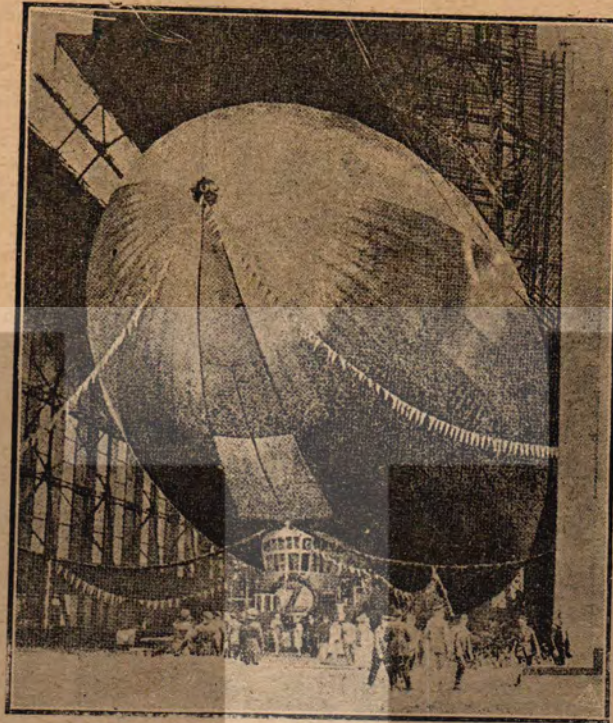
تحمل ایدمه مکده در . فقط ، سیقونلرک
موسم ویرلری معلوم اولدینی جهتله
بو تهلکه دن صاقینمق ، ونهایب
بالون کووده سنک صلابتی بو
بوکوله به تحمل ایدمک درجه ده
صاغلام یاقی ده قابلدن . علی العاده
روزکارلرک ایسه ، نه قادر قوتلی
اولورسه اولسون ، قابل سوق
بالونلر ایچین تهلکه سی یوقدر .

قابل سوق بالونلرک طیاره لره
فائق اولدینی « غراف زه پلین » ک
مدهش فیرطینارله حتی کوکده سنک
سقطلاناسنه رغماً آطلاسی محیطنی
موقفیتله کچه بیامسیله ده ثابتدر .

بوتون یولجیلرک وسائط نقلیه .
ده آرادینی شرائطک سرعت ،
قونفور و امنیت اولدیغنی دوشونه .
جک اولورسه ق ، هنوز تجربه دو .

رهسنده بولونان قابل سوق بالونلرک پک یاقین برآتیده اک مهم
نقل واسطه سی اولاجغنی امنیتله بکلهمک لازمدر . چونکه ، قابل
سوق بالونلر بریولجی طیاره سنککنه یاقین برسرعت ، وترانسلا
تیکده کی قادر قونفور و امنیته صاحب اولاجقلردن .
قابل سوق بالونلرک یکانه محذوری چوق بهالی به مال
اولاری در .

اولان آمریقایلرک (Los Angeles) ندن چوق بووک اولفله برابر
انکلیرلرک R-100 ندن اپی کوچوک و آمریقا حکومتک سپارش

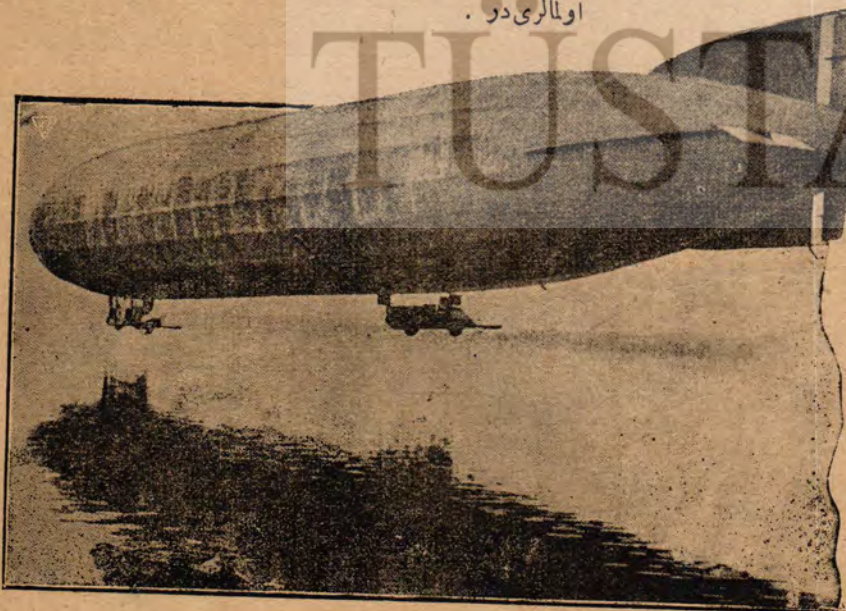

بحر محیط آطلاسی بی کچن « غراف زه پلین » بالونه
آر قونفور مراسمی

شیمدی به قادر یالکز 126 تانه طیاره پایلمش اولسایدی ، لندبرخ
آطلاسی محیطنی کچمک ایچین بنه جک طیاره بولامایققدی « دیور .
بوندن باشقا ، بوتون دنیاده 1900 تاریخندن شیمدی به قادر پایلمش
اولان قابل سوق بالونلردن الهه یالکز برتانه قلمش اولسانکده سبی
دیگرلرینک قضا نتیجه سننده قایب ایدیش اولماسی دکلدن . بونلردن

پک چوغنی حرب اتناسنده طوب آتشیله دوشو-
رلدیکی کیبی ، بر قسمی ده متارکده بالذات
آلمانلر طرفندن ائتلاف دولتلیرینه تسلیم ایدلمک
قصدیله احما ایدیشدی . قابل سوق بالونلر
ایچین یالکز ایکی بووک تهلکه واردن .
بریسی (ایتالیا) بالونک باشنه کلدیکی کیبی ،
بالون اوزه رنده بوز تراکم ایغسی ، دیگرکی
بالونی دولورمق ایچون قوللانلان (مولدالانک
آتش آلماسی . بویکنجی تهلکه نک ٹوکنه
(مولدالانک) برینه اشتعال ایتمز بر غاز اولان
(ههلیوم) قوللانقله کچیلمشدر . دیگرکی
ایچین ده فنک بر صورت حل بولفده کچیکمه .
به جکی امید ایدیلکده در .

آلمانلرک L-10 زه پلینی 1915 ده
بیله بریم اصابتله یاغمشدی . فقط ، بالآخره
تظاهر ایتدی که بالونک ایچنده اشتعال ایتمز
بر غاز بولوندینی تقدیرده بیله بریم اصابتکده
بووک بر تهلکه سی یوقدر .

قابل سوق بالونلر ، آلماننده کی قایقار واسطه سیدر دکنه ایندیلملر

قابل سوق بالونلر هوايه حاكم اولويورلر

چونكه طياره، صرف ايتديكي قدرتك
أك بيوك قسمي كندی و
طاشيدني اشيا نك آغير
لغني هواده توتاييلمك

«لوس آنجلس»
بالوني هانقارينه
كيره كنى

حرب عموميدن اول فني تجربه آلتلرندن باشقا بر شي اولايان طياره لر وقابل
سوق بالونلر حرب عمومیده تخريب خصوصنده كوستردكاري قابليت دولاييسيله
بوپوك براهيت قازانمشلردى . فقط، آنجاق صوك سسنه لرده ، داها دوغروسى بو
كونلرده دركه ، طياره لر وقابل سوق بالونلر كيتديكه آرتان تجاري بر قيمت كسب
ايتكده درلر . كچن ياز ايندبرغك كوچوك بر طياره ايله و بر
آي اول آلتلرك يكي اعمال ايتدكاري زه پلين ايله آطلاسى

بحر محيطى
كچمكه موفق
اوللارى بو
واسطه لرك
اقتصادى
و تجارى
ساحه لرده -
ده اهميتنى
ار تيرمشدر .
شيمدى

ايچون صرف ايتكده در . حالبوكه بالون بونك ايچين هيچ بر قدرت صرف
ايتديكي كيبى ، طياره يه نسبتله چوق داها فضله يوك طاشيايلمكده در .
بناء عليه ، اقتصاد عالنده ، نقل واسطه سى اولارق ، هوا دن خفيف
قابل سوق بالونك طياره يه تفوق ايده جكي تخمين اولونقمده در .

آلتلر انكيزلردن اول اكال ايتدكاري بوپوك هوا سفينه سنى
سفره چيقاراييلمشلردر . انكيزلرك اعمال ايتكده اولديني معظم بالونده
بوكونلرده يتمك اوزره در . عيني زمانده ، آمريقا حكومتى ده ايكي
بوپوك هوا سفينه سنك انشاسى ايچين 3,000,000 دولار تخصيص
ايتشدر .

هوا سفينه لر ينك ممكن اولديني قدار بوپوك ياپيلمالرنده كى سبب
شودر كه بالونك جمى آرتديجه ، قدرت استهلا كنده يولجى باشنه
اصابت ايده ن بيكي قوتى آزالقمده در . طياره لرده ايسه وضعت تماميله
عكسهنه در . يعنى ، طياره نك جمى بوپوك طاشيايله جكي يوك مقدارى
كوچولسكده در . مثلا ، لوندره ايله پارس آراسنده ايشلن بوپوك
اوج موتورلى طياره لر يولجى باشنه آتمش بيكي قوتنه ، حالبوكه
انكيزلرك بوكونلرده آمريقا يه متوجها حركت ايتديره جكارى
R-100 بالوني آنجاق 42 بيكي قوتنه احتياج كوسته رمكده در .

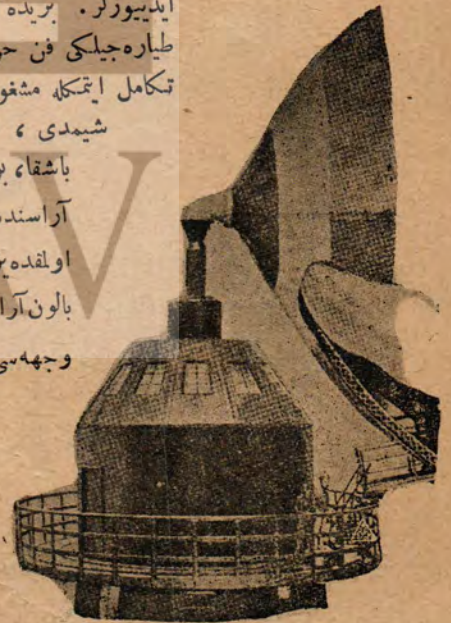
R-100 بالوني بو قيشدن اعتباراً نيويورقه لوندره آراسنده
منتظم سفرلر ياباجقدر . بداينده اصغرى سياحت اجرتى 400 دولار ،
يعنى تقريباً ، 800 ليرا اولاجقدر!

آلتلرك آمريقا يه كيتمش اولان يكي Graf Zeppelin اسمنده كى
L-127 - اشارتلى بالوني شيمديكى حالده دنيا نك أك بوپوك بالوني

آلمانيا ، انكلتره و آمريقا دنيا نك أك بوپوك طياره لر ينى وقابل سوق
بالونلر ينى اعمال ايتك خصوصنده برى بر يوليله صوك غيرتريه رقابت
ايديبورلر . بریده ايسه ايتاليا ايله فرانسه
طياره جيلكى فن حرب باقيش نقطه سنندن
تكامل ايتكده مشغولدرلر .

شيمدى ، مملكتلر آراسنده كندن
باشقا ، بوايكي اوجوش واسطه سى
آراسنده ده بر رقابت شاهد
اولقمده يز . طياره ايله قابل سوق
بالون آراسنده كى بورقابتك اوج
وجهه سى واردر : سرعت ،

مصرف ، يوك طاشيا
قابلى . يوك طاشيا
قابلى بونلرك أك مهجى
عد اولونقمده در . بو
نقطه دن هوا دن خفيف
سفينه تسميه اولونان
بالونك هوا دن آغير
و سايط صيراسنده
اولان طياره يه فائق
اولدينى شسبه سزدر ؛

بوپوك R-100 بالونيه باغلامه دره كنده آينونه

بر اسكده ايله بيزه جكلر

مخيلمهده وجود ويرديكم ايده آل برآدام تأمين ايده بيلير . اوت او، هر خصوصه رأی ويرمكه صلاحيتدار اولاجق . بنده اونك عادتاً صادق برترجاني اولاجغم . فقط بوآدامده بنم اترم اولاجق دكلى؟ نه ضررى وار . بن اونی مثبت عنصرلردن ابداع ايده جكم . بومثبت عنصرلری ايسه طبيعتدن آلاچغم . شيمدى بو عنصرلری ناصل بر آرايه كتيرمهلى؟ فى الحقيقه بوزور بر ايشدر، فقط امكانسز دكلدر . هر حالده بر كره تجربه ايدلم . هم دوشونيورم . يونان قديمده هيكلتراشدر بر كوزه ملك نمونه سى كتيره بيلمك ايجون بونجه تبعده بولمشدر، زحمت چكمشدر، امك صرف ايتمشدر . او حالده بنده اونلر كجى چالشمالى يم . عكسى تقديرده «فيلسوف آريست» خطابنى دويدجه حجابمدن قيزارمالي يم» آريست بو نقطهده بر آرزوها فضله دوردى . ينه دوام ايتدى .

« اسكى هيكلتراشدر كنديلرينه اك كوزهل كورون ابعاد تناسيبه يي تعيين ايتمكه بنم تصور ايتديكم مودهلك بر قسمنى وجوده كتيرمشلردر . اوت ، شيمدى بنده اونلر ك ياپدقلىرى هيكللى جانلاندير اجغم واوكا بر فانيده بولمى لازم كلن اوصافى ويره جكم و بوكا موفق اولورسه م ايده آلله قاووشاجغم . فقط بو هيچ قولاي بر ايش دكل . بر كره مختلف علملر ك وصنعلر ك هپسنى ائى بيلمك لازم . هايدى بو يوك برسى صرف ايدهلر ك بونلر ك هپسنى آله ايده يم و بو سايلهده دوغروى ، كوزهلى ، ائى يي ، تمثيل ايدن بر اثر وجوده كتيريم . بقالم بو اثرى هر كس بكنه جكمى؟ »

« آريست بوتون بوانديشه لرى كوزينك او كنه كتيرد كدن صوكرا قاشلرى برقت دها چاتيلدى . قاينغوسى آرتدى و دها بك چوق شيلر او كرنمك مجبوريتنده اولديغنى آكلادى . اوينه دوندى وينه اون بش سنه قدر دها تدقيق و تبعده بولندى . بوسبوتون كندىنى علمه ويردى . تاريخه ، فلسفه يه ، ادبياته ، صنايع نفيسه يه حصر نفس ايتدى . بويله جه ياشى اللى بشى بولدى . بو يوك بر محرر ، يو كسك بر منقد اولدى . »

ديدرو آريستك بو اوچ وصف ميزى تمثيل ايدن اثرى وجوده كتيروب كتيرمه ديكنى مهم بر ايقور . يالكر بشر ك بيتمك تو كنىمك بيلمه ين سعيبى بونى آله ايده بيلير ، ديور .

بختيار انسانلر اونلر در كه حياتده كنديلرينه كوزهلى ، دوغروى ، ائى يي غايه بيلمشدر و بو اوچ عمده نك تحقنه حياتلرينى وقف ايتمشلردر .

حاله ناصل اوليورده فيلسوف ديمه لرينه تحمل ايدنيورسك ؟ كندى كندىنى برمدت مؤاخذه ايتد كدن صوكرا شويله بر ملاحظهده بولندى : « جمعيت بشرية آراسنده بر برينه تماميله بكره ين ايكي فرد يوقدر . عضولر ك تشكلى ، خواص ، اشكال بدنیه هر كسده باشقا ، باشقادر . الياف ، كيكلر ، عضله لر ، صلب ويا مابغ حالده كى اقسام باشقا باشقادر . ذكا ، تفكر ، حافظه ، دقت و بونلردن ماعدا معلومات ، تربيه ، ذوق ده باشقا ، باشقادر . اشيا ، اقليم ، عاتلر ، عنقه لر ، حكومه تلر ، دينلر ، قانونلر ده بر برينه بكره مز . او حالده ناصل ممكندر كه ايكي كشينك دوغرولق ، كوزه ملك ، ايلك حقنده كى تقديرى بر اولسون؟ يشايش فرقى ، حادثاتك تنوعى ، فكر و حسلر آراسنده كى باشقالق ، دوشونجه لرده كى مبانته كافي دكلدر ؟

« ايش بو قدرلده قالماز . عين آدام معنا و ماده متمادى بر انقلابه معروضدر . حياتده ذوق ائم ، ائى ذوق ، صاغلى خاستلق ، خاستلقى صاغلق تعقيب ايدر ، دورور . دوشونيورم دوغديغم زمان وجودى تشكيل ايدن عناصردن شيمدى دكيشمه ين بر ذره قالمشيدر ؟ تولد كدن صوكرا وجودم عيى تحليله معروض قالاچق و بر ذره سى قالمياچق دكلدر؟ چوجوق ايكن ككه ليه رك سويله ديكم شيلرى ، شيمدى محاكمه ايده رك باشقا لرينه تلقين ايدنيورم . يالكر محقق اولان بر شى وارسه ينه ككمله دورينه كونك برنده عودتمدر .

« بوتون بودائى انقلابات كوزاو كنده طوتيليرسه كوزه ملك ، ايلك ، دوغرولق حقنده ايكي كشينك فكرلرى شويلاه دور . سون ، عيى آدامك مختلف ياشلرده كى دوشونجه لرى آراسنده بيله مبانته واردر .

« عجبا انسان دوغروى ، ائى يي ، كوزه لى طانيغه مدار اولان شيلر حقنده باشقاليله آكلاشماغه محكوميدر ؟ ويريلن حكملر ك هپسى باطلمى ؟ بكا خوش كورون هر هانكى بر شينك دوغرو ، ائى و كوزل اولق احتمالى يوقى ؟ او حالده ذوق حقنده كى مناقشه لر بيهوده در . » آريست بوراده بر آزدوشوندى و تكرار سويلنمكه باشلادى :

« يوق اكر هر كس كندى فكرلرينى نمونه آير و كندى حكملرينه قوتله باغلا نيرسه بوله ميكلر ك صوكى كليه جكدر . نه قدر انسان وارسه اوقدر آرى كوروش ، آرى دوشونوش واردر . او حالده نه يامالى؟ بئلكمرك خارچنده بر مقياس آرامالى . بويه ياپيله ادجه حكملر دائما ياكلش و مبهم اولاجقدر . شيمدى بو لايتغير اولان مقياسى نرده بولمالي ؟ بونى ظن ايدرم ، كندى

دوغرو- آبی- کوزه

محرری : سلیم سری

یازیلر کزده سوء اخلاقی تصویر ایدیورسه کز ، بونک بشرک سعادتته نه قدر انکل اولدیغنی بیلیر وقدرتله آکلاتیرسکز . شوراسی محققدرکه فضیلتدن بحث ایدن برانسان اکر کندیسنگ اوندن نصیبی یوقسه اونی باشقارینه تلقین ایده مز .

« بویله برمدت اعتکافده قالدقن صوکر انسانلر آراسنه

دوندیگکز وقت کوزهل سوز

سویله ینلری چوق دیکلیکز . بعضآده

کندی کندیکزه قونوشو کز .

« دوستم آریستی طانیرسکز

دکلی؟ ایشته سزه آکلاتاجنم بو

شیلیری اوندن دیکله دم . اوزمان

قرق یاشنده ایدی ، اوکاهر کس

فیلسوف دییه خطاب ایدردی .

حرص ، طمع ، حسد کبی حسار

اونده یوقدی . کندی حالنده نا-

موسکار ، چالیشان و تربیه لی بر

آدامدی . نطقلری ، خطابه لری ،

مکالمه لری ساده وجدی ایدی .

فقیر ایدی ، اما حالندن مشتکی

دکدی . اونده نقصان اولان یالکز

برفیلدوف مانطوسی ایدی .

« برکون دوستلره ادبیات و اخلاقه

دائر مباحثه ده بولنق اوزره

سوزلشمشدی . فقط اونلرک کله

دیکنی کورونجه کندی کندینه

حسب حاله قرار ویردی . قلابا-

لقدن پک خوشلانمادیغنی ایچون

شهرک خارجه ، قیرلره دوغرو یورودی وسویلمکه باشلادی :

« قرق یاشنده ایم . چوق شی او قودم ، چوق شی او کرندم

بکا هر کس فیلسوف دییور . فقط بری قارشیمه چیقه سده :

« آریست ، مادام که سکا فیلسوف دییورلر ، سویله باقیم بکا ، دوغرو ،

آبی ، کوزهل نه در؟ » دیسه نه جواب ویریرم . خایر ، آریست !

سنن دوغرونک ، اینک ، کوزهلک نه اولدیغنی بیله مه دیکک

ادبیاتله اشتغال ایدنلره ، رساملره ، هیکلتراشلره ، فیلسوفلره ، موسیقیشناسلره ، بدن تربیه سیله اوغراشانلره « ایده آلکز نه در؟ » دییه سورسه کز مطلق آلاچکز جواب شودر : « ابداع ایده حکم اثرده بو اوچ شینک آهنکنی حصوله کتیرمهک چالشیورم : کوزه لاک ، دوغرونلره ، ایلاک ! »

هر دورک فیلسوفلری ، ادیبلری ،

رساملری ، موسیقیشناسلری بو

آرزونک تحققی یولنده عمر تو-

کتمشلردر . آنسیقو پوهدی محرری

مشهور فرانسر فیلسوفی دیدرونک

بر اثرنده بومسئله حقنده فلسفی

بعض ملاحظه لرینه تصادف ایتدم .

دیدرو کندی فکرلرینی آریستک

لسانندن نقل ایدیور . آریست

کندی نام مستعار ایدر . [*]

شیمدی آرتق دیدرونی دیکلیه

بیلیرز :

« آبی برعائله اولادی ایسه کز ،

ا کر طبیعت سزه صاغلام بر قافا

وحساس بر قلب ویرمشسه ، بر

مدت ایچون جمعیت بشریه دن او-

زاتلاشیکز . یالکز باشکزه کندی

کندیکزی تدقیق ایدیکز . اشیا

وحادثه لر حقنده درست بر فکر

ایدنمهک غیرت ایدیکز . طور و

حرکتلر کزله سزه مودوع

اولان وظیفه لری قارشیللا-

شدریریکز . کندیکزی قونترول ایدیکز ؛ آبی ، خیر خواه ،

درایتلی بر آدام اولمغه چالشیکز . بویله خالص براملک حصولی

ایچون صرف ایده جککز امک و زمان هیچ بر وقت بوشه

کیتمز . اخلاق واعتیادلر کزک کیتدکجه دوزلمه سی سایه سنده

وجوده کتیره جککز اثرلر حق وعدالته موافق اولور . بالفرض

[*] بوکله یونان قدیم لساننده اکمل معنا سنه در .

برلین غرونبرالد بریعی ریمناسیک مکنتنره 1927 کوزلاک

مطافاتی قازانامه مادامزهل شارلوت

شهرک خارجه ، قیرلره دوغرو یورودی وسویلمکه باشلادی :

« قرق یاشنده ایم . چوق شی او قودم ، چوق شی او کرندم بکا هر کس فیلسوف دییور . فقط بری قارشیمه چیقه سده : « آریست ، مادام که سکا فیلسوف دییورلر ، سویله باقیم بکا ، دوغرو ، آبی ، کوزهل نه در؟ » دیسه نه جواب ویریرم . خایر ، آریست ! سنن دوغرونک ، اینک ، کوزهلک نه اولدیغنی بیله مه دیکک

— آمه سوس .

— بكا باقسهك آء قيز على بوكون بورالده كوزوكديمي ؟

— خاير، فاطيش خانم ؛ على بكي بوكون هيچ كورمدم .

فاطيشه بوتون اصناف « خانم » ديردى . هله ديمه سينلر ! قيز

على نك نشانليسيله تكليفسزلك كيمك حدينه !

— خبرى اولسون ، كوزمه كوزوكمه سين . بو آقشام مليحه بي

عصرى به كوتوره جگمش ديهه قولانغه چالندى . او صارى شيرفينتى

يوقى ، ايشته اونى . بنده اونلرى آرامغه چيقدم . سن نيم ناصل

برقيز اولديغمى بيليرسك . ايكي سنه دن برى نشانلى يز . باق بو يوزوكى ،

اللى كاغده آلمش . هله اوشيللنى ياننده كوريم ، قلبنى اولار چيقاريرم .

بر دوبله دها ..

— افتزادر ، فاطيش خانم .

على بك سزدن واز كچه من . راقى

دوبله مى اولسون ؟

قدحده كينك آتشى فاطيشى

بر آرز يوموشاتدى . وقتسز قيريشان

يوزينه كنج قيز حلاوتى عودت

ايتدى : « آقشاملرى اوده ايچم

صقبليردى ده چيقوب سواقفده او-

يناردم . اوزون اوزون قاپى اشيكنده

اوطوروب جامكانلرده يانان پارلاق

لامبالله كچن اهالى بي سرايده ردم .

صوكرا بر آقشام على بي كوردم ،

اودقيقه ده ايشم بيتدى . بكا بيرا

ايچيردى . او كيجه صباحه قدر

آغلادم . هينچ قيريقلم بابامك اويقتو-

سنى قاجيرمشدى . اوده بنى ياتاقدن

سوروكايهرك اوبله دو كمشدى .

شيمدى ده سن هيچ شو-

مليحه چيياتى كوردكمى ؟ طاش بيك

كى ؛ بوزميسك هي مبارك ! بوز ! هله كوزمه كوزوكسونلر . على

بورالده كايرسه بدن سلام سويله . مليحه خانم آفدينك كوزلرندن او برم .

يالكراله كچه سين ، يوقسه قلبنى اويوب چيقاريرم . غارصون بر راقى دها .

بر آرز سننده ليهرك فقط كوزلرى تيكده ، فاطيش سواقغه چيقدى .

بو بوك ، خراب ، خان كى بر آوك مرديو نلرنده كوچو جك ، قيور جيق

صاچلى برقيز اوطورمش ، دولاشيق برسيجيم پارچه سنك دو كوملرني

چوزمكه اوغراش-يوردى . فاطيش هان يانسه چوكدى . چوچو غك

ييله يز كى براق كوزلرينه باقدنجه كنديتككيلر ياشله دولدى .

ايپكى يشيل اتكنى ديزلرينه صارارق : « كل شكرم سكا

« قاز آياغى قازان قولى » اوينامه سنى اوكره تيم . » ديدى .

اونلر اوراده اويتارلر كن قارشىكي بارك بوتون ايشيقلىر يانغه ،

مشتريلرى دولغه باشلادى . « برشبه آقشاملرينه مخصوص لو كس غالا

مسارمه سى » ديهه اعلان ايتدكارى ايشته بو كيجه كى ايدى .

ساعت اونده خاطرلى مشتريلر كللكه باشلادى : اونى چاريك كچه

قيز على قولنده اون دورت اون بش ياشلرنده محبوب برقيز چوچو غيله

كوروندى . سيغاره دومانندن قيزك كوزى قاراردى ، آرز دها

(دواى 150 نجى صحيفه ده)

شيور . بن بيليرمه اوبله سويلرم ؛ على ، مليحه فاطيشك طيرناغى
اولاماز . »

على ، يكي جلالانان آياق قاپسنگ اوزرينه سيفارده سنك كواى
دوكوب بوياجينك اوموزنده سيلدكدن صوكرا : « بنده مليحه ايچين
تولوب بايلميورم يا . ساسه سنك بوخى قوپسون ! لاكن فاطيشه عبرت
اولسون . قيز بنى طاپولى ملكى صانيور به ! آرتق فضله قافا طوتيور .
شيرارتم غالبا . باشقه قادينه كوز قالدردىغمى دوبارسه ايشم حلم
دومانمش ! واي حاسبام واي . يوق اله ايچين فاطيش ضررسزدر ،
اما بوكونلرده بر آرز فضله ايچيور ، همده بر قادينه ياقيشم اياجق كى
آغزني ده بوزدى .

— اما نشانليسكز ، دكللى ؟

— آلبته ، كلهجك سنه فلان

نكاحلانيرز ، بللكه ...

— او قيز بيراى بيله اولو

سنگ الكدن طاندى . ايكي سنه

اويورده ، دونكى كون كى كوزمك

اوكنه كليور ، اوزمانكى حالى .

آقشاملرى سنى قارشيلامغه چيقاردى .

اوزمان خانم خانمچيق برقيزدى . بر

آرز يوزينه باقسهك اوتانير ، قيزا-

ريردى .

— برده شيمدى كور .

چيچك اولدى چيچك . باق سكا

سويله يم ، خيرالدين ، بن قيصقانهجقندن

خوشلانام . اونك ايچين عنادمه

مليحه ايله « عصرى بار » ده دانس

ايدجكم . قيزعلى به عاصى لك ايتكى

اوزمان آكلار او .

— سن بيليرسك برادر ،

هر كس كندى ايشنى دها اى

بيلير ، فقط نيم فاطيش كى دوستم اولو اورتاسواقغه

فلان چيچمازدم . دانسه كيدركن ده احتياظلى داورانيردم . فاطيشك

شاقاسى يوقدر .

فاطيش غلظه نك سواققلىرى دولاشييوردى . قالاباق يرلرده

قيوبلجيم صاچان قاره كوزلرى برشى آرييوردى . آزاده صيراده ايصلق

چاليور . بعضاده اوزرينه دهلى حالى كليور ؛ اغنده يرى اولمايان ،

نه ديمك اولدينى بيلنمه دن معناسى آكلاشيلان كلهلر خوموردانيوردى .

فاطيش ايپكى يشيل بر آلك اوزرينه سيياه قدغه قورده لالره

سوسلنمش صارى بر بلوز كيمش . صاغ آلك پارماغنده كنيش بر

آلتين حلقه ، بوينده صيرا صيرا يالانچى ايچيلر واردى . آياق قابيلرينك

توكچه سى چارپيلمش ، باجاقلرنده كى عقيده شكرى كى پيريلدايان عادى

ايپك چورايلرى بوروشمش ، صارقش .

« قامليا » بيراخانه سته كيردى ، برماصيه قورولدى . بوراده او امر

ايدبيلير وامرى انفاذ اولنوردى . ذاتا دنيا ده قادينلق امتيازلىرينه

رعایت ايديلن بر بوراسى قالمشدى .

بك اوغلنده كى بو بوك هميشه لرلينك « شامپانيا » ديدكارى طورله

« غارسون ، بردوز » ديدى .

فاطيشه بياغنىك اوزرلغى ، يلدكنك قولى تديكى قارار

ايتديكى بمينى برينه كتيردى ...

— سن بيليرسك برادر ،

هر كس كندى ايشنى دها اى

بيلير ، فقط نيم فاطيش كى دوستم اولو اورتاسواقغه

فلان چيچمازدم . دانسه كيدركن ده احتياظلى داورانيردم . فاطيشك

شاقاسى يوقدر .

فاطيش غلظه نك سواققلىرى دولاشييوردى . قالاباق يرلرده

قيوبلجيم صاچان قاره كوزلرى برشى آرييوردى . آزاده صيراده ايصلق

چاليور . بعضاده اوزرينه دهلى حالى كليور ؛ اغنده يرى اولمايان ،

نه ديمك اولدينى بيلنمه دن معناسى آكلاشيلان كلهلر خوموردانيوردى .

فاطيش ايپكى يشيل بر آلك اوزرينه سيياه قدغه قورده لالره

سوسلنمش صارى بر بلوز كيمش . صاغ آلك پارماغنده كنيش بر

آلتين حلقه ، بوينده صيرا صيرا يالانچى ايچيلر واردى . آياق قابيلرينك

توكچه سى چارپيلمش ، باجاقلرنده كى عقيده شكرى كى پيريلدايان عادى

ايپك چورايلرى بوروشمش ، صارقش .

« قامليا » بيراخانه سته كيردى ، برماصيه قورولدى . بوراده او امر

ايدبيلير وامرى انفاذ اولنوردى . ذاتا دنيا ده قادينلق امتيازلىرينه

رعایت ايديلن بر بوراسى قالمشدى .

بك اوغلنده كى بو بوك هميشه لرلينك « شامپانيا » ديدكارى طورله

« غارسون ، بردوز » ديدى .

— فاطمه نك سوقاقده اوينامه سنه راضي دكلم، بك. اوچوقلارك بيله ديك يوق. قيز بوتون كون اوده قابالي ايدى. نه اولور، آقشاملرى كانجه بر بارچه اونكه مشغول اولده آوونون .
— جاني آوونق ايسديورسه ، ايشته سوقاق اوراده . بنم باشى آغري تاسين .

آدام بوسوزلى سويلر كن قيوبرجيق سياه صاحلى دهافرچيق فيرچيق، قارنى دها شيش، بكزى دها اوچوق كبي كوروندى .

* *

— بش پابه لنه ادعا ايدهرم، بو آقشام «عصرى بار» ده مليحه ايله كورونزسه م بكاذه قيز على ديمه سينلر .
على نك تخريرلى ماوى كوز .
لرنده سياه بر آله و پارليوردى .
ارككلك تفوق صانكه شهبه كير .
مش ده بوميدان او قوبوشله قورتولا .
حقه مش كبي اوموزلرني قابارتارق كوچوك ، جيليز حنه سنه قابادايلىق عظمتي ويريوردى .

ميخانه جي بي بدامين انتخاب ايدرك ياغلى ، موشاما جزء دانلردن على بش ليرا ديك لرلى برر ليرا چقاروب تسليم اينديلر . اوده پاره لرى بر كاغده صارارق اوزرينه آماسيه بايه سنى خاطرلاتان بر نورشون قلميله بر شيلر يازارق چكمه جه سنه آتدى .

— ياني ، بلكره بندن بر دوز .

— ها ، كليور ، بكم .

قدحله بوشالقدن سوكر ا خيرالدين ، على كوشه باشنده كي آياق قابى بوياجيسنك يانه چكدى . خيرالدين ، على نك ، زمان زمان كوله سي ، چومنى ، سرداشي ، حقوق مشاوري اولان ودها برچوق ماموريتلرني كورن آرقاداشيدى . قيز على ، اوستى پودسوه آلتى لوسترين ، دوگه لي آياق قابلرني او كون بشنجى دفعه اولق اوزره بو ياتيركن خيرالدين او كا نصيحت و بردى .

« شو مليحه هوسندن واز كچج على ، باشمه ايش آچاقسك . سنككنك نه كوتولكنى كوردك ؟ قيزده سنك ايچين يانوب طوتو .

سياه قيوبرجيق صاحلى ، بويوك قارينلى ، صولوق بكزلى بر آدم نچره نك او كنده كي مندره او طورمش ؛ ياننده بر تپسى ، ايچنده بر شيشه ، ايكي قدح ، بر آرزيتون . آفدينك بر آياغنده خانك شپ شپ ترلكي ، او بر آياغنى آلتنه آلمش ، دوداقلرني قيرداته ، قيرداته غزته نك ايچ صحيفه سنده بر شيلر او قوبه رق آقشام كيفنى قطره قطره طايبوردى .

بيتيشك اودا كوچيه بره طبخ حالته قومش ، ايچنده بر قادين يمك پشيريور . قيزارمش باليق قوقولرى ، آسكيمش بولاشيق صوي قوقوسنى باصديرمغه چاليشيور . فقط آنجق قسماً موفق اولاييلوردى .
ديشاريسى كونش باندقدن سوكر ا ايچنده جينلرك جريد او يناديني چارپوق وقالاباليق غلظه سوقاقرندن برى .
سوقاقده برسور وچوق او يناور قوشوبور ، ماغريبيوردى ، كيميسنك اوستى باشى ليه ليه ، كيميسنك تيز و سوسلو ؛ بعضيسى خويرات و آرزغن ؛ بعضيسى محجوب و مظلوم ؛ برقسى قابا ، چيركين كفرلر قو .
صبور ، برقسى متوحشانه ديكليور . فقط اونلرده چوق كچه دن آليشوب آل آله طوتوشيورلر . ايشته «كناه» لك آشيكنده او يناشان چوقولر .

اون ايكي ياشلرنده بر قيز جغز نچره نك ياننده غزته سنى او قوبارق آقشام كيفنى كتيرن آدامه صوقولارق :

— نه اولورسك بابا ، بو آقشام فضله يورغون دكسه ك ، بنله

اسقاميل او ينارميسك ؟

نچره نك او كنده او طوران قيوبرجيق سياه صاحلى ، بويوك قارينلى ، صولوق بكزلى آدم :

— اسقاميليمى ؟ آقشامه قدر چاليشديغمز تيمورمش كبي برده اوه كانجه چوق دادايلىمى ايدجكز ؟ انصاف يوقى سزده ، اوده ده ي راحت حضور يوزى كورميه لم ؟ بن سنك اقرانكيميم ، باقسه ك آ ، او بر چوقولره ، سسده چيقوب اونلرله او يناسه ك آ .
طاوايى او جاقده بر اقرارق ، قادين قايدى كوزوكدى .

سياه قيوبرجيق صاحلى ، صولوق بكزلى بر آدم ؛ ياننده بر تپسى ، ايچنده بر شيشه ، ايكي قدح ، بر آرزيتون . . .

KİTABIYAT**Lisan İnkılâbı**Müellifi **AHMET CEVAT**, S. 182.

Ahmet Cevat Beyin «Mühtaç Olduğumuz Lisan İnkılâbı Hakkında bir Kalem Tecrübesi» ismini verdiği eserile, bu sahada bilfiil dahil olmuş bulunduğumuz inkılap yoluna çok kıymetli temel malzemesi ihzar etmiş olduğu şüphesizdir. Filhakika, «Lisan İnkılâbı» bu husustaki ihtiyaçlarımızı nüfuzlu bir görüşle kavranmış fikirler, derin ve etraflı tetkikler halinde cemetmiş yegâne eserdir.

Cevat Bey eserinde lisanımızın savtiyat, şekliyat lûgat, istilah, yazı ve imlâ mes'elelerini millî, harsî iktisadî ve içtimaî bakış noktalarından kuvvetli bir ihtisas kalemile, vâzih ve müspet bir şekilde izah ediyor.

Cevat Bey ispat ediyor ki yazı ve lisan inkılabı Türkçenin çok uzun zamanlardan beri ciddi bir surette duyduğu hakikî bir ihtiyaçtır, ve bu sahada lâzım olan islah değil inkılaptır. İnkılapta muvaffak olabilmek için de cezrî ve serî hareket lâzımdır. Bu inkılabın süratle tahakkuku sayesinde ki lisan, ve bilhassa imlâmız arabî ve farisînin bağlarından kurtulacak ve istiklâlini kazanacaktır. Bu sayededir ki lisanımızın şimdiye kadar metrûk kalmış hazineleri işlenecek ve aslen şekliyatı itibarile klâsik Latin ve Yunan lisanları kadar zengin olan Türkçemiz az zamanda terekkiyatın bütün yeniliklerini kavrayarak bir ilim ve fen lisanı olabilecek ve bu suretle tamamen millî bir harsın tekevvününde en mühim bir amil olacaktır.

Genç Türk Cümhuriyetinin dinç ve sağlam hatvelerle yürüdüğü teceddüt yolunun son adımını teşkil eden yazı ve lisan inkılabına şuurlu ve semereli bir tarzda yardım edebilmek için her münevver Türk bu mes'ele üzerinde fikir yormalı ve sağlam kanaatlar elde etmelidir. İşte, bu yoldadır ki «Lisan inkılabı» onlara eyi bir rehber olabilir.

Kölelikten KurtuluşMüellifi: **BOOKER T. Washington**Mütercimi: **AYŞE PERTEV**, S. 154

Booker T. Washington tarafından yazılmış olan bu otobiyografi çok şayanıkdiktir. Booker T. Washington mağdur bir ırkın liyakatli bir evladı. Nihayetsiz müşkülât içinde fevkalbeşer bir gayret ve diğerkâmlıkla çahşarak hem nefesine ve hem ırkına büyük hizmetler ifa ediyor.

Biliyoruz ki, Camahiri Müttehedei Amerikada zencilere karşı büyük bir nefret vardır. Bundan yirmi sene kadar evvel bu nefret ve bunun tazahürleri bir insan aklının alamyacağı bir halde idi. Daha evel-

lerde ise zenciler tamamen esir vaziyetinde idiler. Bu esarete sebep renklerinin koyu olmasidi. Bilahare, siyaseten esaret ilga olunmuş ise de fikrî ve iktisadî esaret şimdiye kadar baki kalmıştır. Çünkü cehalet zencileri yüksek bir harsa malik olan beyaz Amerikalıların mutlak bir hakimiyeti altına sokuyor; ve zenciler görüyorlar ki cehalet esareti siyasî esaretten çok daha mühimdir. Bunun üzerine diğerkâm beyaz Amerikalıların yardımıyla bunlar cehaletle mücadele ediyorlar ve bu sayede beyazların yanında müsavi bir insan mevki te'min ediyorlar.

Booker T. Washington eserinde bu beşeri haileyi, çetin mücadeleyi ve neticelerini nüfuzlu bir görüş ve tesirli bir ifadeyle anlatıyor; milliyet, ırk, esaret, sa'y, terbiye ve sair meseleler hakkında çok kıymetli fikirler serdediyor.

Booker T. Washingtonun hayatı dolu olduğu vak'a ve maceralar itibarile zevkle okunacak bir romandır da.

Zencî âleminin en büyük adamlarından biri olan bu adamın hayatını okuyarak bilhassa hayat yolundaki çetin mücadelelerin vasıl olduğu muvaffakiyetli neticelerden, cehaletle nasıl mücadele edileceğinden ve diğerkâm sa'y misallerinden ibret almalarını karilerine tavsiye etmek yeridir.

Sevgili düşmanMüellifi: **JEAN WEBSTER** S. 395

Gençlik Kütüphanesi: 3

Bizde, maalesef, şimdiye kadar hemen hiç yazılmamış olduğu cihetle, içtimaî roman tarzı pek malum değildir. Halbuki içtimaî romanlar fevkalâde terbiyevi kıymetlerinden başka ruha ve fikre faal bir zevk veren sarıcı bir hikâye kudretine de maliktirler. — bittabi, eyi yazılmış oldukları taktirde.

İşte, «Sevgili Düşman» bu tarzda, büyük bir muvaffakiyetle yazılmış, çok ince ve yüksek bir eserdir. Bu roman bir mektup silsilesiyle vücuda getirilmiştir. Çok zengin ve asrî bir aileye mensup olan malûmatlı, zeki, becerikli ve çok hassas bir genç kız arkadaşının tavsiyesile bir öksüzyurdu müdürlüğünü kabul ediyor. Kızın oradaki hayatını, faaliyetini ve fedakârlıklarını muharrir kızın ağzından yazdığı son derece spiritüel ve hisli mektuplarla anlatıyor. Feragat, ve başkalarını mesut etmekle geçen bu hayatı nihayet ulvi bir aşk tetviç ediyor.

Bu eser insana bayağı heyecanlardan âri, çok derin, devamlı ve temiz bir zevk, büyük bir ruh ve fikir itminanı veriyor.

DEREDE MEHTAP

Sögüt dalları perde çekmiş,
Sanki ay suya girecekmiş.

Kandil yakmış bize yaradan,
Ayrıalım biz de kenardan;

Sögüt dalının gölgesine,
Gidip sığınalım bu gece.

Suda açalım nurdan bir iz,
Aya dokunsun küreğimiz;

Mehtap parça parça saçılın,
Gönlümüz neş'e dolsun açılın.

GÜNEŞ ZİYASI

Güneş ziyasındaki hassalar-Adi cam ultraviyole şüainin nufuzuna manidir-Yeni camlar-Sun'î güneş nasıl yenir.

Müterakki memleketlerde güneş ziyasından, tabiatın insanlara bahşettiği bu en büyük nimetten, istifade için bulunan yolların çokluğunu, daima yapılan tetkiykati, elde edilen neticeleri gözden geçirsek hayret etmemek mümkün değildir.

Meselâ, bir çocuk hastahanesine gidersiniz, garba nazır cephesi bir tek büyük pencereden i-

baret ufak bir oda görürsünüz. Bu penceredeki camın alelade camdan farklı olduğu derhal gözünüze çarpar. Pencerenin önünde ufak yataklarda küçük çocuklar yatmaktadır. Çocuklar anadan doğma çıplaktırlar, yalnız gözlerinde bir örtü vardır. Pencerede, içinde mavi bir mayi bulunan çakmak taşından bir tüp asılıdır. Yatakların yanında güneş ziaysına arz olunmuş, kafesler içinde beyaz fareler vardır. Duvarlarda küçük çocuk ve fare kemikleri levhaları ve Röntken fotoğrafları asılıdır. Çocukların derileri tunç kırmızılığındadır, yüzlerinde ise taşkın bir sıhhatin verdiği neş'e görülür. Burası hastahanenin kemik hastalıkları tedavihanesidir. Burada her şey, tedavi için güneş ziyasından istifade olduğunu anlatmaktadır.

Güneş ziyasının çocuklardaki kemik hastalığı üzerinde haiz olduğu şifabahş tesir 1921'e kadar malum değildi. Bunun keşfedilmesi üzerine bu yeni tedavi usulleri bulundu. Hususî bir tarzda imal olunan camın, kuvvetini kaybetmeden naklettiği güneş ziyasının tesiriyle çıplak çocukların vücudunda kireç teşekkül ederek yumuşak kıkırdak ha-

linde bulunan kemikler sertleşmektedir. Şimdi içinizden sorarsınız: Bu cam nedir? O tüpteki mavi su niçin? Fareler ne işe yarıyor? Çocukların gözleri niçin örtülü? Ve vücutları niçin çıplak?

Merakınızı tahrik edecek başka şeyler de görebilirsiniz. Mesela, bir yerde tavuklar güneş gören ve görmiyen iki gruba ayrılmışlardır. Size söyleyeceklerdir ki güneş gören tavuklar daha çok ve daha iyi yumurta yumurtlıyorlar, hem de diğerleri gibi bacak zafiyetine uğramıyorlar.

Başka bir yerde oda ya-

ten göz kamaştırıcı bir ziya neşreden tuhaf bir lamba ile aydınlanmaktadır. Şualar tam lambanın altına ince bir tabaka un halinde yayılmış sütün üzerine düşmektedir. Bu sütle beslenen çocuklar doğrudan doğruya hiç güneş görmeseler bile, kemik hastalığına uğramazlar. Süt bu ameliye ile güneşteki hassaları alarak hazım esnasında çocuğa veriyor.

Çocuklardaki kemik hastalığının had şeklini eğri bacaklar gösterir. Bu demektir ki bidayette yumuşak olan bacak kemikleri zamanında lâzım olan kireci alamıyarak sertleşmemişler, ve vücudun ağırlığı altında eğrilmişlerdir. Kemik hastalığı vücudun her hangi bir tarafında olabilir, eğri bacaklar göze bariz bir surette görünen bir misalidir. Hastalığı husule getiren, söylediğimiz gibi, vücutta kireç teşekkül edememesidir. Bunun önüne güneş ziyasının ihtiva ettiği bazı şualar ile geçilebileceğini biliyoruz. Bu şualar hangileridir?

Biliyorsunuz ki güneşin ziyası görülebilen kırmızı, mavi, turuncu, mor, v. s. şualara maliktir. Mor renkle nihayet bulan şualardan ötesini bizim gözlerimiz görmez, fakat burada güneşten çıkıp arza kadar vasil olan daha başka renkte şualar vardır. Yalnız şu gariptir ki gözümüze görünmeyen bu şualar adı camdan da nufuz edememektedir. Çakmak taşı kristallerinden serbestçe geçen bu ultraviyole şuaları adı cam önünde demir bir levhaya tesadüf ediyor gibi durmaktadırlar. İşte, hastahanedeki hususî camın hikmeti budur. Şayet o pencerenin camı adı cam olsaydı, güneş ziyasındaki ultraviyole şualarının zerresi odaya girip küçük çocuklara irişemezdi. Yazın kumsalda yarı çıplak yatarken bedava ultraviyole banyosu yapıyorsunuz: çünkü güneş ziyasıyla vücudunuz arasında hiç

bir hail yoktur. Şimdi tekrar vücutlarımızı kalın elbiselerle örterek bu istifadeden mahrum kalacağız.

İşte, kumaş sanayii için yeni bir saha: Soğuğa karşı muhafaza etmekle beraber ultraviyole şualarının nufuzuna mani olmayacak kumaşlar imali. Bu kumaşlar sayesinde kışın üşümeden güneş banyosu yapabiliriz.

Ultraviyole şuaının nufuzuna mani olmayı en iyi madde şeffaf ve ya gayrişeffaf çakmak taşıdır. Amerikada büyük bir elektrik şirketi eritilmiş çakmak taşından pencere camı yapmağa teşebbüs etmiş ve muvaffak olmuştur; fakat, bu camlar pek pahalıya malolmaktadır. Daha ucuz mevattan imal olunmuş ve ultraviyole şualarının nufuzuna kısmen müsaade edecek pencere camlarını, bugün, İstanbulda değilse bile, Avrupada tedarik etmek mümkündür. Bunlar şeffaf bir selüloz mahluluna batırılmış örgü telden başlayarak, adı cama benziyenine kadar tahalüf ederler.

Bu sanayi henüz o kadar yenidir ki, daha tecrübe devresini geçmiş addolunmaz. Netekim, ahiren, bu suretle imal olunan camların bir müddet güneşe maruz kaldıktan sonra ultraviyole şualarını geçirmek hassalarını kaybettikleri anlaşılmıştır. Bu garip hadiseye «Solarizasyon» ismi verilmektedir.

Tecrübe göstermiştir ki güneşteki ultraviyole şuaının miktarı mevsime göre tahalüf etmektedir. Yazın, kıştakinden çok daha fazladır. O halde, bu tenakus ve tezayüdü ne ile ölçebiliriz? İşte şimdi

İngilterede sporcular sun'i güneş ziyası banyosu yapıyorlar

mavi suyu ihtiva eden tüp ile kafesteki farelerin hikmetivü-cudunu izah edelim.

Hastahane odasındaki tüp içinde mavi su Metilin Mavisi isminde bir boya mahlülüdür. Ultraviyole şualarının tesiriyle bu suyun renginin kesafeti değişir. Bu tahavvülün

(Devamı 155inci sahifede)

SİNEMA ÂLEMİ

Greta Garbo

Bu yazıyı okuyanlar arasında «Greta Garbo»yu tanımayan kimse olduğunu zannetmemekle beraber söyleyelim ki, bu sinema âleminin en güzel ve en mahir yıldızlarından birisidir. Hatta, bir çok sinema münekkittleri onu en ince, ve mahir aktris diye tavsif ediyorlar.

«Greta Garbo» çok kuvvetli bir şahsiyete, ve bilhassa cinsî bir şahsiyete maliktir. Aristokrat hal ve tavrı, fevkalade ince vücudu, süzgün gözleri, ince ve mahmur çehresi, şeffaf teni hassas bir seyirci kitlelerini teheyyüç ve galeyana getirmeğe kâfidir.

Greta yaşayışında ve oynayışında da büyük hususiyetlere sahiptir, fevkalade sade yaşar, az konuşur, derin ve samimî hislidir; samimiyeti her hareket ve sözünde göze çarpar. Ancak iyi anladığı ve hissettiği filmlerde rol alır;

Greta Garbonun en güzel üç pozu

Beyenmediği mevzularda rol almayı, ve ya hissetmediği bir rolü temsil etmeği kat'iyen kabul etmez. Ve bu sebeptendir ki az görülür fakat çok takdir edilir.

Solda

Bu sene İstanbulda gösterilecek olan «Çelik Kartal» isimindeki tayyareciliğe aid film-den bir sahne. Mü-messilleri: Reymond Kid ve Barbara Kent

Sağda

Bu sene sehrimize gelecek olan filmler-den: «Gülen Adam» dan bir sahne: mümessil-leri: Konrat Vayt, Meyri Filbin.

«Greta Garbo»nun muhtelif filmlere aid resimleri

EVLİLİK HAYATINIZDA EN ZİYADE

Yüz zevcenin

ZEVCELERİN
250/100'i tamamıyla
bahtiyardır

Bir de kadınların görüş noktasından izdivacın kusurlu, pürüzlü cihetlerini tetkik edelim. Ekseriya, insanlar içtimaen kendi hal ve vaziyetlerinde bulunan diğer insanların hislerini, fikirlerini öğrenmeği merak ederler. Kadınlar, bu hususta, belki erkekleri de geçerler. Her zevce diğer zevcelerin evlilik hayatında ne dereceye kadar mes'ud veya bedbaht olduğunu öğrenmek ister.

Geçen nushamızda bahsettiğimiz ankette, yüz zevcin evlilik hayatlarında en çok şikâyet ettiği noktaları kaydetmiştik. Bu nushamızda da Dr. Hamiltonun yaptığı ankette yüz zevcenin en çok nelerden şikâyet ettiğini göreceğiz. Sorulan kadınların cevaplarını bir çok, ve belki umum kadınların öğrenmek merakına düşeceğini zannediyoruz. Şu kadar ki, yüz kadının cevapları hiç bir zaman bütün cemiyet dahilinde, evlilik hayatının tam ve hakikî vaziyetini aksettiremez. Ancak, bunların arasında alâkâmızı celbe lâik olanları da yok değildir. Bahusus, istintak edilen kadınların hemen cümlesi normaldi; bir asabiye mütehassısını tedavisine muhtaç olanlar pek azdı; cümlesi de tahsil görmüş kadınlardı: Yüzde yetmiş beşi kolej yahut lise tahsili görmüştü. Erkeklerin

ise yüzde doksanı bu derecede tahsil görmüşlerdi.

Bu kadınlar oldukça mühim iş sahibi erkeklerle evlenmişlerdi. Yüzde kırk beşinin, evine ve çocuğuna bakmaktan başka, meslekleri de vardı. İçlerinden muallim, pies muharriri, şair, aktris, muharrir, musikişinas olanlar çoktu.

Yüzde altmışı beş seneden on seneye kadar evli bulunuyorlardı. Yüzde yirmibeş çocuksuzdu, yüzde ellisinin iki ve daha ziyade, yüzde yirmi beşinin de yalnız bir çocuğu vardı.

Umumiyet itibariyle, kadınlar erkeklerden daha az memnundular; ağılebihtimal bu fark iki cins arasında esaslı ve tabii bir surette mevcuttur. Buna nazaren, Dr. Hamilton, istintak ettiği bu yüz kadını yüz erkeğe her cihetçe mukabil ve

münasip buluyor.

**

Kadınlara da ilk olarak aynı sorulmuştur: «Evlilik hayatınızda en ziyade memnuniyetsizliği mucib olan şey nedir?»

Alınan cevaplar iki cinsin arasını kat'î bir hat ile ayırabilir:

39 zevcin hiç bir şikâyeti olmadığı halde ancak 25 zevce şikâyet edecek hiç bir şey bulamamıştır.

İzdivaçlarından memnun olduğunu söyleyen kırk beş kadının hemen yarısı söyliyecek ciddi şikâyetler buluvermiştir, halbuki memnun görünen zevçlerin ancak dörtte biri şikâyet sebepleri göstermişlerdir.

Kadınlar da erkekler de aini miktarda şikâyet sebebi (43) göstermişlerdir.

En çok sebeplerden şikâyet eden erkek değil, kadın olduğu gibi, en az sebepten —yalnız bir sebepten— şikâyet eden kadınların miktarı da erkeklerden fazladır.

Kadınlardan 15 şikâyet serdeden bir tanesi görüldüğü gibi, 12şer şikâyet sebebi bulan 3 kadın da vardı. (Erkeklerden yalnız biri bu miktar şikâyet saymıştı.)

ŞİKÂYET ETTİĞİNİZ ŞEY NEDİR?

söyledikleri

İlk soru, şüphesiz, en ziyade evlilik yarısını kurcalayan neşter vazifesini görüyordu; ilk söyledikleri şikâyet, hiç şüphesiz, en ziyade onlara iltirap veren sebep idi.

Kadınların ekserisi, bilhassa hiç şikâyeti olmayanlar, açıkça, tereddütsüz cevap vermişlerdir. Fakat bazıları da anketi yapan doktorun üzerinde, henüz uykudan uyanmış, sersemliğinin sebebini anlamamış bir insan intibasını bıraktılar. Bunlar hep bocalamışlar, kat'i bir şey söyleyememişler, yalnız evlilik hayatlarından memnun olmadıklarını halleriyle ve lisanlarıyla anlatmışlardır.

* *

Sayıp döktükleri başlıca şikâyetler şunlardır:

18'i kat'i surette «fizikî uygunsuzluk» demekle iktifa etmişlerdir; başkaları ise bu şikâyet sebebi üzerinde lakırdıyı daha ziyade uzatabilmişlerdir.

Bir kadın kendisinin fizikî cihetçe soğuk olduğunu itiraf ediyor; mamefi kocasını da seviyor. Kocasını da kendisini seviyor. Bununla beraber aralarında niza sebepleri eksilmiyor. Bundan dolayı kendisi kocasından fazla üzülüyor.

Bir kadın diyor ki:

«İzdivacımın ilk günlerinde bile kocama karşı bir ihtiras hissetmedim. Bende manevî sevgi cismanî ihtirası öldürüyor. Kocamda ise hal bunun aksi. Bütün ihtilafımız bundan çıkıyor.»

Diğer bir kadın: «Aman, ne büyük soru!» diye başlamış, biraz gülüp durduktan sonra: «Bizim fizikî hayatımız öteden beri uygunsuz gidiyor. Bunun yüzünden ufak tefek geçimsizlikler çıkıyor. O, bana karşı çok, ama çok pederane muamelede bulunuyor, sıhhatıyla fazla alâkadar oluyor. Ben onda hiç bir fizikî muharrik bulmuyorum, hariçte aramak lüzumunu hissediyorum. Hasılı, kocamın tam benim mühtaç olduğum koca olmadığı neticesini çıkarıyorum.»

Fizikî şikâyetlerde bulunan 18 kadının 14 ü -sonradan daha mahrem olarak tevdi ettikleri hislerinden anlaşıyordu ki- kusuru kendilerinde buluyor-

lardı. Ailelerinden almış oldukları kabasofu terbiyesinden dolayı izdivaç hayatlarını bir türlü inkişaf ettiremiyorlardı.

Kim bilir kaç zevce bilhassa annelerinin zahitliğinin günahını çekiyor!

Mizaç uygunsuzluğu hemen hemen fizikî uygunsuzlukla bir nisbettedir. Ancak dokuz kadın kocalarıyla anlaşamamazlığı en büyük şikâyet sebebi göstermiştir.

Halbuki erkekler tamamiyle bunun aksine: 12'si sadece fizikî sebeplerden, 16'sı mizaç uygunsuzluğundan şikâyet etmişti.

İstintak edilen kadınlar aşağı yukarı şöyle söylediler: «Umumî telâkkilerimiz bir değil: beni tatmin eden şeyler onu tatmin etmiyor, ve bilakis.»

Kimisi bu hususta kocasını kabahatlı bulunduğu gibi, kimisi de kusuru üstüne alıyordu.

Biri: «Pek nadiren ikimizin her hangi bir şey hakkındaki fikrimiz birleşiyor. Ekseriya da bu benim kabahatımdır,» diyor.

Diğer biri: «Ahval öyle raddeye hale geldi ki, bir türlü kocam beni memnun edemiyor; içimi sıkıp duruyor.»

— Aramızda sevgi yok ki evde sakin sakin o-

turabileyim, beraber yaşayalım. O, beni arkadaş add-etmiyor ki...

Bazıları kusurun her iki tarafta olduğunu tasdik ediyorlar, bazileri de ihtilafın doğrudan doğruya tabiatlerinin muhtelif olmasından ileri geldiğini söylüyorlar.

Mesela:

— Muhtelif zamanlarda muhtelif şikâyet sebepleri olmuştur. Şimdiki halde tabiatlarımızın farklı olması başlıca sebep gibi görünüyor. O gayet ihtimamkâr ve makine gibi, her işi icra eder, gayet de işgüzar; ben ise «spontanee», ibdaî, orijinal, yâni karpisli bir tabiyattım. Tabîî bu halden aramızda müşkül anlaşmazlıklar doğuyor. Ekseri, lâkaydîsinden beni anlamamış olduğunu anlıyorum. Zihnen, benim sevdiğim mahiyette ibdaî değildir. O, sebepleri tetkik ediyor, ben neticelere bakıyorum.

Şu cevaplarda ise şikâyet kat'îdir:

— Onu zekaca kendime arkadaş bulmadım. Onun büsbütün başka alâkaları vardır. Çocuklarının birini bilâ sebep sevmiyor, diğerini ise, zannedirim, benden daha çok seviyor. Benim sevdiğim insanlardan asla hoşlanmaz, ahbaplarıma hiç iyi muamele etmez, hatta onlara karşı kaba davranır.

— Beni artık sevmiyor. Beni istemiyor zannedirim.... bundan dolayı beni unutup. Belli ki çocuğumuza bütün muhabbetini hasrediyor. Ve evin haricinde bir zevce buluyor.

— Kocamın sedakatsizliklerine göz yummak kabîl değil. Kendimi hiddete kaptırmamağa çalışıyorum. Bütün bedbahtlığım bu şiddetli heyecanlardan ve hiddetlerden ileri geliyor.

(Bazıları, bir zamanlar kocaları ve kendileri için fizikî serbesti ve arkadaşça izdivaç taraftarı idiler. Fakat izdivaç hayatına atıldıktan sonra, cümlesi kocalarının sedakatsizliğinden şiddetle müztarıp olmuşlar ve bunu ifade etmişlerdir.)

— Ev işlerini hem seviyorum, hem de onlardan nefret ediyorum. Evvelden benim işim vardı, şimdi onu tekrar arıyorum. Yemek pişirmesini, dikiş dikmesini, nakış işlemesini seviyorum. Fakat buna bütün ömrümce kendimi bağlı hissetmekten iztirap duyuyorum.

— En ziyade şikâyet edilecek şey, günlerin büyük bir ittirat içinde yeknasak olarak geçmesidir. İnsan her gün yapacağı şeyleri düşünüyor: hep aynı şeyler, aynı şeyler. Yirmi seneden beri evli bulunan bir çok tanıdıklarım var. Her günkü hayatları bir: Aynı zaman-

larda evlerinde bulunmak, aynı zamanlarda komşuya gidip iskambil oynamak, hep bir, hep bir...

— İzdivacın kendisinden değil, zarurî olarak yarattığı itiyatlardan (rutinlerden), şikâyet ediyorum. Ben hep bunların esiri olmak istemiyorum.

— Evleneli on iki sene olduğu halde, kocam hep çocuk gibi kalmıştır. Bunun neticesi olarak bütün mes'uliyetleri ben yüklenmek mecburiyetinde kaldım. Kocam hiç pratik adam değil. Hem hodgâm. Hem de hiç kendisine güvenmiyen bir adam. Böyle birisiyle beraber yaşamak çok güç.

— Kocamın insanın ruhuna kasvet veren abus bir hali var. Zaman zaman üstüne gelir. Geçen kış uyku saatlerini uzatmak lüzumuna zahip oldu. Aramızda çıkan münakaşeden işte böyle abus bir çehre ile çıktı ve o hali saatlerle devam etti; çekilip uykuya vardı. Uzun zaman kendisini bu kadar incitecek ne yaptım diye düşündüm ve bulamadım.

Bir başkası:

— Benim hiç çocuğum yok. Çocuğumuz oldu, fakat yaşamadı. Kocamın çocuk istemediğini zannediyorum.

— Çocuğumuz yok. Başlıca iztirabımız bu.

— Kocam çocuk istemiyor.

— Kocam benim evladım gibi. Onunla evlenmiş değil, sanki ben onu tahtizdivacıma almışım. Yaşımdan pek çok küçük. Ben ona bakmak mecburiyetindeyim.

— Yegâne sebebişikâyet: Rahat yaşamamıza kâfi gelecek derecede paramız yok. (Bunun gibi parasızlıktan şikâyet eden daha üç kadın var).

Üç kadın da en ziyade kocalarının içki kullanmasından şikâyet ediyorlar. Bir başkası kocasının marazî denilecek bir tarzda hodgâm olmasından şikâyet ediyor.

Bir diğeri kocasının fazla sükûtî olmasından şikâyet ediyor. Adeta «midya» gibi kapanıyor, hiç ağzını açmıyor, diyor. Bir başkası da kocasının ailesini izdivaç hayatında en büyük sebebişikâyet addediyor. Öyle bir sebep ki daima hazır, daima işkenceli.

Bir kadın kocasını pek çok sevdiği halde kocasının onu sevmediğine kani olduğu için bedbaht olmuş. Sevilmediğini hiç bir dakika bile unutamıyor.

Bir başkası kendisinin zayıf ve hastalıklı olmasının izdivaç hayatlarında pek büyük bir geçimsizlik sebebi olduğunu biliyor. İtiraf ediyor ki daima yorgun, daima hasta olan bir zevce ile geçinmek

(Devamı 155inci sahifede)

İŞ ÂLEMİNE ATILAN BİR GENÇ KIZIN MEKTUPLARI

Muharriri: **BELKİS SAMİ**

3

30 Haziran
İstanbul

Fâhireciğim,

İşler nasıl gidiyor diye soruyorsun. İlk adımı attık, fakat bu aksak adımdan sonra her işin yoluna girdiğini zannedersen hata edersin. Benim bu iş hayatına atılışım soğuk bir günde yol almağa çalışan külüstür bir Ford otomobiline benzedi. Çünkü yol aldıktan sonra da zavallı karbüratörüm hâlâ vazifesini yapmıyor. Kâh yerimde sayıyorum, kâh üç silindir üstünde sekip duruyorum.

Bankada ilk günü başparmaklarımı biri birinin etrafında çevirmekle geçirdim. İkinci günü parmaklarımın yerine iki kurşunkalem kaim oldu. Bereket versin, işgüzar bir odacı çocuk bana masamın çekmecelerini kâğıt, kalem, zarf, büvar ve saire ile doldurmağı tavsiye etti de yapılacak bir iş çıktı. Burada bir usul var. Kırtasiye ihtiyacınızı bankanın resmî liste kâğıtlarına yazıp depoya gönderiyorsunuz. Oradan istediğiniz şeyleri size yolluyorlar. Bana da ne istersen yaz dediler. Fakat benim neye ihtiyacım olduğundan bile haberim var mı? Bu çocukcağız listeyi doldurdu, gitti ve bir sürü eşya getirdi. Bunların arasında öyleleri vardı ki sureti istimalini bile bilmiyordum. Ne ise. Çocuk bir kısmını da kendi hesabına aldı, ben kurtuldum.

Meğer kalemleri birbirinin etrafında döndürmek de kâfi bir meşgale değilmiş. Dakikalar, saatlar geçiyor, gün bitmek bilmiyor, paydos saati hiç bir heyetşinasın

Fahireciğim,

İşler nasıl gidiyor diye soruyorsun...

henüz keşfedemediği seyyareler kadar uzak görünüyordu. Oturdum, bir çok işleme modelleri çizdim. Güç hal ile akşam oldu. Ertesi gün gene aynı şeyi yapmağa hazırlanırken, müdürü umumînin gözüne çarptım. Masamın yanından geçerken ayağı ayağıma takıldı. Bu olmasaydı, bey efendi hazretlerinin aylar geçse beni göreceği yoktu. Bu müsademede adamcağazın en büyük nasırı mı acıdı, ne oldu bilmem, dik dik yüzüme baktı ve haşince bir sesle birdenbire sordu:

«Ne ile meşgulsunuz?»

Fâhireciğim, sen de bilirsin ki en sabırlı insanın bile bazen sabrı taşar. Hemen döndüm, ters ters cevap verdim:

«Maatte'essüf hiç bir şeyle meşgul değilim. Kâşke bir işim olsaydı da yapsaydım,» dedim.

Yüzünde beliren hafif bir tebessümle sordu:

«Ya! demek bir şey yapamıyorsunuz?»

İyi bir tesir yapar ümmidiyle müşteki bir tavur aldım:

«Hiç kimse bana yapacak bir iş vermedi ki,»

«Pek alâ, siz neden iş istemediniz? Yoksa sizi buraya işleme modelleri çizsin diye mi aldık?»

Tavrındaki huşunet gitmişti, ama şimdi de benimle istihza ediyor gibi idi.

Fakat işin en fena kısmı asıl şimdi başlıyor. Müdür bey efendi o kesik saçlı kıza dönüp de benimle meşgul olmasını emretmesin mi! Ben onu kendimden çok, hem pek ehemmiyetsiz bir memur zannediyordum. Meğer o küçük hanım dosya kaleminin şefi imiş. Hem

bu mevkie nasıl yükselmiş, biliyor musun? Lise tahsilini bile bitirmeden...

İşte bu Beria hanım önüme muhtelif renkli kâğıtlarda yazılı bir yığın evrak koydu ve bunları renk itibariyle tasnif etmemi söyledi. Doğrusu evvela ben bunu manasız buldum. Ve buna neden lüzum görüldüğünü sordum. O bana bu renklerden her birinin ayrı müşterilere ait olduğunu ve dosya bulmak hususunda büyük bir teshilat yaptığımızı izahetti.

Bilmem hatırlarmısın, biz daha henüz çocukken ana mektebinde önümüze bir yığın karışık hububat koyarlar ve onları cinslerine ve nevilerine göre tasnif ettirirlerdi. Zavallı küçük kafam o vakit bunun ne olduğunu anlamazdı. Demek, biz o zaman da tasnifçilik yapmışız da haberimiz yokmuş. Ne ise. Beria hanımı bir yere çağırdılar. Ben de renkli evrakımla baş başa kaldım ve derhal işe giriştim. Bunların üstünde muhtelif isimlerle tarihler, ve numaralar vardı. Seni te'min ederim, Fâhîre, bu iş delilerin pösteki saymasından hiç de farklı değil. O gün, bu gün hep aynı şeyle meşgulüm. Yığın yığın muhabbetler.

Kardeşin SELMA

3 Temmuz
İstanbul

Cici kardeşim:

Biliyorsun ya, annem, babam Yozğatta yerleşeli ben de Perihanlarda misafirdim. Tabii bu misafirlik ilelebet devam edip gidemezdi. Muhtakkak kendime münasip bir yer bulup yerleşmek lâzımdı. Ah, bu tecrübesizlik! Ben bunu da öyle kolay bir iş zannettim. Meğer ne çetin şeymiş! Allah bilir, bu tecrübeler beni vaktinden evvel ihtiyarlattı. Yalnız bir kârım varsa o da her seferinde cehlîmi biraz daha gidermek oldu. Bu işe de yalnız başıma atıldım. Evvela gazetelerde tektük tesadüf edilen pansiyon ve mefruş oda ilanlarımı tetkik ettim.

Sonra derhal yazıhanelerine baş vurdum. İnsan bunları görmeden evvel verilen tafsilâta hayran oluyor. Mesele: «Sokak üstünde bol güneşli, bol ziyalı, geniş ve müzey-

yen bir oda. Ev yemeği ve saire».... Ne cazip izahat değil mi? Derhal bu güzel odayı görmeğe şıtab ettim.

Gedik Paşanın Kumkapiya inen caddesi üzerinde eski konak bozuntusu bir ev. Daha kapıdan girer girmez kırık maltalar, çatlak bir Enes küpü ve ona benzeyen şişman bir kadınla karşılaştım. Ev sahibi, yâni kiralık odanın sevimli patronu, bu hanım imiş. Kırık dökük merdivenleri beraber geçtik. Mağrur bir tavurla kiralık odanın kapısını açtı.

Kırmızı kadife perdeler, taş basması resimler, parça parça kumaşlardan yapılmış duvar halıları, aile fotoğrafları, antika tabaklar, Çanakkale destileri, Nuhunebiden kalmış etajerler, tek tek kanapeler, tüyleri dökülmüş bir kaplan postu, daha hatırıma gelip yazamadığım bin bir çeşit eşya. Ben, mephut, mütehayyir, bu sandal bedesteni gibi odaya bakınırken yan gözle kadına baktım. O, bana İstanbulun en güzel odasını gösteriyormuş kadar mağrur ve müftehirdi. Bu odayı ailenin yemek odasıyla tefrik eden yegâne vasıta da yeşil bir perde idi. Ne diyebilirdim? «Odanızı beyenmedim» demek kimin haddine düşmüştü? Ha, az daha unutuluyordum. Bu muhteşem odada her şey var, adı yatak odası olduğu halde, yataktan eser yoktu. Bütün cesaretimi topluyarak:

«Madam, yatak yok mu?» dedim.

Beria bana Galatada meshur bir tellâlin adresini verdi.

Meğer o da bu suali beklilyormuş. Simasında toplanan gurura hafif bir tebessüm ilave ederek, önünde

(Devamı 156ıncı sahifededir)

صوله دونديكى زمان ، شقافلىرىنىڭ ھەر آتېشىنىڭ ئاغرىيان باشنىڭ ئىچىدە
 بىر سىسك « حسين كىدىيور ، حسين كىدىيور » دېيە مەتادىا تىكرار
 ايتىدىكى دېگەنچە ، كوندوزكى احتياطلې حرىكتى بوش بولدى . حسينە
 برابر كىتمەكە قارار وىردى . ئانچىق صىباحە قارشى اويۇپە بىلدى .
 فقط قاندىغى زمان كىچەك اوغىر طىبىي تاثيرىدىن قور تولنچە كوردى كە
 شىمدى كىدوب لزومسىز يە مصرف ايتىك عفو ايدىز بر خطا اول .
 جقدى . يا حسين موقى اولامازسە ، يا . . . برده چوجوقلى اولورسە . .
 سەيلا غائەلسەنە خاص اولان و دايسىنىڭ صناعى تشبىلىرىنى موقىتە
 ايرىدىرەن پارە خصوصىدەكى عقل سىلىمە تەبىئەت ايتىدى ، و كىتەمەكە
 قارار وىردى . فقط بوتون كون « حسين كىدىيور » فىكرىنى برطاش
 اغىر ئاغىلە ئىچىدە طاشىدى .

چارشانا كىچەسى ، حسينىڭ اصرارى اوزدەرىنە ، ئىمكلىرىنى
 تورقوزدە بىدىلار و صوكر ا برقونسىرە كىتىدىلر . اولرىنە دونغزىدىن اول
 برقارايە كىروب كىچ وقتە قادر دانس ايتدىلر . بو ايرىلقدن اولكى
 صوك كىچەك ھىچ بر دىققەسى زىيان ايتىك ايسىتمىورلر ، دائىما برابر
 بولونقى ايسىتورلردى .

اولرىنە دوندىكى زمان سەيلا توات ماصەنىڭ اوستىدە سىياھ
 قىدىقەدن اوزون بر محفظە بولدى . ئىچىدە كوچوك ، فقط غايت كوزەل
 بر دىزى اىنجى واردى . سەيلاڭ كوزلى دولدى . يارى حسين نە
 اىنى ، نە چوجوق قادر صاف ، حسابى بىلمەز ، فقط نە سە و كىلى بر
 آدمى !

— حسينچىم چوق ، چوق تشىكر ايدەرم . فقط شىمدى
 آلاما ايدىك .

— بىن بالخاصە نومىد ، نىشەسىز اولدىغىم زمانلر بويە مسرفانە
 بر حرىكتە بولونقى ، بويە بر آرزوى تظىن ايتىك ايسىترم .

ايرىسى كون سەيلا ، حسينى تشىبىغ ايتىدىكى صوكر ا ، مقصدسىز
 و اغىر بر يوروشلە تاشىشلى قادر كىتىدى . فقط بردن ، حسين يوق
 اىكن اولرىتە كىدەمە چىكى ، اوھىر زمان نىشە ابلە برابر قوللاندىلر
 ايشىلر ، ئىچىدە بو ايرىلق آجىسى واركن ، يالكن باشنە قوللانغە
 جسارت ايدەمە چىكى آكلادى . دوندى ، نشاناشنە ، خامىنەنىڭ
 اويىنە دوغرى يورومكە باشلادى .

خامىنەسى اساسا اوكا قاچ دىقە : « حسين يوق اىكن يالكن
 باشنە اودە نە ياپە چىقسىك ؟ كل بزده اوطور . » دىمىدى . سەيلاڭ ھان
 قبول ايتە پىشە سببە خامىنەنىڭ سىندە نىك بارز بر مئىنوت سىزمسى ،
 سانكە حسينىڭ كىدە چىكنە ، سەيلاڭ يە اىكسى كى يالكن باشنە
 اويىنە دونە چىكنە سوسىر كى اولدىغى كورمىش اولماسىدى . فقط
 نە اولورسە اولسون ، يالكن باشنە قاندىنە كىدە چىكى .

كونلر اغىر اغىر كىيوردى . خامىنەنىڭ او ايشىياسى سەيلاڭ
 چوجوقلر آرقە داشلر ايدى . اسكىدىن سودىكى ، ھەرىنە آرى
 برمعنا وىردىكى بو ايشىلر شىمدى اوكا يابانچى كلوردى ، ھىچ برىنىك
 ارتق بر معناسى قانمىدى . كونلر ايسە ئانچىق سو كىلى بر انسانك
 كلەسىنى بىكلىنىرك بىلدىكى بر اغىر ئاغىلە كىيوردى .

سەيلايە تھملىك كوچ كلن شى ، حسينىڭ آرىلغىنىدىن دە بلەكە
 فضا ، غائەلسەنە حسيندىن بىتدىكارى وقت پىك بارز اولان عدم
 اعتمادلر ، يوكسىدىن باقارلردى . ھەر آقشام سوفرادە عىنى سؤالە
 معروض قالىوردى :

(مابعدى 159 ئىنجى صحىفەدە)

سەيلا بو سوزلر كىدىسىنى تىلى اىچون سوبلندىكىنى پىك اعلا
 بىلوردى .

— اولسون . يە اويە صوغوق معامە ايتەمە لىدىلر .

— امىن فرىندە بىلە اولادن پاپىورلر . ھىم بىن سىسكا بر شى
 سوبلەمى ؟ سىن بى بىكىدىكى ، سىنك بىكا اعتمادك اولدىقن صوكر ا
 بوتون دىنا اومورمە دىك ! واللى ، سەيلاجىم ، اىنان كە سىن بىنە
 اولدىقن صوكر ا كىمەنىڭ دىدىكى بىكا دو قوناز .

*

*

شىشلىنىڭ اوست طرفلرنە كوچوك بر آبارتان طومشلىردى .
 آرادىلر فىئاتە ھنوز اىنى بر خىدمىتى بولاماشلردى . سەيلا كىدى
 ايشى كىدى كورمەكە ، يالكن ، چاشىر بوپوك اورتاقى تىزلىكى اىچون
 ھفتەدە اىكى دىقە كوندە لىكى بر قاندىن كىتەمەكە قارار وىرمىدى .
 آدىلرلى اوجوز ايشىلرلى دوزلىك ، ھەر كون بىكى بر شىكل وىرمەك ،
 صوكر ا كىدوب حسينىڭ كلەسىنى بىكەمك اوكا دوپولماز بر ذوق
 وىيوردى . بىك پىشەمكە اوشىندىكى زمان برابرچە بر لوقانظە يە
 كىدىيورلردى . سەيلا حسينە دىمىدى كە :

— بويە ياپە يالكن اولق داھا اىنى ؛ يالكن سىنكە بىن . . . بوكون
 خىدمىتى بولسەم بىلە ايسىتمەم .

آقشاملرلى اوزون اوزون حسينىڭ كىش ايتىدىكى بىكى اجزادن ،
 دائىما رد ابلە قارشىلانان مختلف مراحىتلردن بىت ايدىيورلردى .

بر آقشام ، آبارتانلر نە كچلى ھنوز بر ھفتە اولمشدى ، حسين
 جبرى بر صوغوق قانلىقلە دىدى كە :

— بىن كلەك ھفتە مىصرە كىتمەلىم .

سەيلا ائىدەكى قاشىنى بردن برە چور باسنىڭ اىچنە دوشوردى .

— مىصرەمى ؟ نە زمان ؟ قاچ كون قالاچىقسىك ؟

— پر شىنە كونى كىدەم ، دىيورم . نە قانداقلاچىقى بىيامورم .
 اورادە بر جبار باشا وارمىش . زىكىن بر پاموق زراعى ايمىش .
 بانقەدەكى مخلص ابلە آرالرنە صەرى قرابت وارمىش . بىكا بر مەكتوب
 وىردى . بىلكە بىكى اجزا ابلە علاقەدار اولور ، دىيە ، كىدىيورم .

ھەر اىكسى صوصمىش ، برىلر نە حسلىرىنى بللى ايتەمك اىچون
 بىك بىكە چايشىيورلردى . بردن حسينىڭ عقلنە كلىدى :

— نە اولور ، سىندە كل ؛ ھادى كل ، برابر كىدەم .

سەيلاڭ كوزىنىڭ او كىندە جاذب منظرەلر چانلاندى : حسينە
 برابر اوزون ، راحت بر واپور سىياحتى . . . صوكر ا حسينە برابر بىكى
 مەلكىتلر كورمەك . . . مىصرىك افسانوى كىچەلر ، چوللر ، اھراملر .
 تامدە قىشىدى . مىصرىك اىنى وقتى . انسان ھەر ايسىتەدىكى ياپە بىلسە يىدى
 دىنا نە كوزەل ، نە راحت برىر اولاجىدى . فقط سەيلا غايت اىنى
 بىلوردى كە اىكى كىشىنىڭ مىصرە سىياحتى مەم بر ماباغە محتاجدر .

— حسينچىم ، ناصل كىدەرم ؟

— نە اولور ، كل . ھىم بىن بر دىقە اجزائ مىصرە طان ايتىدىمى ،
 ھىچ بر شى دوشومەكە حاجت قالىەچق . اويە زىكىن اولاجىز كە ،
 سەيلاجىم .

— بىليورم ، بىليورم ، اولاجىز اما ، احتياطسىزلىق ايتىمەم .

سەيلا بونى سويلر كىن اىچىدىن « خامىنەم ايشىتسەدە نىم نە قادر
 احتياطلې و تدبىرلى اولدىغىمى كورسە . برده دىرلر كە بىن پارە حسابى
 بىلمىزمىش ، دىيوردى .

خالبو كە او كىچە اوقوسى قاچوبدە ياتاغىدە بوش يە صاغدىن

غریبدر که، هر کسه، بوتون اقباسنه قارشی محبتی کنیشا، مش، جدبشمش وداها آکلاییشلی اولمشدی. « زوالیلر، زوالیلر، ناصل اوزولورلر. نم ایچون » دییه ایچی صیرلایوردی. هپسینی بردن قوجاقلامق، محبتنی اظهار ایتک، آلرینی آکلایغنی کوسترمک، تسلی ایتک ایسته یوردی. فقط بیلوردی که قپردینی شی بویله لکله تعمیر ایدلزدی. بوکارغما بنهده پشیمان دکلدی.

* *

بر ساعت صوگرا، سهیلا حسینک یاری آلی، یاری افتخارله «لابورتور» دیدیکی کوچوک یازنخانه یه کیردی. هر زمانکی کچی یوسفرده، حسینک دوشونجهلی کوزلرینک اونی کورور کورمضی بردن بره آیدیلاندیغنی، نهایتسز بر شفقتا، دولدیغنی بویوک برحظه سیر ایتدی. حسین اونی اوپرکن:

— سهیلاجم، سهیلاجم! نه چوق سوردی. چوق توردیلری سنی؟
برده کله لیدم. یالکنز باشنه سنی بر اقامالیدم...
حسینک طوبراقله، اجزلرله اوغراشمغه آیشمش بویوک قوتلی آلرینک سهیلایه تماش ایدنجه بردن بره محبتله بویوله بردلوشی، هرتاسی بر او قشامه یه چویرهن او یله بر خفیلکی واردی که...
سهیلا کنیش بر نفس آلی:

— اولدی بیتدی؟ سوبله دم. او بر کون بزم شرفزه برعائله ضیافتی ترتیب ایده جکار.

سهیلا بودعوتی نه قادر کوچلکله تأمین ایده بیلدیکنی سوبله مه دی.
حسینی لزومسز بره تومکده نه معنا واردی؟

— یا! اوله می؟ بن سموکینمی کیمیهلی درت سنه اولور، انشالله کووه یه مشدر. باق نه یاپم، بیلیرمیسک، سهیلاجم؟ شیمدی آرتق رسماً اولتمش عد ایدیلیر. بونی تسعید ایچون سنکله بریره کیده م. ایستریسه ک طوقالتیانده یک یز، صوکراده فرانسز تروپنه کیده رز، اولورمی؟

سهیلا موافقت ایتدی. حسینک اونی بو قادر دوشونمه سی، سهیلا بویله شیرله آیشمشدر، دییه کندی ذوقلرینی فدا ایدیشی، اونی آغلا یا جق قادر متحسین ایدیلوردی.
— نم مسرف حسینجکم! دیرکن روخندن طاشان محبت سسینی تیتره تیوردی.

* *

عائله ضیافتندن چیقدقلری آقشام، آغیر دمیرلی قانی آرقه لرنده قپانیر قپاناز سهیلا حسینک قولنه کیردی. صوقولارق:
— نم زواللی حسینجکم، دیدی. ناصل توردیلر سنی، نه فنا معامله ایتدیلر سکا!..

سهیلا حدتدن قیب قیرمیزی اولمش یوزینی حسینک قوتلی قولنه دایبور، اوندن قوت آلیوردی.

حسین قولنک اوستتنده هیجانندن تیتره بن کوچوچوک آلی یاواش یاواش او قشادی:

— اوزوله سهیلاجم، دیدی، ایلک سفر طبیعی کوچ کابیر. داها بکا دکله، نم کی بر دامادلری اولایله جکی فکریته پیله آلیشه. مادیلر. بنده بویله رسمی زیارتلرده او یله دوکا قلمیم که... بر کون کونده لک آلبسه لرمله کیده م، شوپله برغیر رسمی مسافرلک یاپه مده کور. خامینه کدن طوتده سنجه تیزه که قادر هپسینه کندیعی ناصل سودیریم...
— اوستک باشک ایچون قاچ پاره لازه، بیلیرمیسک؟
سهیلا مغرورانه جواب ویردی:

— حسینک بکا آلامه جنی شیئی بن اساساً کیمک ایسته م.
بودورت یاشلی انسان برتورلو آکلایوردی که بو، چوجوق او بونجانی، باچاورلرله آلتینلرک دوردورایله جکی بر ماجرا دکله، درین، جدی، حیاتک هر فیرطینه سه قارشی قویه جق قادر قوی بر رابطه ایدی. فقط عینی زمانده بو، اونلرک او قادر کواکشمش عنعنلرینی دهر بریوردی، قوردقلری خیالارک هپسینه بردن او یله مدهش بر ضرر به ایندیر یوردی که، برتورلو کندیلرینی بوفکره آیشدیر ایدیلوردی.
سهیلا مدافعه سنک هیچ بر هغه سنی غائب ایتک ایسته مین بر آووقات کچی، مقدراتک حاکمیری اولان بودورت انسانه آیری آیری باقورق دوام ایتدی:

— بنده سنهده بیک، بیک ش یوز لیرا کلیم وار. هپسی بردن آیده ایکی بوزسکسان لیرا قادر رش ایدیلور. نه ایچون کچینه میه م؟ نیجه انسانلر وار که ساده یوز لیرا ایله کچیلورلر. او قادر چوق خدمتچیم اولاز، آما... برابر اولدقن صوگرا او یله شیلرک نه اهمیتی اولور؟

سهیلا دوداقلرینی ایصیردی. اوکاده عقلاجه لافر سوبله تیوردی. بویله شیلر سوبلنم، انسانک ایچنده اک قیمتلی واک کیزی شیلر کچی صاقلانیردی. بونلر دوقونوجله لکله بن مانولیا چچکلی کچی، سوبله نیجه صولان شیلردی.

خامینه سی، باشیلره مخصوص وکنجلی چوق سینیره ندرهن او پک بارز سکونته دیدی که:

— سن داها چوجوقسک، سهیلا. بویله شیلری آکلمازسک. مشهور مثلدیر، قیزم، ضرورت کانجه عشق کیده، دیرلر. بونلری آچی تجربلرله دهنه دکن صوگرا اوکره نه جکنه شیمیدی احتیاطلی داوران، عجله ایته. مادام که بو قادر ایستورسک، نشانلانک، فقط هیچ دکسه ایکی سنه بکلایکیز. صوگرا پشیمان اولاجکله...
داها دوام ایده جکدی فقط سهیلا آرتق تحمل ایده مه دی. بر ساعتدیر یاواش یاواش آکلانغه چایشدینی شیئی بردن سوبیلوردی:
— اوزوله بیک، آما، بن سره برشی سوبله م: بوشنه نصیحتلر ایته بیک... حسینله بن دون اولدک...
اودایه، آکسزین قویان فیرطینالری تعقیب ایدن سکونه بکزه ر بز سس سزاک وکوشکلک چوکدی.

صادق باشانک حریمی مغلوب اولدیغنی آکلایوردی. آلمش اولدینی تریبه کندیسنه غالبیتی سکونته و مغلوبی وقارله قارشیلانمی اوکره تمشدی.

بو اک آچی چارپشمه ده کنجلکه قارشی مغلوب اولدیغنی ادرا کده کیکمه دی. اودانک بو آغیر و معنالی سکونی ایچنده سهیلا هر کسک، بالخاصه خامینه سنک، سونمش خیالارینک حیسینی حس ایتدی. سهیلا داها قونداقه چوجوق ایکن قورولان، او کوندن بو کونه قادر سهیلا ایله برابر بویون، چوغالان، یاقینلاشان بو خیالار شیمیدی قیریلش، اولمشدی. دبدبهلی بردوکون... آلماسلر... یوکسک رتبه لی نشانلر...
سفرلر... برچوق مسافرلر... صوکر، اک مهمی، او یله بردامادکه، خامینه سی شو کوشه ده کی عائله حاطره لرینی محافظه ایدن جامکانه ناصل مر بوطسه، ماضی به عینی صورته، قانله، اصالت باغریله مر بوط اولسون... سهیلاک آغزندن چیقیر رهن برتک قیصا جمله بو خیالارک هپسینی یقیمشدی. سهیلاک حسینله قارشی بسله دیکی محبتدن دولانی،

زمان ، سنهده بيك ، بيك بشيور ليرا كار بر اقيورمش . باره سنك
 فائضيه آيده اون ، اون بش بر طوتور ...
 شيمدى اوداده حكفرما اولان سكوت دمينكندن چوق داه
 آغير ومعنالى ايدى . صادق باشانت حرمى ، بوكسك آرقهلى قولتوغنده
 ديم ديك اوطورمش ، ساكن و عه آلارنى قوجاغنده قاووشد يرمش ،
 كوزلرني شومينهك اوستنده كي كوچوك وازودن آيرموردى . داييسى ،
 قولاغنده كي آلنك او جيله دالغين دالغين اوينوردى . تيزه لرى كوزلرني
 اوكلرينه اكلشله ، قالد يروب اطرافه باقغه قورقورلردى .
 سهيلا بو ، سوزدن داه فنا ولان ، سكوته تحمل ايدمه دى .
 صبر سزلقه دوام ايتدى :

— كنديسى چوق چاليشقان ، طوبراق حقنده بيلمه ديكى يوق .
 بوتون حياتنده طوبراقه اوغراشمس ، پاموق زراعتنك هر صفحه سنى
 بيليور . چوقولغندن برى اك بو يوك دشمنى بو پاموق بوچكارى
 ايش . باباسنك و بوتون پاموق راعلرنيك بو بوچكدن چكداكلرني
 ياقينه من كورمش ؛ اجزايي مكنيندن
 چيقدين صوكرا ، عهدايش بو بوچكارى
 يوق بده جكنه . اوغراشمش اوغراشمش
 نهايت بو اجزايي بولمش . شيمدى بوتون
 اميدى بونده ...

سندجه تيزه سنك مستهزى سسى
 صورتى :

— كنديسندن ي ايشتدك چوق
 چاليشقان اولديغنى ؟

— خار ، آرقه داشلرى سويله ديلر .
 چوق غيرت ايمه سسه رغماً ، بوني
 سويلر كن سهيلا حدتى كيزيله مده .
 داييسى هنوز شيمدى انتقال ايدمه .
 بيلمس كي كندى كنديسنه قونوشان بر
 آده طوريله بره باقهرق :

— اوتوز بش ياشنده يوز اوتوز
 ليرا كلير صاحي اولمش . . . ديدى .
 چله سى پتيرمه دى ؛ چونكه بيليوردي كه
 سكوت هر سوزدن بليقدر .
 سهيلا هان سوديكى آدمى مدافعه به
 آتلهدى :

— حسين ديوركه : صرف ايدمك
 سن اولدقدن صوكرا ، بن بو يوز اوتوز
 ليراى بر ميليونله دكيشمه م .
 بوني سويلر كن سهيلانك سسندمه
 حدنه قاريشيق بي بايان بر افتخار ، بر
 شفق و اردى .
 بو يوك آتله سى قولاقرينه اينامبور .
 مش كي تكرار ايتدى :

— صرف ايدمك سن اولدقدن
 صوكرا يوز اوتوز ليراى بر ميليونه
 دكيشمه زمش ، اوليله ؟ قيرم سن نه
 سويله ديككى بيليورميسك ؟ ساده سنك

— بر دفعه ياشي اوتوز بش دكل ، اوتوز اوچ . صوكرا ،
 چين ايشي يوق ديورسكز ؟ دمينه آكلتم ؟ آتلهده زراعت
 مدير عموميسى ايدى ، همده خصوصى لابوراتورنده چاليشيردى .
 پاموق بوچكارى تولديرمك ايچون بو يكي اجزايي كشف ايتديكي
 زمان استعفا ايتدى ، استانبوله كلدى . شيمدى آتلهده كي كوچوك
 اراضيسنك كليرى و مديرلك زماننده بر يكديرديكي پارانك فائضيه ايله
 كچينيور .
 اوداده هر كس سكوت ايتشدى . هر كسك عقلمده عيني سؤال
 دولاشيوردي ، فقط هيچ كيمسه جسارت ايدوب بو سؤالي اورتايه
 آتامبوردي . نهايت پاتاواتسزلقه مشهور نيوفر تيزه صورتى :

— نه قادارمش بو كلير ؟
 سهيلا هيچ تمكيننى بوزمه دن ، سانكه ميليونلردن بخت ايديورمش
 كي ، مغرورانه جواب و بردى :
 — پاموقلرى بوچك ييمه ديكى ، و اينى فيثانله صاتمق قابل اولدينى

عيني قولتوغلك سهيلا ايجه ، حسين قولنه اوطورمه اوزونه اوزونه استقبالدرنه بخت ايتشلهردى

رؤيا ايدى حقيقت اولدى

محررى: نزهت شوكت

ايتيوردى . فقط ، ايچندن حدتده ايديوردى . او ناصل عائله سنى
ئوزمه مكه چاليشيورسه ، عائله سى ده او كا قولايلىق كوسترمه لى دكلىدى ؟
آ كلاما ليدىلر كه برفيز ، موهوم بر شهربت ايچون ، بوتون عمرينك سعادتتى ،
حق اولان بختيارلىق حصه سنى فدا ايدمى .

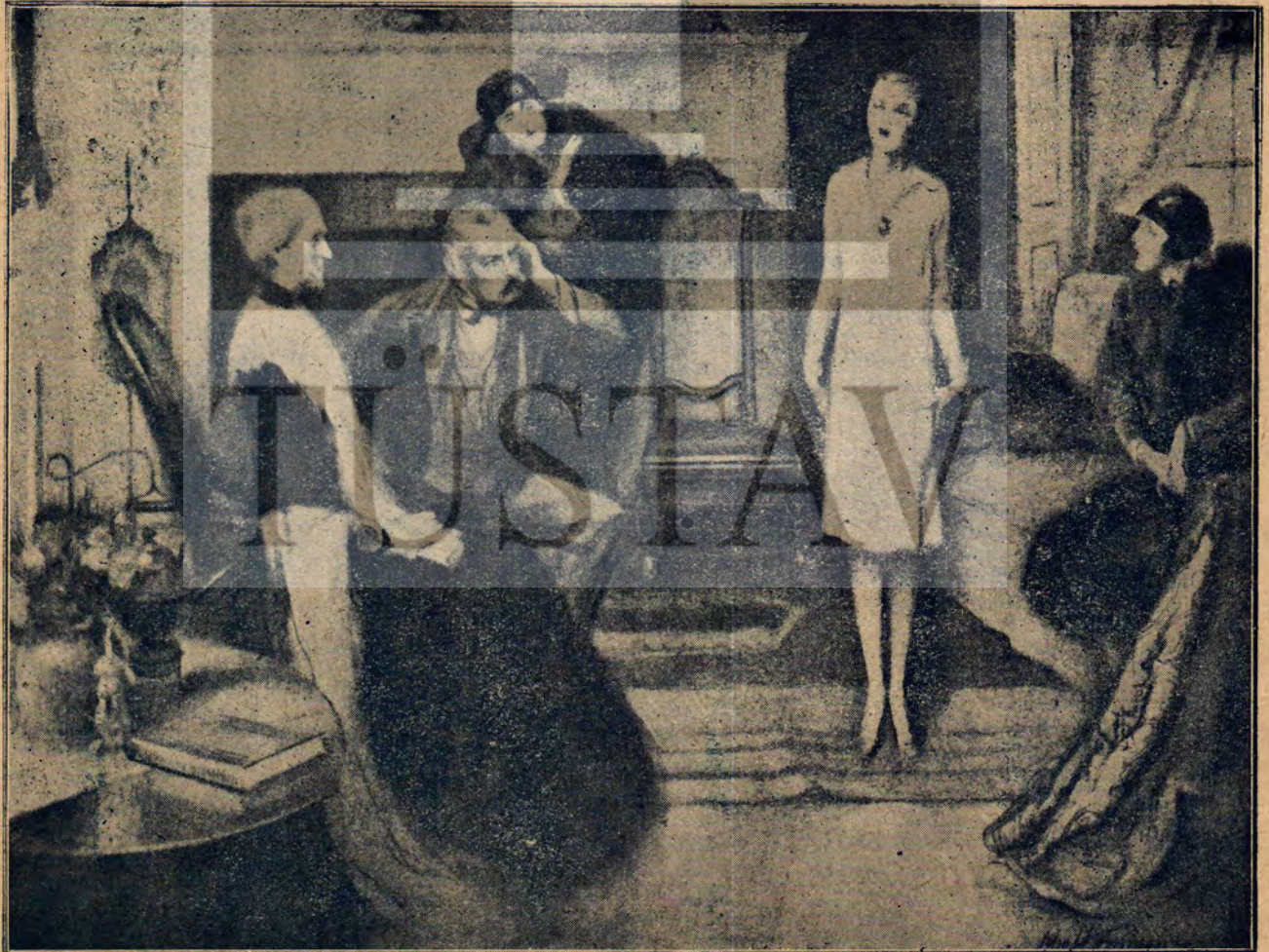
سهيلا نك دايسى ، صناعى تشبثلر يله مشهور ، « صادق پاشا
زاده » فابريقه لرى مؤسس ومديرى خپرى بك ، اوروبادنى كى كى تىدىكى
صوك ايچاد قولاق آلتنى آغير ايشين قولاغنده دوزلنرك اكيلدى ،
سهيلايه دقتله باقهرق صوردى :

— اوتوز بش ياش ، اپى بر ياشدر . بو ياشده بر آدم بر ايش
صاحبى اولمى . بو حسين بك ايشى ندر ، ديمشك ؟

سهيلا خفيفجه ايچنى چكىدى . قاچ كوندى كندىنى حاضر لادىنى
بو آكلاشمه مراسى ظن ايتدى كى كى كوچ اوليوردى . بو مزىج
سؤالر قارشى دويدىنى صبر سزلى بللى ايمدهن جواب ويرمكه چالشمقلا
برابر ، سسندى كى ايچ صيقىنى صاقلامغه پكده موفق اولامان
آكلادى :

— رجا ايدمى ، سهيلا ، عجله ايمه ، بردن بره قرار ويرمه .
بوتى سويله نى صادق پاشانك حرمى ، سهيلا نك بويوك آنه سى ايدى .
پاشانك بر ايتاليان قوتنك سرائندن قوپه ايتدى ردىكى شومينه نك
او كنده ، كنىش ويوكسك آرقللى بر قوتوغه اوطورمش ، اسكى
اصالتك وقور بر تئالى كى سهيلا يى ديكيوردى .

— خامينه جكم ، بن قرارىمى ويردم . حسينله اولنه جكم ، سوز ويردم .
سهيلا جواب ويرر كى ايچنده كى حدتك سسنى عكس ايمه سنى
اعتنا ايتدى . كندى سندن ايمى ؛ فقط ، بو ياشلى انسانلره ،
خامينه سنى ، تيزه لرينه ، دايسنده آجيوردى . دكره دوشن بر آدم
بر تاختا پارچه سنى ناصل صاريلرسه ، بونلك هپسى ده اصللر يله
اويله صاريلشلى ؛ بو عصرى هر ج ومرجك ايچنده او ، يكانه استناد .
كاهلرى وتسيللرى اولمى . شيمدى بوانسانلره دوغرواغندن وناموسندن
باشقا بر شيمى اولمى ، قانا صابا بر چيقتى اوغلى اولدىنى صاقلامان
بر آدمى داماد اولارق قبول ايتدى كى كوچدى . سهيلا بوتى يليوردى .
وبوز اولمى قابل اولدىنى قادر نواش ، ايلكده بوفكره آيشدى رقى

— بوشه نصيحتلر ايتمىك . . . سسندى بره ، دونه اولندى . . .

اوتوموبيللر شيمدى به قدر كندن داها اوجوزه ساتيلاجقدر . كندى شخصى ايجون هيچ بر استفاده مامل اولدني، و مدت عمرنده كيريشديكى اَك مشكل ايش اولدني حالده، بونك ايجون اوغراشيور . يكي A مودهلى اَسكىسندن داها بهالى به مال اولبور . مالزمه سي داها ايني و اعمالى داها مصرفى برموده لدر . فورد، متخصصلر كنجينه نظرأ يكي موده لدر اَسكىسى قادار چوق چيقار ابلديكى زمان بيله بوداها بهالى مالت فيأتى باقى قالا جقدر . بناءً عليه فورد يكي موده لنى اَسكى مو . دهلك مالت فيأته ايندبره جك قادار اقتصاد و تصرف چاره لرى بولميدر . حالبوكه اونك ني اَسكى موده لدر داها اوجوزه ايندبرمكدر . فضله اولارق اَسكى آراهيه رقابت آزاينكى يكي موده لك ناقابل اعمال رقيب لرى واردر . او رقيب اوتوموبيللر ده فورد فابريقه لرنده قولانيان متكامل اصولاره ياپلدينى كې اَك نازك قسملرى وقتيله كمال اعتنا ايله فورد دستكاهلرنده يتيشديريلن اوسته لر طرفندن تدقيق و اكمال اولتيور .

« دربورن » ده بولونديم كون فوردك اَك ايشه يارار اوسته لرندن دوردينك او چهفته ظرفنده رقيب فابريقه لرندن برينه كنجديكى ايشيدتم . بومستله كوروشولوركن فورد ديدى كه: « بوچقانلر ايني آدماملردر؛ او بر شركتك ايشنه يارايابيلرلر. » بوفكره شاشديغى كورنجه: « نيجون حيرت اينديورسكز؟ بومسلكدكه اوسنا آدماملر نه قدر چوغالبر و داغاييرسه مسلك او نسيبندم ايلرلر . اوتوموبيلجيك مملكتك ترقيسى اوزرنده چوق بويوك بر تاثير ياباجق قدر واسع و خلقى علاقه دار ايند بر مسلكدر . رفاه و سعادت مترقى بر مملكته بلونور . اونك ايجون متكامل اوتوموبيلجيك اصولارينك هر برده طائينوب تطبيق اولتمسى عموى رفاهى باعث اولور . بغدادى آتبارلر كزده محافظه ايدرسه كز محصول آلا . مازسكز؛ مطلق منبت طوبراغه اَك مك، آووج آووج صاورمقى لازمدر .

« هر ندرده اولورسه اوسون انسان دها ايني ايشلر بولوب اعتلا ايتليدر . اُنك ايرديكى، كوچنك يتديكى قدر يوكسلكم هر فردك وظيفه سيدر . بزم مؤسسهرمزندن براوستنا چيقدينى زمان بوز . كيشى ترفيع موقع ايتدكن باشقه ايشه احتياجى اولان خارجدن بر ديكرى ده ايش بولور . دائما حركتسز قالان انسانلر يول اوستنده بريكوب يورومه ين تراموايلر، اوتومو . بيلار كيدرلر، فعاليت عموميه به اُنكل او . لورلر . انسانلر آرا . سننده ده، تجارخانه لر آراسنده ده رقابت اولميدر . تصور ايدم . بيلديكم اَك برباد وضعيت انحصاردر . كوربله جك ايشلر، احتياجلرى تطمين او . لناجق انسانلر، ياپيلا جق كشفلر و اختراعلر اوقدر چوق، او قدر حدود سزدر كه هر نه قدر بويوك و قدر تلى اولورسه اوسون يالكز باشنه برانسان ويا بر مؤسسسه كافي دكلدر . هم بر كيشيك ياريشده قوشمقندن، رجا ايدم » نه ذوق اولور؟

« فرض ايدم كه بر فورد اوتوموبيل آلدكز . و برديكز پاره نك بر قسمى خدمته مقابل ساتانه كيدر . بر قسمى اوتوموبيلك ياپيلمه سنه املكيله اشتراك ايند عمليه كيدر . ديكر بر قسمى ده اوتوموبيلك مالزمه سنه كيتمشدر . و بركى، نقليه مصرفى وسايره كې اوافق تفكده واردر . بونلك هبسى اوده نكدن صوكرا و برديكز پاره نك متباقيسى به باشدن فورد مؤسسهرينه كيدر، تكرار تجارخانه به بيدريلر .

« قالان و تكرار تجارخانه به كيدن بو پاره كار دكلدر . چونكه اوتوموبيلى بايق و سزه تسليم ايتمكه علاقه دار اولان هر فرد حصه نى اشمدر . صايجى كارخانى اشمس، بن و ديكرلرى داخل اولوق اوزره: عمله يوميه سي، معاش و اكراميه ناملريله استحقاقلر حضى اشمسدر . مالزمه تجارلرى، دمير بولى شركتلى و حكومت ده استحقاقلر نى اشمدر . سزده اوتوموبيليكز نك تكميل مصارفى تاديه ايتمشك زدر . بناءً عليه متباقيسى سزك بنه تجربرى رايى توسيع اتمك ايجوره توديع ايتريككز بر واردات فضله سيدر .

« بوكا مقابل بزم بايقه چلشيدىغمن شودر : قابل اولورسه كله جك دفعه كى اوتوموبيليكزى بوندن داها اوجوزه آله كزى تايمين ايتلى نر . كله جك دفعه كى آرابا كزك شيمديكندن داها ايني اولمه سنى ارزو اينديورز . بزه فضله واردات اولارق توديع ايتديكز پاره نك تكرار معين و آله طوتيلابيلر بر شكلده سزه كيتمه سنى ايتسز؛ چونكه سز يالكز بر اوتوموبيل آلفله قالمديكز . بلكه يوميه لرك يو كسلمه سنه مدار اولديكز، بلكه ده لا بوراوارلر مده يكي بر كشفه سببيت و برديكز . بو ايله بر خير نه رى در كه تك برانسان، ايتسه به بيله كندى قاپسنگ او كنده دوردير امار . »

كچن سنه مائسده فورد قومپانيسنگ بانقه ده موجود نقدى 350,000,000 \$ ايدى، اشرين نائسده بو مبلغ 250,000,000 \$ نازل ايتدى . آراهه كى 100,000,000 \$ اسكى T موده لنى ترك ايدوب A موده لنى چيقارمق ايجون اختيار ايدلن مصرفك آنجق بر قسمى تشكيل ايدر . بو زمان ظرفنده آيدم 100,000,000

دولارلق « فورد » اسهامى تجارنى ياپلدى، عيني زمانده تراقور صانوب ديكر استحصالات فابريقه لر نى ايشه تهرك واردات تايمين اينديوردى . بانقه حسابنك موازنه سنى بو واردات تايمين ايتدى . اويله كه يكي موده لده كى اوتوموبيلك فيأتى بلكه 150,000,000 \$ ي بولدى .

فقط بو مصرفك اون پاراسى بيله يكي آراهه لرك نه مالت نه ده صائيش فيأتلر نده حسابه قاتيله ادى . بالعمكس يكي فورد آراهه لرى حقيقى مالت فيأتلندن آشاغى به ساتيلبور . صائيش فيأتى مالت فيأتلندن آشاغى طومتق فوردك همان هر زمان تعقيب ايتديكى سيلا . سندر . بو اصوله فيأتلر ده ساخته بر تنزل يابار كه مؤسسسه نك شعبه مدبرلرى و مامورلرى فرقى

تلافى اتمك ايجون داها ايني استحصال اصولارى بولسونلر؛ چونكه اصلاح اولمش استحصال اصولارى داها يوكسك يوميه و دها خفيف ايش ديمكدر . ممكن اولورسه، و فوردك اعتقادجه ممكندر، يكي

هه نرى فوردك اقتصادى پره نسيپلىرى

« فورد » كندىسىله ملاقات ايدن غزته جى يه ديور كه :

« او كره ندىكمز حقيقتلر مياننه شونى ده علاوه ايتك ايستم كه
 « اُك ابي » تعبيرى پك نسي بر تعبيردر . بو كونك ايسى دونكىنك
 اصلاح اولونمشيدر . يارين ايسه « اُك ابي » حقنده بو كونكى
 محدود فكرلر مزه حيرت ايدوب تاميله يكي بر معيار ايدينه جكز .
 يكي برر « اُك ابي » اصول ، « اُك ابي » فيأت ، « اُك ابي » يومه
 و « اُك ابي » ايشجلك مقياسلى بولاجفز . بوكون دوندن دها دوغرو
 كورو بورز چونكه تجربه اعتباريله بر كون دها زنكىتر .
 « آتيناك يكي بر كشي كشمش زمانلرده افتخارله بحث ايتديكمز
 اجرا آتمزى كولونچ و چوجوچه كوستره بيلير . ماضى يه هيچ بكنه .
 يشمرك و آتيدن او قادر امانله بحث اتمه مارك سببى ده بودر . ينه
 اونك ايجوندر كه نظر يمزده بو « ايش » مؤسسەسى آنجق بر
 « آلت » در . »

هه نرى فورد ديور كه :

« اُك ابي » نسي بر تعبيردر . بو كونك
 « اُك ايسى » دونكىنك اصلاح اولونمشيدر .
 يارين ايسه « اُك ابي » حقنده كي بو كونكى
 فكرلر مزه حيرت ايدو جكز .
 « كار كيى كورونه رك فابريقاچينك قاصا .
 سنده طوبلانان فضلە واردات اهلينك بزە
 تجربه يي و ايشى توسيع ايتك ايجين توديع
 ايتديكي بر بارادر . بو كا مقابل بزم وظيفه مز
 خالقك دها او جوز آلايله جكي دها ابي
 بر او تومويل ياپايلىمكدر .
 « بوغداي انا بارلريكزده محافظه ايدور .
 سه كز محصول آلاماز سكز . اونى منبت
 طوپراغه اكمك ، اووج اووج صاوور مق
 لازمدر .
 « رقابت الزمدر . بر كيشليك ياريشده
 ذوق يوقدر . »

بر فابريقاتور بر مليون دولارق بر ما كنه آلدقن صوكرا
 استحصالاتك ملات فيأتى حساب ايدر كن ايلك ياپاجنى عمليه او بر
 مليون دولارك فائضى بولقدر . يعنى مالك صايش فيأتى فابريقه ،
 ما كنه ، تجربه و مالزمه ايجون قونان سرمايه نك فائضى ثورتليدر .
 بو فائضى سنوى يوزده بش ، آتى حتى سكز بيله اولابيلير . او
 قازاينليجه يه قادر كار اولاماز . بو فائضى عمليه يومه سى ، وركى و
 سيغورطه قادر معين بر مصرفدر . طبق استقراض ايديلن باره ايجين
 فائضى ئوده مك كيدير .
 ميستر فورد ايضاح ايتدى :

MERİHE TELGRAF

Bundan az evvel Amerikalı bir mühendis Merihle muhabere edebilmek için Amerika maliyecilerini muazzam bir telsiz telgraf mürsilesi inşa ettirmeğe davet etmişti. Markoni ise çok senelerden beri Merihle ilk mükâleme şerefini kazanmak için uğraşmaktadır.

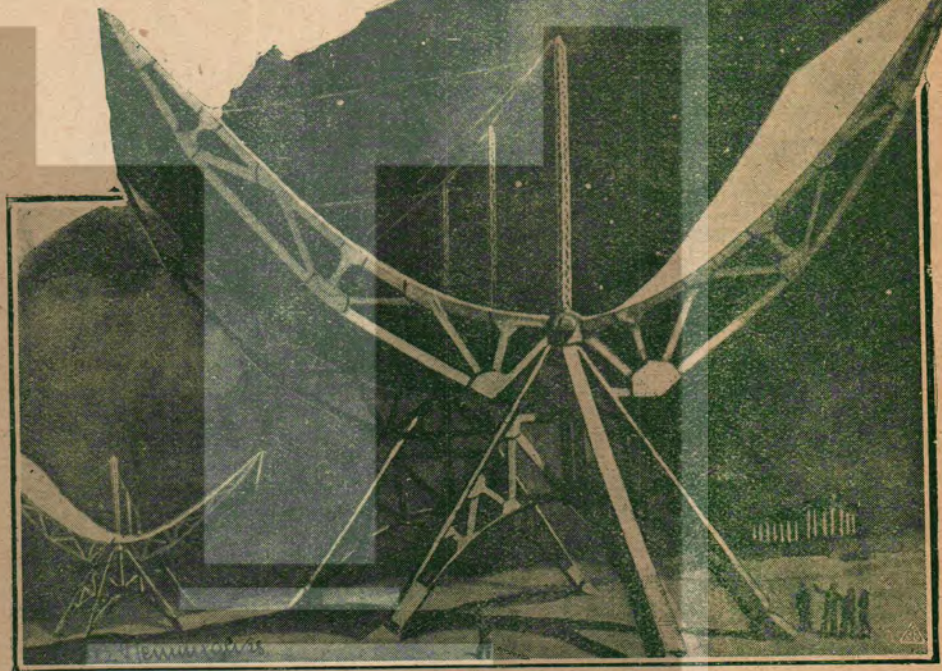
Merihe haber göndermek için telsizden başka usuller da düşünülmüş ise de henüz hiç bir vasıta imal olunmamıştır. Bu hususta bazı fen adamları uzak mesafelere gitmek hassasına malik kısa mevceli ziya şualarile muhabere edilebileceğini iddia etmektedirler.

Bundan on sene kadar evvel, çok genç yaşta vefat etmiş olan Fransız Şarl Kros-bu adam fo-

noğrafı Edisondan evvel icat etmişti - devlet hesabına muazzam bir muka'ar ayna yaptırılarak bunun, mihrak noktası Merihin Sahraları (?) üzerine gelecek suretle, tesbit edilmesini ve bu ayna vasıtasile güneşin ziyasını teksif edip bu sahraların sathını yakarak, çizgiler, şekiller vücuda getirilmesini teklif etmişti. Fakat Krosun teklif ettiği şekil ve büyüklükte mukaar bir aynayı imal etmek henüz kabil değildir.

Şimdi bu fikrin daha tekâmül ettirilmiş bir şekli vardır: Merihin sathını bir projecksiyon perdesi olarak kullanmak, ve bu perde üzerine gayet kuvvetli projektörle işaretler aksettirmek. Yani Arz ile Merih arasında bir nevi sinema oynamak. Bu kabildir: çünkü, fen elyevm milyarlarla mum kuvvetinde projektörler yapmak iktidarındadır.

Ahiren Amerikalı bir mühendisin imal etmiş

Merihe telgraf çekmek için imal tasavvur olunan telsiz mürsilesi

olduğu 1400 milyon mum kuvvetinde cesim bir projektör aya ziya aksettirebilmektedir. Pek alâ, bunda daha kuvvetli projektörler imal olunarak beş on tanesi birden Merihe tevcih olunsa düz erazi üzerine bir takım şekiller aksettirmek kabil olacaktır. Hayali vasi fen adamları bu suretle aksettirilecek hendesî şekillerin Merih-teki kardeşlerimiz tarafından anlaşılabilceğini iddia ediyorlar.

Markoninin, yalnız bir istikamette intişar eden telsiz mevceleri tecrübeleri bütün dünyada alâka ile takip edilmektedir. Şimdiki halde, istihsal olunabilen en kuvvetli mevceler ancak dünyanın etrafını dolaşabilmektedir. Aya olan mesafe ise bunun on misli, Merihe olan mesafe de 1500 mislidir. Bu mesafelere irsalâta bulunabilecek kuvvette telsiz istasyonları yapılabilsenle, havayinesiminin üzerinde bulunan elektrik

hamuleli tabakanın telsiz mevcelerini fezaya mı braka-cağı, yoksa Arza mı iade ede-ceği meçhuldür.

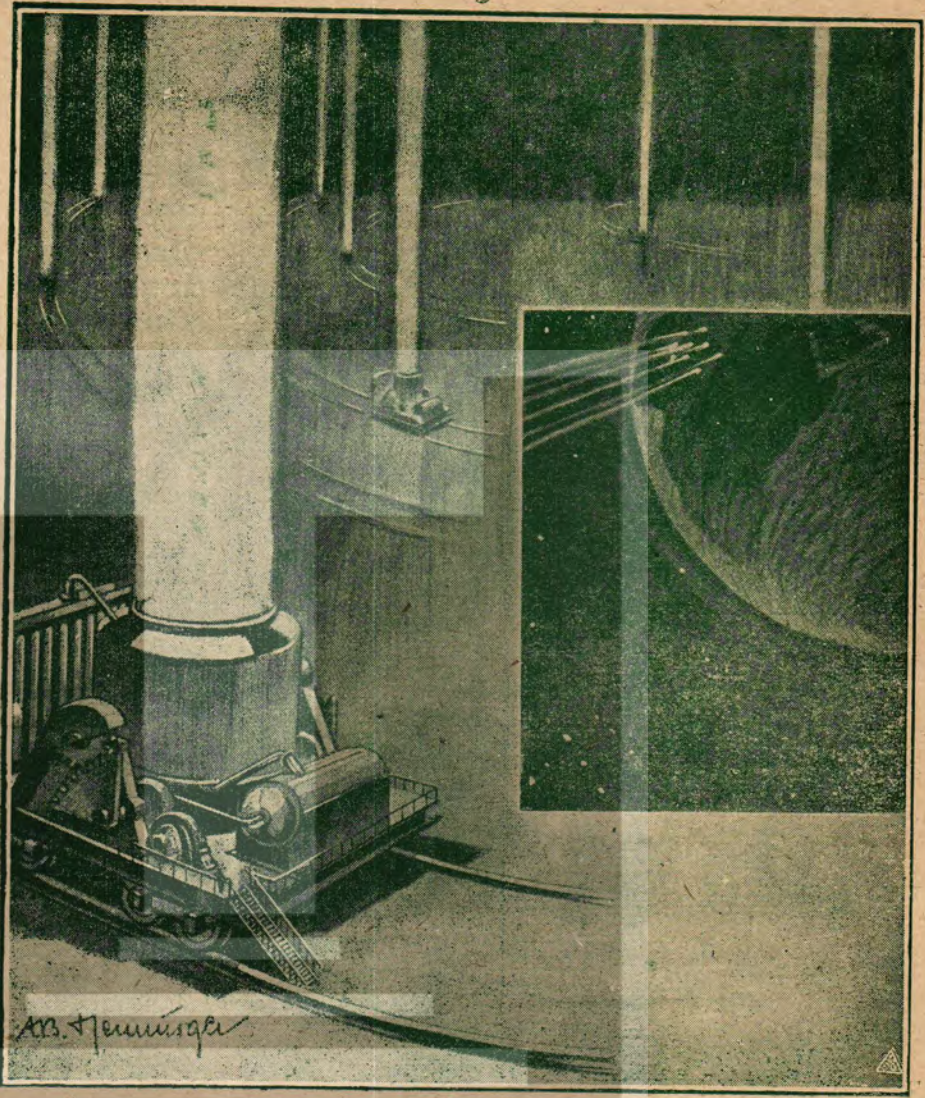
Bunda da muvaffak olun-duğunu farzedelim: Merihteki kardeşlerimize telgrafla ne çekeceğiz?

Bu beynesseyarat tel-graf muhaberatı hanğı lisanla yapılacak? Bu hususta bir Alman aliminin-ciddi! eserini tavsiye edelim:

«Kürei Arz ile Merih seyyaresi arasında telgraf muhaberatı reh-beri.»

Ancak kuvvetle tahmin ediliyor ki Merihliler de bi-zim bildiğimiz hendeseyi kul-lanıyorlar. Binaenaleyh, hen-dese şekilleri, müşterek ol-duklaını cihetle, muhabere işareti olarak kullanılabilir.

Görüyorsunuz ya her şey kabil...! Yalnız kati'yetle bi-linmiyen bir tek şey var: Me-rih meskün mu, değil mi?

Merihe telgraf çekmek için imali tasavvur olunan
telsiz mürsilesi

ایستوروم؛ فقط اوزانان اللرمدن قاجیشیورلر، یالکز پارماقلمده قانادلرینک توزی قالیور . سزک کوردیککز شعرلر ایشته بو توزلر . اصل کلبکلری سزه هیچ کوستره میورم .
بزه ، لیلانچم ، « سوللی پرودوم » کبی علمی صارسان شعرلر ابداع ایدجک دکلز . فقط بیلمه لی زکه بزده یایمق ایسته دیکمز شیلرله یاپه بیله جکمز شیلر آراسنده بر کلبکه قاناد-لرینک توزی آراسنده کی فرق اولاجق . اونک ایچون او قادار چوق، او قادار بویوک شیلر یایمق ایسته مه لی زکه یاپه بیلدکلریمز بر ایشه یاراسین .

کیچ اولدی لیلانچم . آرتق کوزلر کدن اوپه بیلمده الله اصهارلاق دیبیم . سلیمه بندن چوق سلام سولیه ؛ ناصل، بابا اولق فکری اونیده غورولاندیر میورمی ؟
آبلاک
فاطمه

قورمشدم . نه لر یایمغه قرار ویرمشدم . خیالده کی چوجوقلر نه کوزهل ، نه تربیه لی ، نه تریمیز ، نه اطاعتلی چوجوقلردی . کلدیکک زمان کورمشدک یا ، شمیدی ایسه نیم قیزلرم نه تریمیز، نه ده بک اطاعتلیر؛ فقط قابل اولسه ده خیالده کی مکمل چوجوقلر جانلنوب قارشیمه چیقسه لر ، بیک دانه سنه کندی چوجوقلرمک بر دانه سنی دکیشمم .

ویردیکم قرارلرک هپسیده اوپله اولدی . یایمق ایسته دیکم شیلرک یوزده برنی بیله یاپامادم . سنده اوپله اولاجقسک .

هیچ اوقودکمی بیلمم ، « سوللی پرودومک » بر شعری واردر . اسمنی شمیدی خاطرلامیورم . اونک شعرلرینی تقدیر ایدن بریسنه خطاباً دیبورکه : « سز بکا نه کوزهل یازیبورسک دیبورسکمز . حالبوکه نیم فکرلرم برر کلبک ، رنگلی ، جانلی ، اوچوشان برر کلبک . بن اونلری طوتوب سزه کوسترمک

شیمدی کوزمک اوکنه کلیورسک . او دورلردن بنده کچدیکم ایچون بیلورم ، شیمدی ایچکده نه امیدلر واردلر ؛ قورقو و سعادت ایله قاریشیق نه دقیقه لر کچیریرسک . آرتق کیجه کوندوز حاضرلقه مشغولسک . بویلرینک کوچولککنی کورمک بیه انسانه هیجان ویرن او مینی مینی ایلسه لری ، زینلری کوردکجه سن شیمدی هر رینک ایچنده تخیل ، فقط یاشایان چوجوقلرک هپسندن داها کوزل داها جانلی بر چوجوق یاشاتیرسک . بر چوجوق که دائماً کولر ، سکا آلرینی اوزاتیر ، مینی مینی پارماق لرینک ایچنده سنک ساده پارماغنی دکل ، بابا سنکده ، سنکده قلبنی صیقی صیقی طوتار ..

لیلاجغ ، نه قادر کوزل تصور ایتسهک ، خیالی نه قادر سوسله سهک ، ینه حقیقه یاقلاشامازسک . او کوچوجوک ، قیرمزی چهره لی ، بوروشوق جلدلی ، قابلی کوزلو مینی مینی مخلوقی سنک یانه قویدق لری زمان حس ایده جکک شفقت و محبتی ، قابل دکل ، داها بو کون تصور ایده مزسک .

بزم خیال لریمز طبقی یشم آغاچلرینه بکزه ر . حیاتمک بهارنده رنگلی رنگلی ، کوزل ، ظریف چیچکلر آچارلر . اک سحرلی اک جاذب زمانلری او زماندر . صوگرا او خیال چیچکلری بر بر دو کولور ، یرلرینه اولغون ، فائده لی یمنلر کچر . بلکه منفیره لری او قادر خوش دکلدر ، بلکه اطرافه او قادر کوزله لک صاچازلر ، فقط داها قیمتلی ، داها مفید اولورلر ؛ چونکه اونلرده موجودیتمک غایه سنی تحقق ایتمش بولورز .

ایشته لیلاجغ ، شیمدی سوسلو خیال لریک ، یاواش یاواش یرلرینی داها ساکن ، عینی درجه ده کوزل فقط جاذبه لرینی باشقا منعلردن آلان حقیقتلره ترک ایده جکلر . شیمدی سنک خیالکده متادیا کولن چوجوق آغلایه جق ، سختلی و نشه لی اولان چوجوق خسته لانه جق و سکا وسعتی شیمدی تصور ایده میه جکک اندیشه ساعت لری یاشاتاجق ؛ او تر تمیز تصور ایتدیگک چوجوق کیرلی اولاجق ؛ نشه لی تخیل ایتدیگک کونلر بعضاً او یله یورغونلق ایله دولاجق که وجودینک هر ذره سی آری آری صیزلیه جق ؛ کیجه لریک او یقوسر کچه جک . بوتون بونلر اولاجق ؛ فقط ینه سنک بو کون تصور ایتدیگک کوزل چوجوق و او کوزل حیات کوزله کلرندن هیچ برشی غائب ایتیه جکلر ؛ اوزحمت و مشقت ایچنده بو کون طادامادینک بر بختیارلنی طاداجقسک .

بنده سنک قادرکن چوجوغمک دوغماننی بکلرکن نه لر

مکتبه کوتوره جک بر بویوک بولونما مشدی ده سنی بکا امانت ایتشلردی . « سن آبلاسک ، قارده شکک اونی صیقی طوت ، هیچ برافا ، دائماً قالدیرمدن یورویهرک کوتور ، دیمشلردی . او کونکی غروریمی هیچ اونو تمام ؛ ابلالقی حسنی ، ظن ایده رم ، او کونکی قادر قوتله باشقا هیچ بر کون حس ایتدم . بکا یوکه نیلن بو مسئولیتدن دولایی عادتاً کنندی نظرمده قیمت آرتدی . یوله کیدرکن هر کس بکا باقیور ، ونه قادر بویوک ، نه قادر اهمیتلی بر شخصیت اولدینمی محقق سزیور کبی کلدی . مکتبه بوتون آرقاداشلرمک بکا عینی نظرله ، هیچ برشی اولماش کبی ، باقارینه عادتاً حیرت ایتدم : کورمورلردی که بن آرتق بویومشدم ، وبکا کوچوک قارده شم امنیت ایدیلوردی !

او کوندن بری نه چوق ، نه چوق سنه لر کچدی . بو کون سن اُسکی کوچوک قارده شم ینه اونی بکا اوزاتیرسک : « آنه اولاجغ بکا یول کوستر » دیورسک . قارده شم ، شیمدی ده یول کوسترمک او اُسکی یول کوسترمک کبی قولای اولسه ایدی ! او کونکی کبی بو کونده اونی صیقی صیقی طوتوب آرابالردن ، تراموایلردن ، اوطوموبیللردن صاقینابیلسه یدم ! شیمدی ده یولکک اوستنده دوران تهلکه لر تراموای کبی آرابا کبی کوزله کورولور ، اَلله طوتولور شیلر اولسه یدی ! بن شیمدیکی یولک قالدیریمی نه طرفه در ، بیلیمورم که سکا کوستریم .

دیورسک که : « سن ایکی چوجوق آنه سیسک ، نه پایلا . جغنی بیلیرسک . بکا اوکره ت . » اوت ، قارده شم ، ایکی چوجوق آنه سییم ؛ فقط سکا یول کوستره جک قادر کندمدن امین دکل .

لیلاجغ ، سنه لر کچدیجه او کره نه جکسک که نقل ایدله مه یین برشی وارسه اوده تجربه در . طبیعت بزه دیمش که ، « کندیکز یانه مدن آتسک صیجاق اولدینمی بیلیمه جکسکز . » بز بو حقیقتدن عافل ، ینه اطرافزه تجربه لریمزه استناد ایده رک اوزون اوزون نصیحتلر ویرمکه یلته نیز . فقط دیدم یا ، هیچ بر چو- جوق بر دفعه اونی صوبابه یاقلاشیدیرمادن آتسک صیجاق اولدینمی او کره نه مشدر . بزده اونک کبی ، کندیمز بر تجربه نک ایچندن بالذات کچمدن نتیجه سنی نصیحتلردن او کره نه میز .

اونک ایچون قارده شم ، نصیحت ایتیرسک آما ، یاز- سه مده بوشدر . نصیحتدن استفاده ایدیلر . فقط بو صیرالرده سنک ایله قونوشمق ، اوطوروب اوزون اوزون کوروشمک ، اُسکی زمانلری خاطر لیه رق کله جک کونلره حاضرلق یا بقم ایستورم .

مکتوبلری

آبلا

بومکتوبلر، برآبلا، ابلك والدره لك
نمساغنى، آنه اولامون كورچوك لهشميره سنه
يازيبور، ارلى صاسى برايقاظ ابلا والدره لكه
هاضرا لافه جاليشيور .

محررى: شېبه شكري

اوطورتيسور، ياناغنه ياناركن ياننه بر بىك ياتيريور، كز مكه
كيدركن آندنه دائما بر بىك طوتيور . خاطرلارميسك ليلا ،
چير كين بر بىكك واردى، بر آياغى قوپمىش، صاحلىرى دو كوش،
قورقوش برشى ايدى . سن بىكلىكك آراسنده اونى الك چوق
سوهردك، اونك علمنه كيمسه برشى سويلرسه نه قادار قيزار،
آغلاردك ! حق ، بيليرميسك ، بر كون مسافر واردى ده سن
يننه بىككى صوفرايه كىتمك ايچون آغلامش آغلامش
صوكراده آزار ايشتمشك . بونلرى خاطرليورم ده قابل دكل
سنگ شيمدى آننه اولاجنكه، قوجاغنكده يالانچى دكل، صاحىچى
جانلى بر بىك طاشيه جفكه كندىمى بر درلو ايناندراميورم .
صوكر خيالده بوچوچوق بر آزا داها بويويور . بر كون،
هيچ اونوتمام، اوده هر كسك مشغول اولدينى بر زمانده بزى

ليلا جفم ،

مكتوبنى آالى ايكي كون اوليور ، متاديا ايچمده بر
سونجله دولاشيورم . هر نه ياپسه ، هر نره كيتسه ، بر
سس دورمان «ليلا آننه اولاجق ، ليلا آننه اولاجق» ديه
تكرار ايديور . عيني زمانده بىك بر چشيد خاطرله هر دقيه
اطرافى صاريور . هانى بوش ظن ايتديكك بر آرى قوغاننه
بر طاش آتارسكده بردن بره بىكلرجه آرى ديشارى فيرار ،
ايشته اوله، سنك مکتوبك ده نم ذهنده ياشادىغى بيله بيلمه دىكم
بر چوق خاطرله او ياندىردى .

بوكونلرده الك چوق سنگ كوچوكلكك كوزيمك او كنده
جانلانيور . ميني ميني بر چوچوق كوريورم . بو چوچوق
دائما آندنه بر بىك طاشيور ، يمكه اوطورركن ياننه بر بىك

Evde Çiçekçilik

Küçük de olsa, bir bahçesi olanlar, şüphesiz, çiçek yetiştirmek zevkinden bol bol istifade edebilirler. Fakat bahçesi olmıyanlar da saksı ve çiçek sandıkları vasıtasıyla tabiatın bu en ucuz, ve en zevkli güzelliğinden hisselerini alabilirler.

Bahçeleri olanlar için Teşrinisanı ayı epi faal bir ay olur: kasımpatlarının kardeşlenmiş kökleri bu ayda ayrılır ve kuvvetlenmeleri için seyrek seyrek dikilir; ıtır ve sardunya meraklıları Teşrinisanide çelikten yetiştirirler; yeni fidanlar yetiştirmek için ufak dallardan birini çelik olarak koparıp ucunu biraz ezip, iyi sulanmış gübreli toprağa dikmek kâfidir. Teşrinisanı içinde, fakat soğukların basmasına meydan vermeden, bahçe sahipleri gelecek bahar için hazırlıkta bulunmalı. Baharın güzelliğini rengârenk tûveyçlerinde mezcetmiş gibi cazip, nazik kokulu bezelye çiçeklerinin tohumu gübreli ocaklara ekilir. Bunlardan başka, hashas, gelincik tohumları da bu ay ekilir. Büsbütün çiçeksiz kalmak istemiyenler için de Teşrinisanide dikilecek fideler epi vardır: hüsnüyusuf, hercai menekşe fideleri bu ayda dikilir.

Bahçesi olmıyıp da bahçenin verdiği zevki evlerinde tatmak isteyenler için saksıda ve çiçek sandıklarında çiçek yetiştirmek kabildir. Pencere üstünde çiçek yetiştirmek için kışın içeriye alınıp pencerenin önüne asılacak, yazın da pencerenin dışına asılacak tahta sandıklar yapılabilir. Bunlar pek basit şeylerdir. Bir az çekiç ve çivi ile işigali seven her çocuk bile şeker sandıklarından çiçek sandığı yapabilir.

Sandık, tabii pencerenin boyun-

da yapılır. Derinliği 15 santimetre ve genişliği 18, 20 santimetre olursa, ekseri çiçekleri ve yeşillikleri büyütmeğe kâfi gelecek toprak tutabilir. Sandığın altına altı, yahut sekiz büyücek delik delinmeli. Sandıktan iki üç santimetre daha uzun ve daha geniş

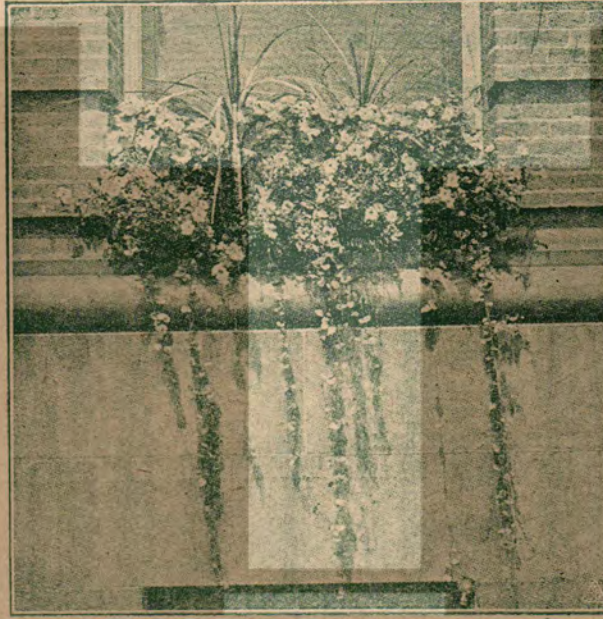
bir çinko tepsi yapıp sandığın altına çivilenmeli. Sandıkla çinko tepsi arasında su için bir santimetre kadar bir boşluk bırakılmalı.

Üçte biri bahçe toprağı üçte biri iyi cürümüş gübre ve üçte biri kumdan mürekkep bir toprak hazırlayınız. Sandığın dibindeki deliklerin üstüne birer kırık saksı parçası yahut kırık tabak parçası koyunuz. Bunların çukur tarafı içe, deliğin üstüne gelmeli.

Bunun üstüne, bütün sandığın dibine çakıl taşından bir santimetrelik bir tabaka yayınız. Daha üstüne de elekten geçmeyen topraktan 2 santimetrelik bir tabaka yayınız. Sandığın ağzına bir santimetre kalıncıya kadar toprakla doldurunuz. İyice sulayınız, ve eğer toprak azalırsa daha ilâve ediniz. İçine bir şey dikmezden evel, iki üç gün böylece bırakınız.

İtır ve sardunya saksıda büyüyen çiçeklerin en güzellerindendir; her sene bir az daha büyük saksıya Geçirilmelidirler. On iki santimetrelik bir saksıda büyüyen bir ıtır fidanı gayet çok yaprak ve çiçek verir.

İtır fidanını bir saksıdan bir başka saksıya geçirmek için köklerini, üstündeki toprağı ile beraber eski saksıdan çıkarıp yeni saksının dibine dizdiğimiz çakıl ve kaba toprak tabakasının üstüne koymalı. Etrafına bir deynekle sıkı sıkı toprak yerleştirmeli. Eğer bir saksıdan diğerine nak-

Pencere kenarında bir sandık çiçek

Balkon için bir çiçek sandığı

lederken kökler zedelenirse, şaksıyı bir kaç gün gölgede brakmalı

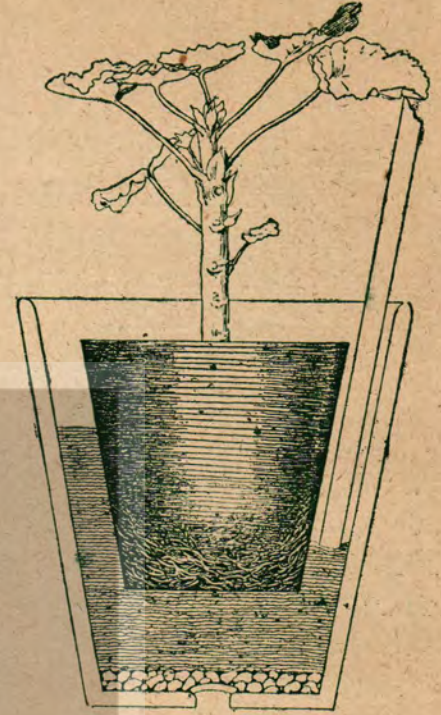
Bahar ve yaz mevsimlerinde en iyi neticeleri elde edebilmek için kışın dikilmiş itir fideleri kullanılmalı.

Sardunya, saksıdan saksıya geçerken

Odaların en kıymetli tezyin vasıtalarından biri de yeşilliklerdir, asparanguslar, kuş konmazlar, fujerler, biraz itina ile pek iyi neticeler verirler. Asparangusun sarkan yeşil dallarından, kuş konmazların tüy inceliğinde nazik yaprakla-

rından, ve bunların yanında, lastik saksılarının kuvvetli, uzun, koyu yeşil yapraklarından her zevk sahibi ev hanımı gayet güzel neticeler elde edebilir. Böylelikle, her büyüyen şeyi kendi emeğiyle yetiştirmenin verdiği zevkten başka, saksılar, sandıklar ve raflar evlerin en güzel tezyin vasıtalarından birini teşkil eder.

Kökleri zedelenmemeli. Saksının maktat

Hikmet Kıyıları :

Kesbihüner âlemde değildir hüner, ancak, Ehlihünerin kadrini bilmek de hunerdir.

Ragıp Paşa

Yarap, bu «aferin» ne tukenmez hazinedir.

Tevfik Fikret

Bir gün yapacak fen şu siyah toprağı altın.

Her şey olaçak kudreti irfanla... inandım.

Tevfik Fikret

Payını suzan eder dikkatle bas kim rahına.

Kalbini atmış geçerken aşinalardan biri!

Namık Kemal

Bir iki harfıtasavvuf kapmış,

Kendini piritarikat yapmış.

Nabi

Dermiş bana keşfoldu rümuzatı hakikat,

Vallahi yalandır, sözü billahi yalandır.

Ruhi

Belâya karşı sebatım tebeyyün etmedi mi?

Edibi hikmet usanmazmı intikamından?

Muallim Naci

Baisi şekeva bana hüznü umumîdir, Kemal.

Kendi derdi göynümün billah gelmez yadına.

Namık Kemal

Rehnüma lâzım değildir olmasın rehzen hemen.

Hızra mühtaç olmamak mahzihidayettir bana.

Ragıp Paşa

Kulağın duyduğu musiki, ifadesi mümkün olmıyan şeyi ifadeye çalışan fena bir taklit, bir kekelemeden başka bir şey değildir. Heykeltraşın tasavvur ettiği eser yanında kalemtraşla yontulan heykel nasıl kalırsa, o da ruhun musıkısı yanında öyle kalır.

J. P. Jakobson

Ruhün ve cismin aşta birleşmesi demek olan iffet, bazı kadınlarda, değişme bilmeyen tabii bir cibillet haline gelmiştir.

Ellen Rey

Mademki aşk izdivaca çıkan bir yoldur, demek ki izdivaç aşktan da fazla bir şeydir.

B. Bjornson

Kuruyan her dalda filizlenmiş yirmi dal, filizlenmiş her dalda bir o kadar tomurcuk vardır.

J. P. Jakobson

Hemen cenabıhak kadınları kitap yazan bir erkeğe varmaktan muhafaza buyursun!

B. Bjornson

Kış Oyunları

Şimdi artık herkesin evlerinde toplanıp uzun geceleri hoş ve eğlenceli bir tarzda geçirmek için her çareye başvurduğu günlere geldik. Eski zamann mangal başı sohbetlerinin yerini bugünün soba başı toplanmaları tutuyor. Hiç şüphesiz ki böyle toplanmalarda çok tekerrür eden her oyun insanı bıktırır ve mütemadiyen yeni oyunlar aranılır.

Pek eğlenceli bir oyun da «çehre!» oyunudur.

Buna iştirak eden oyuncular ne kadar çok olursa, o kadar gülünç ve eğlenceli olur. Oyuncular bir daire teşkil ederek otururlar. Bir harf intihap edilir, mesela: B harfi. Oyuncunun biri sağındakine dönerek: «A! bu nasıl çehre!» der. Buda ona: «Nesi varmış çehremin?» cevabını verir. İlk oyuncu derhal çehreyi tavsif edecek, B harfile başlar, bir sıfat bulur, söyler. Mesela, çehren *bembeyaz*, yahut *bitkin*, yahut *berbat*, *bakımsız*, *boyalı*, *bedbin*, *bıkkın*, *bitap*, *beyzi*. v. s. Sonra bu oyuncu da sağındakine dönerek aynı cümleyi tekrar eder: «A! bu nasıl çehre!» ve böylece oyun devam eder. Aynı kelimeyi tekrar etmek yasaktır, ve tekrar eden ceza görür. Eğer oyunculardan birisi «artık bulamıyorum!» derse, diğer oyunculardan biri başka bir kelime bulabilirse, bulamıyan oyuncuya ceza verilir; kimse bulamazsa başka bir harfle tekrar oyuna başlanır.

* * *

Seyahat Oyunu. Böyle bir harf seçerek oynanılan diğer pek eğlenceli bir oyun da seyahat oyunudur. Bir harf intihap edilir, mesela, S harfi. Her oyuncu sağındakine üç sual sorar:

- Nereye gidiyorsunuz?
- Samsuna.
- Ne ile gidiyorsunuz?
- Sandalla.
- Yükünüz ne dir?
- Saman.

Her oyuncu bu üç suale intihap edilen harfle başlar cevaplar vermeğe mecburdur. Bulamıyan veya tekrar eden ceza görür.

«Nasıl?» oyunu. Bu da pek eğlenceli bir oyundur: Oyunculardan birisi dışarı çıkar. Odada kalan oyuncular «nasıl?» sualine cevap teşkil edecek bir kelime intihap ederler. Mesela, «kırıtarak» kelimesini.. Oyunculardan üçü hakem intihap edilir. Dışarıdaki oyuncu avdet ettiği zaman, herkese ayrı ayrı, aklına esen herhangi bir suali sorar; bu suale cevap verirken oyuncuların her biri, elinden geldiği kadar, kırıtarak cevap verir. Hakem hey'eti oyuncuların herhangi birinin cevap verirken aldığı tavru intihap edilen kelimeye muvafık bulmazsa, tekrar ettirmek hakkını haizdir. Böyle herkese sora sora, ebe olan oyuncu verilen cevaplarda takınılan tavlardan, intihap edilen kelimeyi bulmaya çalışır. Bulunca ebelikten kurtulur ve sağındaki ebe olur. Külhanbey vari, ma-

«Nasıl» oyununda oyunculardan biri «kırıtarak» cevap veriyor

hallekarısı vari, nazikâne, abus çehre ile, kaba saba... bunların hepsi ve, oyuncuların bulup teklif edeceği, daha bin bir kelime parola olarak kullanılabilir.

* * *

Yutturmam. Bu oyunu oynamak için, oyuncular çiftler çiftler ayrılır, fakat çiftlerin yan yana oturamaları tercih edilir. Oyunculardan birisi der ki: «Dün gezmeğe çıkmıştım, yolda (mekruh bir şey, ne olursa olur) gördüm, kaldırdım, filana yutturdum».

İsmi zikredilen oyuncunun arkadaşı heman atılır: «Yutturmam!» der. -«Ne yaparsın?»- «Filâna yuttururum»; bu sefer bu yeni zikredilen şahsın arkadaşı davranır, reddeder, ve oyun böylece devam eder. Kendi hesabına cevap veren, veya arkadaşı hesabına cevap veremeyen oyuncular ceza görürler.

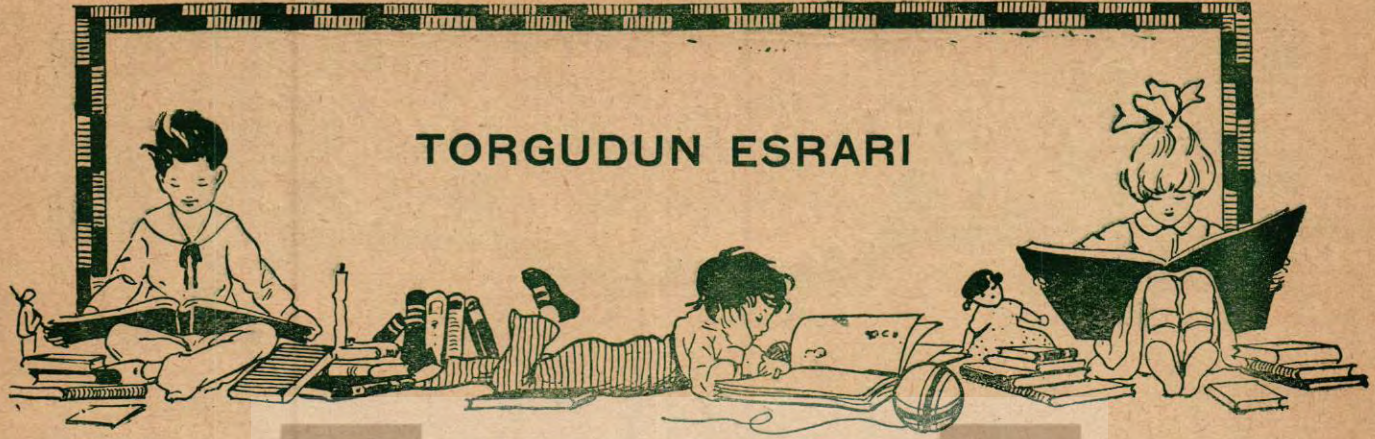
PERİ PADİŞAHININ KIZININ
Düğünü

— BİLMECE —

Gizlenen uç afacan peri kızını
ve Uzun-Kulak cüceyi
resimde arayınız

HELEN
HUDSON

TORGUDUN ESRARI

Torgutçuk henüz yedi yaşına bastı,
«Benimle oynayamaz» diyor ablası.
Ağabeyisi de: «Torgut, diyor, yaramaz!»
Askerlik oyununa hiç karıştırmaz.
Baba Torgut aldırır mı ya şuna buna?
Sofada hırsızlık oynar tek başına.
Saklı altınları çıkarır meydana;
Çıkarır, fakat bildirmez başkasına!

Yedi yaşındaki çocuğa emniyet
Olmaz. Büyükler ona: «Torgut, dikkat et,
Dadından hiç ayrılma» derler,
Daha bir çok şeyler tenbih ederler.
Torgut umurlanmaz, çocukluk var serde:
Macera yaratır, eğlenir her yerde.
Masallardaki altın turunçlar ona
Görünür, fakat göstermez başkasına!

Torgudun topu kaybolmuş, kaybolur al!
Böyle şeyler de tasa mıydı Torguda?
Oyun onun başında: Kuşla yarışır,
Rüzgârlarla bozuşur, tekrar barışır.

Bulut, yıldız, taş: oyuncaktır çocuğa.
«Oynamak için lüzum yoktur oyuncağa».
Eğilip bir gün bir yaşlı kadın ona
Öyle söylemiş: o söylemez başkasına!

A. C.

İ K İ O Y U N

Şimdi artık soğuk havalar başladı, yağmurlu bir günde evin içinde oynanacak oyunlar arar-sınız.

İşte size oturduğunuz

bulamazsa bir başka kelime ile oyun yeniden başlar.

Otmaktan yorulduğunuz zaman, *Posta* oyununu tecrübe ediniz :

Kaç kişi oynuyacaksa, ondan iki eksik iskemleyi bir daire halinde diziniz. Oyunculardan birisi *posta memuru* olacak ve dairenin dışında duracak. Birisi de *ebe* olacak, dairenin içinde ayakta duracak. Her oturan oyuncuya bir şehir ismi verilecek: birisi mesela İstanbul, birisi Ankara, birisi İzmir, birisi Mersin, v. s. olacak.

Posta memuru bağırarak: «İstanbul — Ankara, posta!», «posta» der demez İstanbul olan çocukla Ankara olan çocuk yer değiştirecekler. O sırada da ebe onların iskemlelerine oturmağa çalışacak. Kimin yeri kapılırsa o ebe olacak, ve ayakta bekliyecek. Posta memuru: «Her tarafa posta!» diye bağıracağı zaman, her oyuncu yerinden kalkıp bir başka yere oturacak; her oyuncu yerini

değiştirmeye mecburdur. «İstemiyorum» demek yok.

O sırada da ebe kendisine bir yer bulacak. Ebe kimin yerine oturursa o çocuğun şehir ismini alacak, ve oyun böylece devam edecek.

yerde oynuyabileceğiniz kolay bir oyun: İsmi *Kafiye oyunudur*.

Bu oyunu dört arkadaştan tutun da on iki arkadaş kadar hep beraber oynuyabilirsiniz. Ne kadar çok kişi olursanız o kadar çok eğlenirsiniz;

İskemlelerinizi bir daire halinde dizersiniz. Aramızdan birisi eline bir şey alır -ne olursa olur, mesela bir defter,- ve yanındakine uzatarak der ki: «Ben sepetime *bal* koydum, *bal*» yanındaki, iki defa tekrar edilen *bal* kelimesine uygun bir kelime bularak der ki: «Ben de sepeti asmak için, bir *dal* buldum, *dal*.» Bunu söylerken de sağındakine uzatır. Sağındakine de *dal* kelimesine uygun bir başka kelime bularak kendi sağındaki arkadaşına uzatır; mesela oda der ki: «Ben sepete orada *kal* dedim, *kal*» ondan sonraki arkadaş: «Sepeti komşuma uzatarak: *Al* dedim *al*.» ve böylece oyun devam eder. Bir defa kullanılan kelimeyi tekrar etmek yasaktır. Çocuklardan birisi tekrar ederse, yahut «ben kelime bulamadım» derse, ceza görür. Üç kişi arka arkaya kelime

ANNELİK

ÇOCUK BAKIMI

Dişler ve Dişlere bakmak Usulleri

Hepimizin dişleri ömrümüzün sonuna kadar dayanmalı. Dayanmamasının sebeplerinden en mühim, çocukluğumuzda ilk dişlerimize kâfi derecede ehemmiyet verilmemesidir. Sağlâm diş yalnız güzel değildir, aynı zamanda sıhhat amillerinin en birincilerindedir. Çürük dişler hem mikroplara toplanmak fırsatları verdikleri için, hem de yemeklerin kâfi miktarda çiğnenmesine müsaide olmadıkları, ve bu yüzden bir çok mide hastalıklarına sebep oldukları için, pek muzır şeylerdir.

Altı ile sekiz ay arasında alttaki iki ön diş çıkar

Her anne, anne, kemikleri dişlerin çocuk ve dişleri kuvvetlendirecek maddeleri haiz gıdalar almalıdır. Bu gıdaların başlıcası süt, ekme, hububat, ve yumurtadır. Bu aylarda bir annenin kendi sıhhatine ettiği ihtimam çocuğunun her hususta sıhhatinin dere-

haba kapılarak, anneler, çocuklarının ilk dişlerinin ehemmiyetli olmadığını zannederler. Fakat bugün bize fen gösteriyor ki ikinci dişlerin kuvveti ve sağlamlığı birinci dişlere edilen ihtimamla pek çok münasebettardır. Hatta, bir insanın bütün ömrünce kullanacağı dişler, doğmazdan evvel annesinin aldığı gıdalara bağlıdır. Bu sebepten dolayı, çocuğunun doğmasını bekleyen bir

İlk çıkan dişler pamukla silinir

Dişlerin arasını temizlemek için iplik kullanmalı

Yanlış, fakat umumî bir za-

esini tayinettiği gibi, sağlam dişlerin temeli de bu aylarda alınan iyi gıdadır.

Çocukların ilk dişleri yirmi tanedir. Beş ilâ sekiz aylık çocukta öndeki iki alt diş çıkar. Sekiz ay ile on iki ay arasında öndeki üst dört diş çıkar. Oniki ile onsekiz ay arasında alt iki diş ile dört köpek dişleri çıkar. Bir buçuk yaş ile iki yaş arasında arka köklü dişler gözükür; çocuk iki buçuk yaşında iken yirmi dişi tek-

Üçüne basan bir çocuk kendi kendine dişlerini fırçalayabilmeli

mil çıkmış bulunmalıdır. Dis çıkarırken çocuk zahmet çekerse, günde bir kaç defa parmağın etrafına sarılmış ve asit borik solüsyonuna batırılmış pamukla diş etlerini oğuşturmalı. İlk ön dişler çıktıktan sonra, çocuğun eline sert, şekersiz peksimet parçası vermek faide eder. Diş çıkarken, çocuğun iştihası kesilirse,

endişe edilmemeli, çünkü diş çıkar çıkmaz iştihaya gene tabii haline rücu eder. Diş çıkarma devrinde çocuğun yiyeceklerinin mugaddi, fakat hafif olmasına dikkat etmeli. Süt, hububat suyu, altı ayını geçmişse yeşil sebze suyu, yumurta, sağlam kemikler ve sağlam dişler tem-

niyesine en ziyade hizmet eden gıdalardır.

İlk sekiz diş, çıkar çıkmaz, her gün temizlenmelidir. Çocuğun banyosundan sonra, ya bir karbonat dö sud, ya tuz, yahut da asit borik mahlûlüne batırılmış pamukla dişler güzelce silinmelidir. Üç yaşında bir çocuk kendi kendisine dişlerini fırçalayabilir ve fırçalamaya teşvik edilmelidir. Her anne hiç değilse her gün bir defa çocuğunun dişlerini temizlemesine fevkalâde ehemmiyet vermelidir. Dişçisinin tavsiye edeceği bir diş patını üç yaşından yukarı her çocuk kullanabilir.

İlk dişlerin hiç biri çürüyerek düşmemeli, vaktinde, sağlam olarak düşmeli. Bunu temin için çocukların ilk dişlerinde de ufacık bir çürük gözükteği zaman dişçiye götürülerek muayene ve tedavi edilmelidir. Vakitsiz düşen dişler ağzın şeklini bozar ve sonra gelecek olan dişlerin muntazam çıkmamasına sebep olur.

İkinci dişler çıkar çıkmaz hemen dişçiye gösterilerek, muntazam ve sağlam çıkmaları temin edilmelidir.

On sekiz aylık bir çocuk on dişe malik olmalı

Ev hanımları için faydalı bilgiler

Erkek caketlerinin yakalarını temizlemek için, on gram etere (ether) bir kahvefincanı su ilâve etmeli, küçük bir fırça ile yaka sıkı sıkı fırçalanmalı. Fırçalandıkça bu mahlut, sabun gibi köpürür. Yarım

iyice temizlendiği zaman temiz su ile iyice silmeli ve biraz kuruduktan sonra kuru bez ile ütülmemeli.

Kadife elbiseleri yeni gibi parlak yapmak için buharlı bir hamamda bir elbise askısının üstünde yarım saat kadar brakinız.

«Muhit» Ev Hanımlarının Müşküllerini halletmek için ne düşünüyor ?

Her ev hanımının halli müşkül ve sıkıcı vaziyetlere düştüğü zamanlar olduğunu takdir eden «Muhit», karielerine bu hususta da ciddi ve samimî bir surette hizmet etmek istiyor. Ev işlerinde, çocuk bakımında, yemek pişirmek ve dikiş dikmek hususunda tecrübe görmüş hanımlardan müteşekkil bir heyet, «Muhit» in karielerinden vaki olacak suallere cevap vermediği, ve arzolanacak müşkülleri halletmediği deruhde edecektir. «Muhit», karielerini, ev işlerine müteallik herhangi bir meseleye aid olursa olsun, her müşküllerini bu tecrübe görmüş heyete anlatmağa davet eder. Heyet, büyük bir hahişle, her suali, o

yanıdikkat olan sualler ve cevapları neşredilecektir. Tabii, sualleri soran hanımların isim ve hüviyetleri neş-

dilmeyecektir.

Muhit, karielerinin bu heyetin hizmetlerinden istifade edeceğini ümit, ve her hususta olduğu gibi, bu hususta da mecmualarının kendileri için müfit olmasını temenni eder.

Sorulacak suallerin Muhit Mecmuasının adresinde Leyla Hanım namına gönderilmesi rica olunur. (Bu, bahsettiğimiz heyetin müşterek ve müstear ismidir.)

Her ay, en şa-

سزك حقيقى براحتيا جكزه تقابل ايدييورى ؟
هانكىلرني داها زياده ترجيح ايدييورسكز ؟

آلاجغهن جوابلك ائك كوزلارني مختصراً ، ومحررلرينك (كوندر-
دكارى تقديرده) رسمليه برابر نشر ايده جكز .
بونلردن يوز تانه سنك صاحبلينه مختلف قيمته مكافاتلر تقديم
اولوناجقدر .

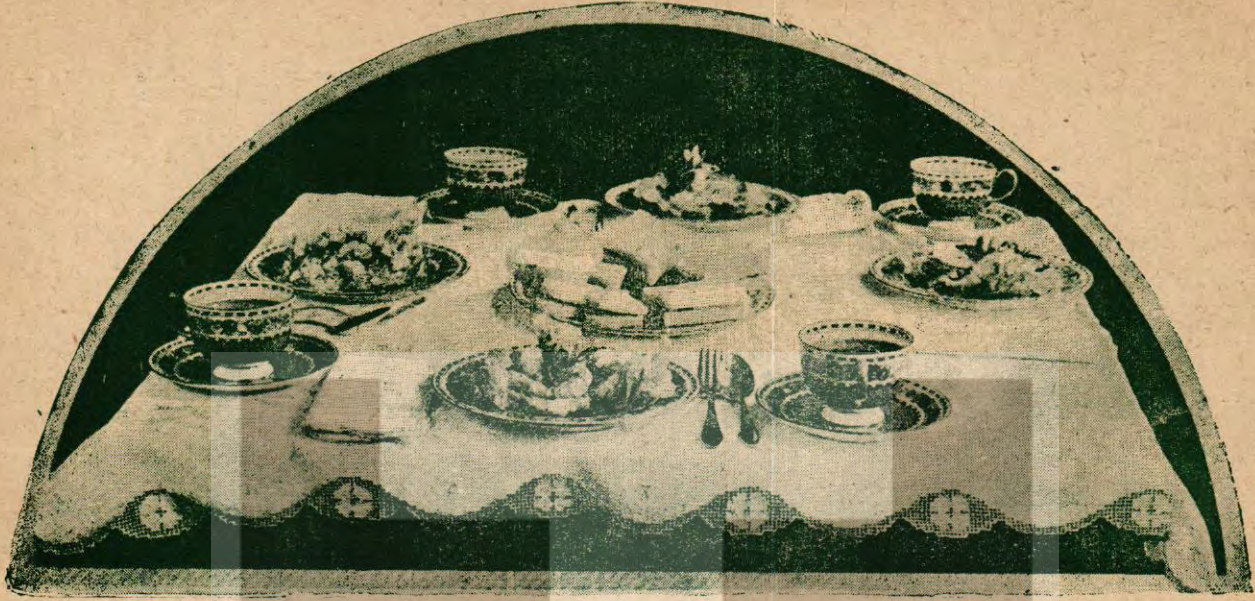
مخترم قارلر عزدن بوآنكه ته مطلقاً اشتراك ائمه لريني رجا ايدييورزه
بو صورته مجموعه لرينك تكمل ائمه سنه وحققي احتياجلرينه هر صورته
جواب ويره بيله جك برحاله كله سنه خدمت ائتمش اولاجقدر .
جوابلر آدره سمزه كونده ريلير ، ياخود اداره خانه مزده كي مكاتب
قوطنه آتيلير .

مجموعه لريني كسه رك بوزمق ايسته مهن بر چوق قارلر مزك محق بولديغهن
طلبلرينه توفيقاً ، جوابده قوبون لف ايدييله سنى شرط كوسترميورز .

« محیط ، ك مكافاتلى آنكه تى »

« محیط » غايه سنه كركي كبي ايريشه بيلمك ايچين ، قارلريله ائك
صميمي ذهني مناسبته بولونق ؛ اولرك « محیط » دن نه كي خدمتلر
بكله دكاريني ، نه لر ايسته دكاريني تاميله بيلمك ؛ ايلك نسخه دن اعتباراً
نشر ياتندن هانكي قسملري ، هانكي نوعلر ائك زياده اولنلر تظمين ايتديكي
آكلامق ايسته يور . بومقصده قارلر عزه شو اوچ سؤالي صورويورز :

1. — مندرجاتك هانكي قسملري ، هانكي نوعلر ائك زياده
آرزو ، احتياج و غنيلريكزه موافق كايور ؟
2. — داها نه كي موضوعلرك منتظماً مجموعه يه كيرمه سنى آرزو
ايدييورسكز ؟ هانكي قسملرك تعديل ويا الغاسنى ايسته يورسكز ؟
عموميته مجموعه دن نه كيبي شكايتلريكز واردر ؟
3. — ويرديكمز هديه لر (علاولر ، تابولر ، ائلسه قاليپلري)

ELMA VE LİMON PİDESİ

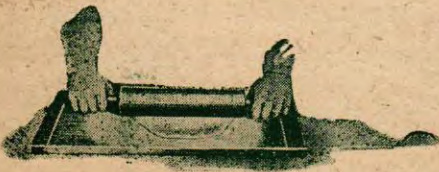
Elma pidesini iyi yapmanın sırrı şunlardır: 1) kullanacağınız malzeme ve kapların mümkün olduğu kadar soğuk olması; 2) hamuru gayet çabuk ve hafif hafif karıştırıp yoğurmak.

Malzeme:

- 3 Bardak elenmiş un (*)
- 1 Çay kaşığı tuz
- 1 Çay kaşığı kabartıcı toz (**)
- $\frac{2}{3}$ Bardak sade yağ
- 6 Yemek kaşığı gayet soğuk su

İç malzemesi:

- 5 Eksiçe elma
 - $\frac{1}{2}$ Bardak şeker
 - 1 Yemek kaşığı tereyağ
 - 1 Çay kaşığı limon
- Tarçın.

Alt tabaka için hamuru açınız

(*) Kutru 7, derinliği $6 \frac{3}{4}$ santimetre hacminde bir bardak.

(**) Bak Pulver ve ya Baking Powder.

Kuru malzeme-
meyi bir kâse-
nin içine ele-
yiniz.

Malzemeyi
iyice öçe-
rek kâseye
koyunuz

Un ile ya-
ğı bıçakla
kesiniz

Unu, tuzu ve kabartıcı tozu soğuk ve büyücek bir kâsenin içine eleyiniz. İki so-

ğuk bıçak kullanarak sadeyağını nohut tanesi büyüklüğünde parçalar yaparak unun içine karıştırınız. Altı yemek kaşığı buzlu ve ya gayet soğuk suyu yağlı unun içine savurarak koyunuz ve mümkün olduğu kadar az ve hafif darbelerle karıştırarak bir hamur yapınız; hamur daha ziyade su ve daha ziyade yoğurulmak ister gibi durur, fakat aldanmayınız. Bu dağınık gibi duran hamuru hafifçe unlanmış hamur tahtasına koyup yarısını kesip ve mümkün olduğu kadar soğuk fakat kapalı bir yerde muhafaza ediniz. Kalan kısmıyla hafif ve çabuk hareketlerle yarım santimetre kalınlığında bir yufka açarak kenarı gayet alçak bir tepsi ve ya sahana gevşek gev-

şek döşeyiniz. Tepsinin kenarlarını düzeltip içini yayın.

Elmaları ayıklayıp ince ince dilimler yapıp üzerine döşeyiniz. Şekeri ve limon suyunu elmaların üzerine serpiniz. Tereyağını küçük küçük parçalara taksim ederek şekerin üzerine dözünüz. En üstüne bolca tarçın serpiniz.

Evelce soğuk bir yerde sakladığınız hamurun yarısını kalın bir yufka halinde açınız. Bu yufkayı iki kat ederek katlanmış kenarına yakın birer santim kadar uzunluğunda çizikler yapınız. Pide fırında pişerken buhar bu yarıklardan çıkarak hamuru ıslatmaz. Alt hamurun kenarlarını biraz su ile ıslatınız. Üst hamuru elmaların üzerine yayın. Alt hamur ile üst hamurun kenarlarını birbirine yapıştırınız; bir çatalla kenarlarını bastırarak süsleyiniz. Pidenin üstünün parlak ve güzel renkli olması için üzerine biraz süt çalınız.

Kızgın fırında pişiriniz.

LİMON PİDESİ

Tarifte verdiğimiz miktarın yarısı nisbetinde malzeme kullanarak, fakat aynı usulü takip ederek, hamur yapınız ve yarım santimetre kalınlığında bir yufka açınız. Bu yufkayı kabın içine gevşek gevşek döşeyip düzelttikten sonra, bir çatalla kenarını süsleyiniz, dibini bir kaç defa deliniz.

Sert bir fırında pişiriniz.

İçine koymak için şu limon kremasını hazırlayınız:

- 1 Bardak şeker
- 2 Yemek kaşığı kornflor (cornflour)
- 2 Yemek kaşığı un
- $\frac{1}{8}$ Çay kaşığı tuz
- $\frac{1}{2}$ Bardak kaynar su

Sıcak fırına koyunuz

Kenarlarını ıslatınız

2 yumurta sarısı
iki limonun rendesi ve suyu.
1 çay kaşığı tereyağ

2 yumurta akı

Unu, tuzu ve kornflouru eleyiniz. Top top olmasına mani olmak için mütemadiyen karıştırarak kaynar suyu ilâve ediniz. Gayet hafif bir ateş üstünde karıştırarak pişiriniz.

Kenarları kesiniz

Hamuru kaba koyunuz

Üst tabaka için hamurun üstüne ufak ufak kesikler yapınız

Koyulaşmağa başlayınca iyice dövülmüş yumurta sarılarını, limon suyunu ve limon kabuğu rendesini ilâve ediniz. Tekrar karıştırarak pişiriniz.

Pişmemiş un ve kornflor lezzeti kalmamasına bilhassa itina ediniz. İyice piştikten sonra ateşten indiriniz ve tereyağını ilâve ediniz. Hazırladığınız pidenin içine boşaltınız. Krema için kullandığınız iki yumurtanın akına da bir tutam tuz, 2 yemek kaşığı toz şeker ve bir kaç damla vanilya ilâve ediniz. Kâseden dökülmiyecek kadar sert ol-

Üst tabakayı yerine koyunuz

duğu zaman, limon kremasının üstüne gayri muntazam bir surette dökünüz. Tekrar hafif fırına koyunuz. Yumurta akları pembeleşinceye kadar pişiriniz.

Kenarları süsleyiniz

Şiş ile el örgüsü elbise

Örgü elbisler renkleri iyi uydurulduğu ve iyi örüldüğü zaman gayet şık ve zarif olurlar. Burada gördüğünüz elbisenin eteği kahve rengi yünden, üstü de bej rengi yünden örülmüş, üst yeleşin eteğine de kahve rengi yünden zarif motifli bir kenar işlenmiştir. Herkes tabii kendi beyendiği renklerle işliyebilir. Koyu mavi ile açık mavi, siyah ile beyaz, koyu kırmızı ile bej, daha bin bir türlü renkler kahve rengi ile bejin yerine ikame edilebilir.

Bu elbise için lâzım olacak yünün miktarı:

500 gram kahve rengi yün, etek ve yeleşin kenarı için.

500 gram bej rengi yün, yelek için.

Bir yuvarlak şiş; bu şişler dikiş yerini göstermediği için etek gibi şeylerde kullanılan şişlerdir. Yuvarlak oldukları için geri dönmeden ve dikişsiz olarak eteği bitirmek kabildir. El işleri edevatı satan her mağazada bulunabilir.

Bu gördüğünüz modelin miyarı şudur: Altı ilmik iki buçuk santimetre edecek. Sekiz sıra iki buçuk santimetre edecek. Bu elbise üç buçuk numaralı şişlerle örülmüştür, fakat siz tabii yününüzün kalınlığına göre şişinizin kalınlığını değiştirip, yukarda verdiğimiz miyara uydurursunuz.

Yelek: Arka taraf:
Kahve rengi yünle 96 ilmik ile başlayınız. Çorap işi gibi işleyiniz, ya-

ni bir sıra önden atarak, bir sıra arkadan atarak; 6sıra işleyiniz. 4 sıra bej işleyiniz. Son bej sırasında her 16 iğnede bir, bir ilmik fazlalaştırın. Şimdi şişinizde 102 ilmik bulunmalı (İki renk yünle örgü örerken, az kullanılan yünü, bu modelde kahve rengi yünü, sol elin baş parmağına bolca geçirin, çok kullanılan yünü, burada bej yünü, sağ elde tutup, her zamanki gibi örün. Her üç iğnede bir şişinizi gene ilmiikten geçirirken, sol elinizdeki kahve rengi yünü altından geçirin. Örecekmışsiniz gibi bej yünü şişe dolayın, kahve rengi yünü şişten sıyrın ve ilmiği her zamanki gibi işleyin. Bu suretle kahve rengi yünü işlememiş olur, hem de örgünün arkasındayakalamış olursunuz, iki yününüz birbirine karışmaz.)

Öndenatarak 10 ilmik bej işleyin. 5 kahve rengi, 15 bej yıldız işareti arasındaki ilmikleri üç defa tekrar ediniz. Sonra 5 kahve rengi 7 bej işleyiniz. Arkadan atarak 5 bej, 9 kahve rengi 11 bej yıldız işaretinden başlayarak 3 defa tekrar ediniz. Sonra 9 kahve rengi 8 bej işleyiniz. Gülleri 145inci sahifadaki modele göre işleme devam ediniz. Her sıranın ucunda ve arkadan atarak işlenen her sıranın başında iki bej ilmik fazla olacak Güller bittiği zaman 4 sıra bej işleyin, son bej sırasında her 16 ilmikte bir, bir ilmik eksiltin.

Şimdi şişinizde gene 96 ilmik kalacak. 3 sıra kahve rengi işleyiniz. Bej ile yeleşin arkası 45 santimetre oluncaya kadar işleyiniz. Şimdi her iki uçtan altışar ilmik bitirin; bunlar koltuk altı, için. Sonra her iki sırada bir her iki taraftan birer ilmik eksiltin, takicem'an sekizer ilmikden on altı ilmik eksilmiş olsun. Şimdi şişinizde 68 ilmik kalmıştır. Koltuk altından 12, 5 santimetre oluncaya kadar işleyin. Sonra sıra önden olsun. Arkadan atarak 21 ilmik işleyin şişe geçirin 26 ilmiği bitirin (ense için) kalan 21 ilmiği de ipliye geçirin.

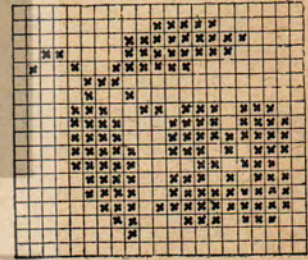
“Ön taraf:”, Şişe geçirmiş olduğunuz 21 ilmiği işleyin.* Oniki sıra işleyin. Bunları işlerken iki ilmik artırın.* Yıldız işaretinin arasını bir defa tekrar edin. 8 sıra işleyin, bunları işlerken arada üç ilmik artırın. Şimdi şişinize boyun tarafından 32 ilmik ilave edin. 4 sıra işleyin. Ön ucunu düz tutarak, koltuk altına isabet eden ucuna her iki sırada bir bir ilmik ilâve idin, taki sekiz ilmik ilâve etmiş olasınız. Koltuk altı tarafından 6 ilmik ilâve edin. Ön taraf 11, 5 santimetre oluncaya kadar işleyin. İlmikleri bir şişe geçirin.

Arka taraftan ipliğe geçirdiğiniz ilmikleri işlediğiniz şişlere geçirin. Sağ tarafı işlediğiniz işleyin, sade tabii, yakanın önü için ilâve ettiğiniz 32 ilmiği sol tarafta ilâve etmeyeceksiniz. Her iki taraf bir hizaya gelince birleştirin. Şişinizde şimdi 116 ilmik bulunmalı. Arkası gibi, motifli kenara kadar işleyin. Son sıranız önden atarak olsun. 3 sıra kahve rengi işleyin, 4 sıra bej işleyin. Son bej sırasında muhtelif yerlerde altı ilmik ilâve edin, öyle ki şişinizde şimdi 122 ilmik bulunsun.

Şimdi güllere yukardan aşağı inerek başlayın, dikkat edin ki güllerin vaziyeti arkadakilerin aynı olsun.

Kollar: Şişinize 38 ilmik geçirin. Bir sıra önden atarak işleyin, 5 ilmik ilâve edin, arkadan atarak bir sıra işleyin, 5 ilmik ilave edin. Böyle her iki tarafa beşer ilmik ilâve ede ede devam edin, taki şişinizde 88 ilmik bulunsun (5 defa) sonra üç defa her iki sırada bir her iki taraftan birer ilmik eksilterek işleyin. 8 sıra işleyin, her iki taraftan birer ilmik eksiltin. Her 8 sırada bir her iki taraftan birer ilmik eksilterek devam edin, taki kolun kısa taraflardan boyu 40 santimetre olsun. Son sıranız önden atarak olsun. Kahve rengi yünle 3 sıra işleyin, bunları işlerken muhtelif yerlerde 4 ilmik eksiltin. 4 sıra bej işleyin; yine her iki taraftan eksiltin, şişinizde 46 ilmik bulunmalı. Güllere başlayın. Yeleşin ön tarafı gibi yukardan aşağıya doğru işleyin. Birinci sıra önden atarak 14 bej, 1 kahve rengi, 19 bej, 1 kahve rengi, 11 bej, ilâahir.

Ön ile arkayı birbirine dakin. Yeleşin etrafına tığ ile sık iğne işleyin. Kolların ucunu da kahve rengi ile sık iğne işleyin. Yakanın etrafını da kahve rengi yünle sık iğne işleyin. Yakanın açık olan tarafının solunu da kahve rengi yünle sık iğne işleyin; ikinci sırada dört tane ilik işleyin. Yakanın açık tarafının sağını da bej yün ile sık iğne işleyin.

Etek: Kahve rengi yünle 260 ilmik yuvarlak şişe geçirin. 55 santimetre oluncaya kadar, daha doğrusu 5 santimetre kadar ütude uzayacağını düşünerek kendi boyunuza göre, işleyin. Eteğin ucuna da tığ ile sık iğne işleyin, yalnız ilk sırasında her beş iğnede birini atlayın.

Ters tarafından sıcak ütü ve ıslak tülbent ile ütöleyin. Ütude eteğin ve yeleşin uclarının düz olmasına itina edin.

YENİ KIŞ MODELLERİN- ETEKLER kloş ve daha yu-

Kış başlançısında, balolar ve akşam toplanmaları çoğaldığı bir sırada, herkesin muhtelif elbiselere ihtiyacı bir kat daha artar. Bundan dolayı, iki iş görececek bir elbise herkesin işine yarar. Yukardaki modelde siyah krep jorjetten gece elbisesine emprime krep döşinden bir jaket yapılırsa, gayet zarif bir akşam veya çay elbisesi olur.

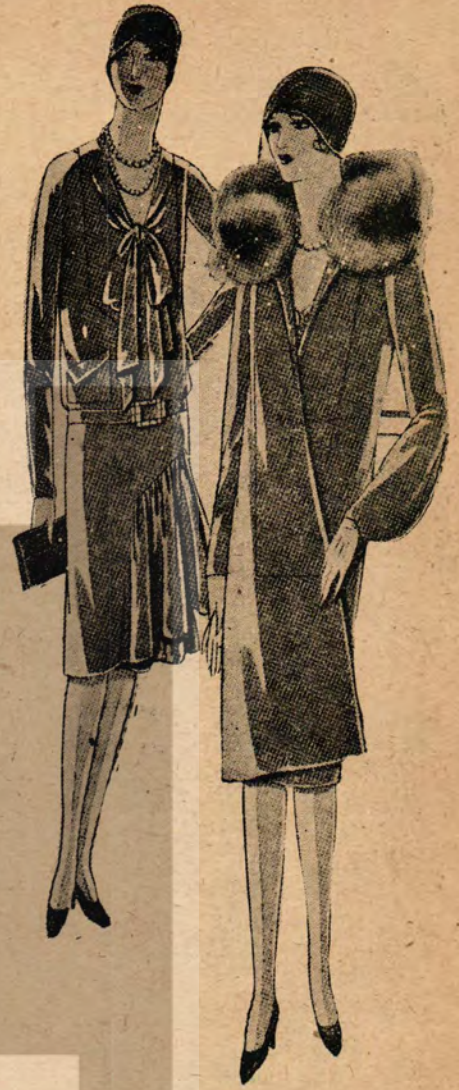
Bu sade ve güzel sokak elbisesi, boydan boya uzun hatlarından dolayı, kısa boyluları uzun gösteren bir modeldir.

DEN EN BARİZ NOKTALAR

gayrimuntazam, BELLER

karda

Ortadaki yün jerse elbisenin, kazağında bej üstüne daha koyu bej ve kahve rengi jerse çok yeni bir şekilde garnitür olarak kullanılmış ve aynı capraz hatlar kollarda tekerrür ettirilmiştir. Etek kahve rengi jersedendir.

TÜSTAV

Paris terzilerinin son elbise koleksiyonlarında ilk nazara çarpan şey, eteklerdeki bolluk. Bu bolluk bazen,

ortada soldaki elbisede olduğu gibi, geniş kloş godelerle, soldaki modeldeki gibi, yandan iki pli ile, yahüt ta yukardaki modeldeki gibi çaprazlama büzgülerle elde ediliyor. Ortadaki elbise krep jorjet ile kadifenin birleşince ne iyi neticeler elde edildiğini gösteriyor. Soldaki modelde, kahve rengi düz bir elbisenin

bej bir banttan ve bir tokadan başka garnitürü yoktur.

Soldaki sokak elbisesi güzel olmakla beraber çok sade olduğu için hemen her vücuda uyabilir.

Yukardaki elbise ve mantosu bir kaç yeni noktalar arz etmektedir: Mantonun kloş ve gayrimuntazam eteği, kloş kol kapakları, dik kürk yaka; elbisede de boydan boya çapraz band çok orijinaldir. Manto mavi velurdölenen, elbise mavi krepdöşinden yapılmıştır.

Patronun Tarifi

Bu ay karielerimize takdim ettiğimiz kalıp bir kız çocuğu için palto ve bir küçük oğlan çocuğu için pantolon kalıbıdır. Çocukların mekteplere gittiği ve kış bastığı bu günlerde, her anne bu kalıpları şüphesiz ki memnuniyetle karşılar.

Eğer kalıplar kâfi derecede uzun değilse, her parçayı ortasından kesip, aralarına istedi-

ğiniz boyda bir parça kâğıt ilâve ederek, arzu ettiğiniz boyda yapabilirsiniz. Eğer kalıplar bilâkis fazla büyük ise, her parçayı ortasından lüzumu olduğu kadar kıvrır, arzu ettiğiniz boya getirirsiniz.

Kalıp parçalarını bir araya getirmek için, bir birine mukabil gelen oyukları üst üste getiriniz.

Patron parçalarını kumaş üstüne dizdiğiniz zaman, etraflarını sabunla çizin, böylelikle ne kadar dikiş payı bırakmak icab ettiğini kolaylıkla tayin edebilirsiniz.

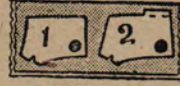
Kalıplarda dikiş payı yoktur.

Küçük Oğlan Çocuğu için Pantolon Kalıbı

Birinci şekil pantolonu 69 sm. lik kumaş üstünde nasıl biçileceğini gösteriyor. İkinci şekil 137 sm. lik bir kumaş üstünde nasıl biçileceğini gösteriyor.

Parçaları kesikten sonra bacakların iç di-

kişlerini dikiş, oyuk oyuk üstüne gelmesine dikkat ediniz. Yan dikişleri, beldeki fazlalığa kadar dikişiniz. Paçaları bastırınız. Ön ve arka dikişleri dikerek iki paçayı bir birine bitiştiriniz. Bele 5 sm. eninde bir parça geçirip pantolonun kıvrıntısını ona hristo teyeli ile dikişiniz. Yan yırtmaçların üst tarafını

hristo teyeli ile bastırınız. Alt tarafına iki katlı bir parça geçün, iki yana birer düğme ve ilik yapınız.

Kız çocuğu için Palto

131 sm. lik kumaştan 2 m. 50. Kürk, 1 1/4 metre.

Kalıp parçalarını şekilde gördüğünüz gibi kumaşın üstüne yerleştiriniz. Noktaları çizgilerle gösterilen parçaları da

reverler, kol uçları ve yaka astarı için kesiniz. Kumaşınız çok kalın değilse reverle ön parçanın arasına tela koyunuz; hem de yarı bele kadar düvetin koyunuz. Astarı biçmek için kalıpları kullanınız.

Mavi krepdöşin üstüne daha koyu iki eims maviden bantlar garnitür teskil ediyor.

1 inci şekil

Pembe yunlu üstüne mavi bantlar siyah yünle, papatyalar beyaz, sarı, siyah yünlerle işlenmiş

نشانیسی قتل، بعده اتخار ایتمش. حاکم حضراتنه تقدیم ایتدیکم راپور و قههیی بدایتندن نهایتنه قادار تفرعاتیله تشریح ایدر. هر ماده سی ده شود معتبره ایله مؤیددر... وهو الففورالرحیم... تفسیری کناهاک جزای قیزغین دهمیرلره داغلا تقدر. « کوزلرینی یومدی « سبحان الله ، سبحان الله ، سبحان الله » دیه سالانه سالانه تسبیح چکمه قویولدی. جنت مأموری قاپیلری ینه آچوب دیشاری به چیقدی .

فضیلتو سیف الله أفندی آنکلی اوچوشارق یاننه کیتدی، چوق متأثر برادا ایله « واه بیچاره سفیله ، طبیعی محکمه - « ملک، خوجانک سوزینی قیصه کسهرک :

« برائنه قرار و بردی « دیدی . « شیمدی سن بی بی آبی دیکله سینی خوجا . یوقسه قیزغین قاطران قازانلریده قاینارسک . کوزیکی دورت آج .

« بوراده سامان آلتندن صو یوروتولمز . یا افترادن واز کچرسک یا جهنمه بجایش ایدرسک . بو دعواده بولوب چیقارمق ایجاب ایدن اصل مجرم ، چوققلری سواقده اوینارکن پنجره یاننده اوطورمش غزته او قویوب عشرت ایدن قیورجیق سیاه صاجلی، بویوک قارینلی، صلوق بکزی برآدام در . «

**

نه اولمایاجق رؤیا دکلی ؟ الله خیرلره تبدیل ایتسین .

سمجه رامو

Remington

Son model Türk ve Avrupa kılavyesile yeni makinalarımız gelmiştir

SIDNEY NOWILL VE KUMpanyası

Istanbul: Galata Billur Sokagı No. 614

مجم

(100 نجی ضیفه دن دوام)

دوشووردی . فقط کوزی علی نك آمر نظر لريله قارشیللاشهرق کندینی طویلادی . اونلر اوراده سالونك اورتاسنده جلالی دوشومه نك اوزرنده دورورلرکن برچوق دواثر رسمیه نك مرکب اسراف ایده نك ، خیر پرور جمعیتلرک نفس توکته نك ، عاللرک کوز فری سوندوره نك مانع اولغه چایشدقلری شی اولدی :

أجل، یشیل اییکلی برأنك ایله ، سیاه قورده لالی صاری بر بلوزه بورونه نك سیرجیلرک ایچندن کوروندی . نظرلری زیفیری قاراکتی، نفسی آتش صاچیوردی . سندله مهن ، سس چیقارمادن ایلریله دی . یالکن بردقه علی نك درین سسنی تقلید ایده نك بر کفر صاوردی . علی نك اُک متهیج صمیمی زمانلریده ایتدیکی کفر ! بارک عصری مشتریلری اُک ابتدائی ووحشی حیوانلر کی بر برینی چیکنه یه نك ، چیغلق قویبارارق قاچیشیرلرکن، فاطیش بیچاغنک اوزونلتی ، بيله کنک قوتی یتدیکی قدر میخانه چی چیراغنه ایتدیکی یعنی یرینه کتیردی .

اوندن صو کرا ، طازی قوقوسی آلمش برجیلان چوبکلیکله فاطیش، آشنا سواقلرده قوشدی قوشدی . آرقه سندن قوجه بر شرب آیاقلا نیش، « وورک ، طوتک » دیه نك آنه لر، بابالر ، ده لیقانیلر ، کنج قیزلر، والاصل کوزلرینی قان بورومش قوجه بر آلی ، جمعیتی ، مدیتی تهدید ایدن تهلیکه یه قارشى آیاقلا نیشلر، فاطیشی قوویورلردی .

« غیرت فاطیش ؟ ده ابرایکی نانه دیشکی صیق ! » ریختیمک فنارلری کوز قیرپیور ، لیمانک صولری آل صالیوردی . دواثر رسمیه یه مرکب اسراف ایتدیره ن ، خیر پرور جمعیتلره نفس توکتدیره ن، عاللره کوز فری سوندورتن مسئله یی مرمره بش دقیقه ده حل ایتدی .

**

انسان بعضاً نه غریب رؤیالر کورور . شاعرلر بونلره خیال دیورلر . بو حکایه نك نهایتی بن ایشته اوله بر رؤیاده کوردم . آخرته ایمم . اورایه ناصل کیتدیکی بيله میورم . صورغوصورولان بویوک دیوانخانه نك دهلیزنده بویوک بر جماعت بیریکمش ، صیراضی بکلیوردق . آراده صیراده غایت حسنا بر مباشر ملک دیشاری به چیقوب منظونلری صیرالری کلدیکه چاغیر بیوردی .

کندی دنیوی کنهلر می ومنتسین مطبوعاتدن اولدیغی اعترافک اسباب مشده می ، محققه می تلقی اولناجغنی طاسارلارکن، مباشر ملک ینه ظهور ایتدی و تجوید اوزره :

« 99,852,743 نومرولی دعوا » دیه تلاوت ایله دی .

قوجامان جبلی ، قوجامان قاووقلی ، قوجامان اُکسه لی بر آدم آیاغه قالدی . یر یوزنده پولیسلرک یایدینی کی همزی داغیتدی وکیمی باقالایوب سوروکله سه بکنیرسکز - هانی فاطیش یوقی ایدی، ایشته اونی .

مأمور ملک ، قیزی ایچری به آلوب قاپی اوزریمزه قاباتدی . بن همان جبلی آدمک یاننه صوقولدم . وقعه نك نه اولدیغی صوردم . « چوق شایان تأسف بروقه ، اولاد . ناقابل اصلاح کناهاکار قیز . بنده کز امور دنیویه مرخصی فضیلتو قاضی سیف الله أفندی می . اختصاصه مبنی بودعوانی تعقیبه مأمور ایدلدم . اول کناهاکار اولای

Baba, Oğul

(89 uncu sahifeden devam)

evlenmek ve yeniden bir çocuk sahibi olmak... Belki de behimiyetinin son bir indifasını ifade eden bir arzudan ibaret bu fikri, mevkıtatbıke koymak için çok zaman lâzım değildi; bütün basit ve amelî insanlar gibi, Hacı Hilmi efendi de derhal harekete geçmenin yolunu buldu. Kendisini ziyarete gelen bir kaç kafadara açıldı; — teşebbüsün bu kadarı kâfi idi.

Şimdi, karısı, «A! ben de başımı alıp gideyim!» dedikçe şeytanî bir tebessümle gülüp:

— Sen bilirsin; işte kapı açık! demekle iktifa ediyordu.

Kendisini tamamen taat ve ibadete vermiş görünüyordu; arada bir, içini çekiyor:

— Bir şeye yanmıyorum, nece zamandır, cuma namazından mahrum kaldım; günahı sebep olanların boynuna! diyordu, sonra seccadeye kapanıp saatlerle bir şeyler, bir şeyler mırıldanıyordu.

Karısı için onun bu hali herhangi bir tehlevürlü anından daha mühlikti. Müşterek hayatlarının binbir türlü tecrübeleri ona ispat etmiştir ki kocası ne vakit bir şeytanat kurmakta, ne vakit bir hile ve desise düşünmekte ise, onu mutlaka namaz seccadesinin üzerinde kurar ve düşünürdü!

İşte, bunun içindir ki bir gün kendini tutamadı, ve tam Hacı Hilmi Ef. iki tarafına selâm verip ayağa kalkarken:

— Hu, sen bana baksana; gene ne çoraplar örüyorsun, söyle! dedi. Herif evvela baş sallayıp «Lâhavle, Lâhavle!» diye mırıldandı, sonra muhakkırane bir nazarla kadına dönüp:

— Yakında anlarsın! dedi. Ve karısına tekrar söz söylemek fırsatını vermemek için çoktan istimal etmediği yumruğunu kadının ağzına doğru uzattı.

Öbürü, bu pençeyi yakalayıp itmek istedi, o vakit Hacı Hilmi Ef. gene tehlevüre gelip karısını dövmeğe başladı. Tam bu sırada oğlu İhsan bey garip bir tesadüf eseri olarak oda kapısından içeri giriyordu. Evvela ne gördüğünü anlamamış bir adam tavrıyla hayretten dona kaldı; sonra birden bire, hiç bir kelime söylemeden, bir pars gibi babasının üzerine atıldı.

Baba oğul bir müddet, sessiz bir boğuşma halinde yerde yuvarlındılar. Nihayet genç adam ihtiyarı altına alıp dövdü, dövdü. Fakat bu sefer, nedendir bilinemez, oğlunun üstüne atılan annesi oldu; acı bir feryat kopararak:

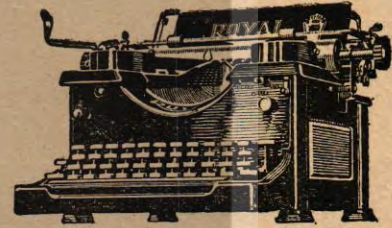
— Ne yapıyorsun oğul? ne yapıyorsun? babana el kaldırmak ha, hay Allah lâyığını versin...

Diye bağıırıyordu. O zaman çocuk pençelerinin altında kıvranan ihtiyarı şöyle bir köşeye itti. Doğrudu, üstünü başını düzeltti ve geri geri çekilip, bir anasına bir babasına baktı:

Birinin gözlerinde boğazlanmış bir hayvan nazarı, öbürünün gözlerinde kine benzeyen bir acı sitem vardı.

İhsan bey kendisine bu evde artık hiç bir yer kalmadığını hissetti ve nereye sığınacağını bilmeksizin, şimdiden yüreğinde bir derin gariplikle kapıdan çıktı, giti.

YAKUP KADRİ

ROYAL
TRADE MARK
ROYAL TYPEWRITER COMPANY, INC.

TYPEWRITERS

Royal ve Corona

Yazı makinaları

Amerikanın en meşhur markalarından-

olup Türkçe harflerle yeni modelleri vürud etmiştir

Galata, Büyük Tünel Hanı No. 1 K. H. Kurubalkıyan

Telefon: Beyoğlu 1561

(عشق اوغرنده دوام)

« لیلی » ، اک شبرین تسمیله مایوس پدري تسلی به چالیشارق :

— بونی عشق ایچین یاپدی .

دیوردی .

— بویله یوکسک برآدم قادین یوزندن خدمتچی اولسون ! بو

نرده کورلش ؟ ..

« لیلی » :

— بزم خلغمز آراسنده کورلش اولیه بیایر . فقط چیندن ماعدا

هر یرده بویله وقمه لره هر زمان تصادف ایدیلشدر . سوکیلی باباجم ،

نه یاپالم ، سزک چین حکماسی هر شیتی دوشونه مشلر !

ترجه ایدهن : م . کمال

کاغدی اوقیورلردی . بو ، « سن جوز » ده بر خریستیان پاپاسی طرفندن ویرلیش ، علی الاصول شاهدرک امضالرینده حاوی ، بر ازدواج شهادتنامه سی ایدی .

« لی فای » وشیقه نك تاریخنه باقدینی زمان :

— تام سزه جواب رد ویردیکم کون ، « لودیانغ » ! کوچوک یاراماز شهبه سز مسئله یی اوغلكزدن خبر آلمش وکندی کندینه : بابام مانع اولمادن اوله نهیم ، قرارینی ویرمش اولاجق . بوچیلغین چوجوقلرده آرتق بوپوکاره وابوبنه حرمت حسی قالمادی .

« لودیانغ » ، وقار وجدیتله :

— اوت ، هپسی آمریقاییلاشدی .. مع التأسف تمامیله آمریقان تربیه سنه کیردیلمز !

« لی فای » قوللرینی آچارق :

— شیمدی نه پاتالی ؟

یتاقدن کلن کوچوک برسس :

— عفو ایتلی ، بابا !

دیدي .

قیزینه چوق دوشکون اولان « لی فای » ، جدیدتی کوچولکله محافظه ایدرک :

— لیلی ، بوعلی العجابه یاپدیگن ازدواجی عفو ایده بیلیرم . فقط بجه عفو ایدیله سی دهها مشکل برنقطه وار : نکاحلامش اولدیگن حالده زوجکله قارشی کوستردیک مراحتمسزک ! باخصوص سکا اوشاق اولق کبی رومانیک بر فدا کارانغه قاتلاندینی برزمانده ! بیلیر-سک که ، « شهنغ بو » ، قوجه سنه خویمسزلق ایدن زوجه نك نکاحنی مفسوخ عد ایتمشدر ؛ چونکه بویله حرکتده بولونان قادین آبی تربیه آلامش اولدینی اثبات ایتش وابوبنه شهن کتیرمش اولور . محترم برادریم سنک آبی برزوجه اولایله جککی سویله مشدم . شیمدی نه دیه جکم ؟ بونازک مسئله نك حلنی « جیمی » درعهده ایتدی :

— اقدم ، بوسر کذشتده « لیلی » تمامیله برچینیلی قیزی کبی حرکت ایتمشدر . سز اونک آمریقاییلاشدیغندن بحث ایله دیکز . بر آمریقایی قیز ، کندی خاطر ایچین اوشاقلق ایدن عاشقنه هیچ بر زمان کینه نوب فنا معامله ده بولونماز ؛ بالعکس اوکا پرستش ایدر ! « لیلی » ، حسابسز عصرلردن بری قوجه لرینه انقیاد کوسترمکی اعتیاد ایدیش قادینلرک نسلندنر . اولندیکمز زمان بکا اطاعت وخدمت ایده جککنه عین ایتمشدی . حال بوکه بن اوکا خدمتچیلکله قالمدم ! بناء علیه بکا یاپدینی معامله یه مستحقدم . ناصل حسیات ایله متأدی اولدینی آکلا بوردم . یالکز شوکا نظر دفنکزی جلب ایدرم : بو سوزلردن « لیلی » نك حقی ، آمریقایی قیزلرک حقسز اولدینی سویله مک ایستهمیورم ؛ ساده جه وقعه یی اولدینی کبی حکایه ایدیورم .

وقایعک متوالی وسریع جریان قارشیسندنه شاشقین برحاله کلش اولان « لودیانغ » روایدن اویانیر کبی صورتی :

— بوخدمتچیلک لاقیردییی ده نه در ؟ اوغلم ، آکلامیورم ، بیچین بویله شو فور قیافتنده سک ؟

— « سان جین » نامی آلتنده ، بو محترم عائله نزدنده اوشاقلق ایدیوردم ، پدر . فقط ظن ایدرم که آرتق خدمتم نهایت بولاجق . . . « لودیانغ » :

— سن بر اوشاق اولاسک ! های دیوانه چوجوق ! نه عیب شی !

— دیمک رشوت یه درد دیککز بو آدم ایش ! بنم آدمم دکلیش ! دیدي .

— اوت ، بونی نزه سویلیه مزدم ؛ چونکه کندیسنه سوز ویرمشدم . بو اعترافنامه یی ، یالکز سزه کوستردکن صوکره یاقق شرطیله ، بو یوک بر اجرت مقابلنده کندیسندن صاتین آلم .

« لی فای » آلی اوزاتدی ومصافحه ایتدیلمز . یکریمی سنه صوکره تکرار دوست اولمشلردی .

« لی فای » :

— سزکله برابر بو یوک بولاردن یورو یه رک کچه جکم ، تاکه هرکس قصورک بنده اولدینی آکلا سین ! دیوردم .

هرایکی تاجر ، شرف وحیثیت و تجارتده عفت واستقامت قواعدینه شدتله رعایتکار اولقله برابر ، ایکسی ده بر آمریقایی یه ره هوت ویرمکده جدی بر محذور اخلاق کور میوردی .

« لودیانغ » صورتی :

— نهی ، چوجوقلردن نه خبر ؟

« لی فای » متبسانه :

— ظن ایدرم که اونلر کندی ایشلری کندی آلرینه آلمشدر . هایدی یانلرینه چیقالم .

ایکی پدر ، یتاق او طه سنه کیرنجه « لیلی » ایکسی سنه ده برر نظر عطف ایتدی وقیزاران بوزنی یاصدیقلرک آراسنه صاقلادی .

« لی فای » ، قیزینه نوازشله :

— یاوروم ، بویله خسته حالکده سنی راحتسز ایتک ایستهم . اونک ایچین ، سویله مک ایسته دیکم بر قاق سوزی دهامساعد بر زمانه براقیورم . — خایر ، بابا ، « جیمی » نك تدایوسی سایه سنده هیچ بر راحتسز لغم قالمادی . سویله جککزی هان شیمدی سویله بیلیرسکز . هم مراقندنه قور تولمش اولورم .

— بک اعلا . اول امرده شونی تبشیر ایدیم که ، محترم کوچوک برادرمله آراضده کی اسکی اختلافی حل ایتدک . بناء علیه آرزو ایدیورسه کز ازدواجکز ایچین بر مانع قالمشدر . دو قور « لوو » ک رومانیک طرز حرکتدن آکلا بورم که ، سنکله ازدواجه خواهش کردر ؛ فقط سنک کندیسنه قارشی دائما خشین معامله ده بولوندیگی کوردیکم ایچین اونک حس محبتنه طرفنکدن مقابله کوستروب کوسترمه دیککده شهبه لی م .

« لیلی » ، حیرتله باباسنه باقدی :

— شهبه سز سویورم ، بابا ! بونی مکتبده کی بوتون قیزلرده بیلیر . — بلکه اونلرک کوردکارینی بن کورهمدم ! دیمک صحیحدن اونی سویورسک ؟

« لی فای » ، « لودیانغ » « دونه رک :

— او حالده نه زمان موافق کورورسه کز قیزیمک اوغلكزله ازدواجه طالب اولایبیلیرسکز . اونلره چین محله سنک عمرنده کورمدیکی مطمئن بردوکون یابارز .

« لیلی » :

— بابا ، بر دقیقه !

دیدي ویاصدیگ آلتندن چیقاردینی بر کاغدی اوزاتارق : — برچین دو کوننی بک آرزو ایدرم وینه ده ایدرم ؛ فقط کور میورسکزه بوکا مطلقا لزوم یوق . بز اولندک بیله ! « لی فای » ایله « لودیانغ » ، دیلری طوتولش کبی آغیز آچامیه رق ،

قويدى . كيتدكاري خسته خانه نك جراحي ، شوفور قيافتنده كي كنج چينلنك كنديني دوقتور ديهه تقديم ايمه سنه اينامق ايسته مه مشدى . فقط اوراده بولونان كنج برطلبه « جيمي » نك درس لرينه دوام ايتمش اولديني ايچين اونى درحال طائيشدى .

خسته خانه ده « ليلي » كندينه كلدى . سو كليلسنك انديشه لى نظر لرينه باقاركن ايلك سؤالى شو اولدى :

— بر يريكه برشى اولديمى ، جيمي ؟

— خابر ، يا وروم ! قونوشمه . سنى شيمدى يتاغه ياتراجقز .

مهم برشى يوق ، فقط استراحت قطعيه لازم .

— بوراسى خسته خانه مى ؟ بنى نيچين بوراده بر اقبورسك ، جيمي ؟ كندمده هيچ بر فناق حس ايتيورم . بنى اوه كوتور .

جيمي ، خسته خانه جراحيه استشاره ابتد . قيزك اوه نقلنده ايكي سى ده بر محذور كور ميوردى . همان بر خسته خانه آراهه سيلاه يوله چيقديلر .

قضانن تلفونله خبردار ايديلن « لى فاي » ، جواردن على العجابه كيتريديكى بر دوقتورله برابر ، چيفنلكك قاپسندنه بگله بوردى .

دوقتور ، خسته خانه آراهه سندن « جيمي » نك آنلا ديغنى كورور كورمز ، اوزرينه دوغرو كيدهرك :

— واى ، دوقتور لوو !

ديهه انى صيقدى و :

— مادام كه سز وارسكرز ، بكا حاجت قالمادى ، ديدى .

بو ، « جيمي » نك اولجه بر خسته خانه ده برابر چالشمش اولدقلى بر آرقداشى ايدى . جواب ويرمكه وقت قالمادن « لى فاي » مبهوت بر چهره ايله ايلرى آتيلدى :

— دوقتور لوو ! سز « لوديانغ » ك اوغليميسكز ؟

« جيمي » جوابا :

— اوت ، افندم .. فقط شيمدى هر شيدن اول ميس « لى » يى يتاغنه ياتيرمالى بز . دوقتور ، سزك معاونتكزه احتياج اولاجق .

ديدى .

بر قاچ دقيقه صوكره چيفنلكك آچيق قاپسندنه بر اوتوموبيل دوردى وايچندن « لوديانغ » چيقدى .

« لى فاي » وقايحك هيچانى آراسندنه چين اصول تشريفاتى اونوتارق ، زائرينه دوغرو قوشدى :

— اوغلكزى آلفه مى كلديكز ، « لوديانغ » ؟

— اوغلىمى ؟

« لوديانغ » ك نظر نده كي حيرت ، ايشده دخلى اولماديغنى كوستريبوردى .

— كنديسى بوراده بولونيور . قيزم بر قضا كچيردى ، اونى تداوى ايله مشغولدر .

— اوغلىمى بوراده ! بوندن هيچ معلوماتم يوقدى .. سزه شو مكتوبى كوسترمك ايچين كلشدم .

« لى فاي » ، مكتوبى آلدى . كيمدن اولديغنى درحال آكلامشدى .

بو ، قاليغورنىالى معروف بر بولتيقه جينك آل يازيسى ايدى ؛ بو وآدمله هرايكي چينلى تاجر مختلف ايشلر ياشلردى . يكرى سنه اولكى مشهور

غوغايه سبب اولان قونطرات مسئلاه سنده بو بولتيقه جى ، رسمى بر صفتله ، قارشيمشدى . « لى فاي » مكتوب محتوياتى بر لحظه ده كوزدن

كچيرديكى زمان تهيج ايله :

طالب اولاجم ! هم بويه سنك يانى باشكده باشماق فرصتك جاذبه سنه ناصل مقاومت ايده بيليردم ؟ اطرافكده بر كوكب كى دولاشمق وسكا آنجق كوزيمك اوجيله باقاييمك ده بنم ايچين بويوك شى !

— سو كيلي « جيمي » ! فقط بورادن مطلقا كيمه ليسك . سنى اوشاق كورمكه تحمل ايده ميورم ! بابامه ده برشى سويلمه مليسك .

بيليورسك كه ، بو ايشى بنم حل ايمه مى قرارلاشدردق .

— بونى ياكليش دوشوندم . كندم دوغرو دن دوغرويه بابا كه صراجعت ايمه ليدم . مادام كه بويه اولدى ، مساعد بر فرصت دوشونجه يه

قدر بنى بر مدت ده « سان جين » كورمكه قاتلانما ليسك . شيمدى آرتق يتاغكه كيت !

— بارين صباح اير كندن بورادن كيده جككى بكا وعدايت ، اويله ! ليلي ، رجا ايده رم . او طه كه كيت !

قيز ، سو كيليسنه ، مفتون يتاه ، اوزون بر نظر عطف ايتدى وهيچ بر كله سويلمه مدن بالقوندن آشاغى قايارق اوه دوغرو قوشدى ...

ايرته سى كونى اوكله يمكنى متعاقب « جيمي » بى اوتوموبيلى قاپنك اوكله كيتيرمشدى . آرقه سندن « سينغ چونغ » ك بر اقدبى شوفور البسه سى واردى . سو كيليسنى بو بيچيمسز ، اسكى اوشاق

اوابيله كورمك « ليلي » يى متأثر ايديبوردى . تنها يولارده بر ساعت قدر اوتوموبيل تعليمى ياپدقن صوكره

« ليلي » :

— شيمدى بويوك يوله قوللاناجم . آرقه يه اوطور ، « سان جين » ! صافين اوراده ايشيمه قاريشمايه قالمه . مادام كه مطلقا اوشاقق

ايتك ايسته يورسك ، سوزيمى ديكله جكسك ! ديدى . « ليلي » ، اوتوموبيلك سرعتنى متاديا آرتديريبوردى . « سهن ماتيو » يه ياقلاشبرلر كن ساعتده اللى ميلدن فضله كيديبورلردى .

« جيمي » آرقه دن :

— سرعتى كس ، بر قضا چيقاراجكسك !

ديهه باغيردى .

« ليلي » ، اوكا دوغرو دونهرك :

— صراق ايمه ، « سان جين » ! آرتق ايجه آليشدم .

— اما باق ، نره يه كيديبورسك !

« ليلي » ، نظرينى ، اوكله كي يوله چويرديكى زمان قورقوسندن بم بياض كسيلدى .

ده مينكى بر آنلك دقت سزك ائناسنده ، يان طرفده كي يولدن بر كوچوك چوجوق اوتوموبيلك يولى اوزرينه چيقمشدى . نه ياباجغنى

دوشونمكه وقت يوقدى ؛ نه اولورسه اولسون ، چوجوغى ازمه مك ايچين فزنى صيقارق اوتوموبيل ، عادتا بر زاويه قائمه رسم ايتك

اوزره ، صوله دوندوردى . فزن طومش ، فقط ايلرى حركتى توقيف ايده مه مشدى ؛ آراهه ده وريله جك كى وضعت آلدقن صوكره ،

يولك كنارنده كي بر بنانك طوغله ديوارينه چارپدى .

« جيمي » ، اوتوموبيلدن يولك اوسننه فيرلامش ، فقط فوت بولده يووارلانمه چوق آليشيق اولديني ايچين درحال كنديني طوپلايارق

« ليلي » نك امدادينه قوشمشدى .

« ليلي » ، كنديني غائب ايتمش بر حالده ياتيور ، بونندن قان آقبوردى . بركت ويرسين ، اوتوموبيله مداوات ابتدائه ايچين ايجاب

ايدن لوازم بر جناظه داخلنده موجود ايدى . بوسايه ده « جيمي » ، قانى ديندردى وايغين اولان قزى ، معاونته كلن اوتوموبيللردن برينه

— البته ياوروم، والدهك وفاتندن برى بوأوك خانى طبيعى سنسك.
— اويله ايسه، بن بو يكي اوشاغه يول ويرمك ايسته يورم.
چونكه كوربيورم كه ايشنك اهلى دكل.

«لى فای» ك بوزنده كي تبسم سيليندى :

— قورقارم كه، بوكا مساعده ايدمه يه جكم، قيزم.
— بابا، بو اوشاق مسئله سنه لزومندن فضله اهميت ويرديك كيزى
ظن ايتيورميسكز؟ شهبه سز اوكا ايشليه جك اياغنى ويره جكم. بر
ايكى كون ايچنده كنديسنه باشقه يرده برايش بولايلير.
— قيزم، «سان جين» ي دوشونديكمندن دكل. يالكر سنك
هر عقلكه كلن شيئي يانغه آليشماك ايچين! «سان جين» ه وهر
كسه قارشى معاملاتكده بووك فيلسوفلر حرك وضع ايتمش اولدقلى
غير قابل تغير قواعد رعيت ايتمه ايسك. «لون تا اوتهى» ديشدر كه...
«لىلى» ايچني چكرك مجادله دن واز كچدى. باباسى بر كره چين
فلاسفه قديمه سنندن دلائل ايرادينه باشلايمى، آرتق مناقشه يه امكان
قالازدى.

«لى فای»، مظفريتى اجمال ايتك ايسته ين بر قوماندان كچي،
نتيجه اولارق ديدى كه :

— يارين «سان جين» دن يكي اوتوموبيلسكى قوللانماسنى
اوكره نه كي آرزو ايدهرم. بو يكي ما كنه ني هنوز طائيبورسك.
حال بوكه او بكا بوما كنه يه آليشيق اولديغنى سويله دى.

* *

چيفتلىكى كيجه نك قارانلى قابلامشدى. يالكر ييلدزلرك ضعيف
التماعنى واردى. «جيمي» نك ويرديكى باره لرله جيلرينى دولديرارق
چين يولنى طومش اولان «سينغ چونغ» ك سابق اقامتگاهى اولان
غارازه دوغرو معطر كل آغاچلرى آراسندن قوشارق كيدركن، «لىلى»
چويك آياقلىرندن لك كوچوك برسس بيله چيفارموردى.

سپوره آليشقين قيز ايچين بو اوفاق بنانك اوست قاتنه طيرمانق
قولاي برايش اولدى. بالقونك پارماقنه اوطورارق نجره يي طيفير-
داتدى. «جيمي»، سانكه بو اشارتى بگله يورمش كچي درحال باشنى
ديشارى يه اوزاتدى. حقيقتده، بويه برزيارت بگله ميوردى؛ يا آمازدن
اول متفكرانه برسيفاره ايچمكله مشغولدى. «لىلى» نى كورر كورمن
ياواشجه :

— هادى چابوق كرى كيت، چيلغين قيز! يا برى كوررسه!
— كوررسه كورسون، مستر «سان جين»! هم بلكه بزم
ايچين ده خيلى اولور!

— الله عشقنه هان اوطه كه كيت! فقط كيمه دن اول بر بوسه
ايسترم.

«لىلى» اوزاندى و «جيمي» ايله دوداقلرى برلشدى.

لىلى :

— بورادن كيمه كي سويله مك ايچين كلم.

— ايچين كيديم؟ خدمتمدن ممنونم! حتى، آره صره بنى
باياليان مرحمتسز خانمندن ده ممنونم!

— اكر بورادن كيتمزه سكه او خانمك سكا ده فنا ترسلرلكر

يا باجق. ايچين بويه ده ليجه بر شى يانغه قالدك؟ بونك بنده ناصل
برتأثير حاصل ايتديكنى آكلامبورسك؟

— بابا كه كنديمي اوشاقلقده ايجه سودردكن صوكرادامادغه

عشور اوغزنده

[94 نجى صحيفه دن دوام]

وبونى سويلركن، قيريق پارچه لرى طولامق ايچين يره اكيامش
اولان «جيمي» يه مهور برنظر فيرلاتدى.
— دوغرو، ياوروم. فقط قلاسيكارى اوقودينغك ايچون
بيلمك اقتضا ايدر كه سكوت فكرك بوزولاسى، نه قدر قيمتلى اولورسه
اولسون، برطباغك فيرلاسنندن ده ضررليدر.
— بونى اونوتشم، بابا.

— هيچ اونوتما ايسك، سو كيلي قيزم. كنديكى دائما اعتدالىكى
محافظه يه آليشديرما ايسك. و آزارينك تاثيرينى اونوتديرمق ايچون
«لىلى» نى آلتندن اوپدى.

«لىلى» محاوره نك موضوعنى دكيشديرمك مقصديله :

— بابا، ديدى، شمديلك بورايه كيمسه يي دعوت ايتلم.
برمدت سزكه برابر يالكر بولونق ايسته يورم.
«لى فای»، قيزينك بو آرزوسى، كنديسنه قارشى محبتنه عطف
ايدرك بك ممنون اولشدى.

آمرىقا وچين اصول طباحتك مزوجى يملكردن مركب طعام
باشلا دى. «جيمي»، ات صوتى طباحتى ويرمك ايچون اكيلايكي
زمان «لىلى» نك قولانغه: «كنديكه كل!» ديه فيصيلادى؛ فقط
بو آنده «لىلى» بردن بره باشنى چويرديكى ايچون اوموزيله طباحت
چارعش و ات صوتيك برقمسى ايشلمه لى شيق تووالتنك اوستنه دو كولمشدى.
«لىلى»، ضبط اولونماز برحدت ايچنده :

— بودالا! باق ياديدىكه! البسم خراب اولدى! بويه خدمت
ايتمه سنى نره دن اوكرندك؟ بجر يكسزلكك تحمل ايديلير شى دكل!
ديه آوازي چيقدينى قدر حايقردى.

«جيمي»، غدرلر ميريلد انارق، لسه له نى يرلرى آلتده كي بشكير
ايله قباجه سيليوردى.

«لى فای» ك قاشلرى چاتيلدى. اوزمانه قدر قيزنه هيچ كوستر-
مديكى برخشونته :

— قباحت سننده، قيزم! دونركن طباحت كندك چارپدك.
نه اولويورسك؟ آكلاماديم برسبیدن دولاي «سان جين» ه قارشى
انفعال كوستريورسك. حال بوكه زواللى آدم آلتدن كلديكى قدر
ايشنى يانغه چاليشيور. حقمسز تكدير يكي كرى آكلاليسك! ديدى.
«لىلى» كوزلرينه قدر قيزامشدى. باباسنك جاني صيقيلديغنى
آكلابوردى. «جيمي» يه دونرلك طاتلى برتسمله :

— عفو ايدرسك، سان جين! قباحت سنك دكل. اعتدالى
غائب ايدرك سكا قارشى حقمسزلق ايتدم! ديدى.

«جيمي» بو آنده اونى قوللرى آراسنه آلوب جاذب دوداقلرينى
توپمكدن كندينى كوچ منع ايدمه بيلمشدى. قيب قيرمضى كسيلن
يوزينى «لى فای» ه كوسترمه مك ايچين درين بر ره وهه راسله اوطه دن

ديشارى فيرلادى. شيمدى حيله كار قيز باباسنى، فكريته اماله ايچين
باشقه بر اصول تعبیه دوشونكه باشلامشدى. اكر بويه على العاده بر
خدمتجى مسئله سننده ديديكنى ياپديرامازسه قوجه مسئله سننده ناصل
سوزينى كپيره بيله جكدى.

بر آرز صوكر:

— بابا، ديدى، بن بو أوك خانى دكليم؟

Güneş Ziyası

(115 inci sahifeden devam)

derecesini her gün kaydetmek suretiyle şuaların artmakta mı azalmakta mı olduğu anlaşılır. Yalnız, bu şua miktarının kemik hastalığının tedavisi için lâzım olan miktar olup olmadığını göstermez. Bunun için hayatiyat bakış noktasından bir tecrübe yapmak lâzımdır ; bunun için de fareler kullanılır. Bu farelere onlarda hâd bir kemik hastalığı intaç edecek tarzda gıda verilir. Arada sırada farelerden birisi öldürülerek kemikleri muayene olunur. Eğer kemikler hastalık görülmezse anlaşılır ki güneşteki ultraviyole şuaının miktarı hastalığı tedavi edecek derecededir.

Aynı zamanda, tedavi altında bulunan çocuklardaki şifa derecesini bilmek de lâzımdır. Bunun için de çocukların kemiklerinin Röntken şuaiyle muayyen fasılalarla resimleri alınır. Bu resimlerin mukayesesi şifa derecesini bariz surette gösterir. Bundan başka arada kan muayenesi de yapılarak kan da kâfi miktarda kireç ve fosfor bulunup bulunmadığı araştırılır.

Güneş olduğu zaman bu suretle hareket edilebilir; fakat güneş olmazsa ne yapılacak? Fen bunun da çaresini bulmuştur. Çakmak taşından yapılmış bir nevi civalı elektrik ampulü ve hususî bir terkibi haiz, kömürle yanan ark lambası, ultraviyole şualarını, hem de çok kesif olarak, hâsıl etmektedir. Yalnız bu lambaların bir mahzuru varsa o da şualarının kesif olması dolayısıyla takayyüde ihtiyaç göstermeleridir. Vücut bu şuada fazla kaldığı taktirde şifası güç yanıklar hasıl olur. Çıplak gözle bu ziyaya bakmak ise tehlikelidir.

Güneşin hararetini taklit eden lambalar da yapılmaktadır. Bu lambaların tam güneş hararetine benzeyen hararetleri de bir çok hususlarda kullanılmaktadır.

Henüz üç dört sene evel yapılan bir keşif de ultraviyole şuaına arzedilmiş mevadığı daiyenin vücudu doğrudan doğruya şuaa arz etmekle aynı neticeyi verdiğini ispat etmiştir. Yağmurlu, bulutlu havalarda, o halde, güneşi tabağınza koyarak yiyebilirsiniz !

Yüz Zevcenin Söyledikleri

(120 inci sahifeden devam)

pek güçtür; ve kocasıyla beraber her yere gidip beraberce eğlenemediklerinden, ve bu suretle pek büyük bir saadet menbainı kaybettiklerinden şikâyet ediyor.

Sonra, iki kadın var ki, o kadar şaşırılmış, o kadar meyus ki, kapana tutulmuş fareler gibi işin içinden nasıl çıkacaklarını bilmiyorlar. «Her şey o kadar fena ki, arasından bir tanesini seçip (işte sebebife-lâketim budur) diyemem» diyorlar.

Tabii bazı kadınlar vardı ki zevç intihabı hususunda acınacak bir hataya düşmüşlerdi: ve bu hatanın tabii neticesi olarak bedbaht olmuşlardı. İstintak edilen bu yüz zevcenin hemen hemen onbeşi böyle bir intihap hatasından, bir aksî tesadüf yüzünden, bedbaht olmuşlardı. İçki kullanan o iki zevcin, evlenmeğe fizikman kabiliyeti olmiyan dört zevcin, hiç büyüymeyip, daima çocuk kalan beş zevcin, marazî surette hodgâm bir zevcin, bunların hepsinin zevceleri, mücesssem iyilik ve güzellik de olsalardı, gene izdivaçları kocalarının nakiselerinden dolayı ademimuvaffakiyete mahkûmdu. Acaba böyle aksî tesadüf eseri olarak uygunsuz olan izdivaçların adedi de cemiyet içinde aynı nisbet dahilinde midir? Vani, umumiyetle cemiyet içinde de, bütün izdivaçların yüzde onbeşi bir itilâfsızlık eseri olarak mutlaka ademimuvaffakiyete mahkûm mudur ?

Diğer taraftan, ekseri izdivaçlarda ademimuvaffakiyet hem zevç hem de zevceye aid müşterek bir hatadan tevellüd ediyor, ve binaenaleyh kabiltashih bir şekil alıyor.

Izdivaca dair:

Kadın erkeğin yarısıdır; onun için erkekten farklı olamaz; birinin işine gelen mutlaka öbürünün de işine gelir.

CUMPOSANPIERO

İnsan izdivaçtan evel sevgilisinin kusuruna pek bakamıyor; izdivaçtan sonra ise bu hususta mûsamahakâr davranamıyor.

Mme RICCOBONI

Bir Genç Kızın Mektupları

(122 inci sahifeden devam)

durduğumuz kütüphanenin bir yerine dokundu. Kütüphane derhal bir yatağa munkalip oldu. Kapalı iken görünen kitapların da sahte olduğunu o vakit anladım. Müstakbel ev sahibem izah etti: Rahmet olsun camna kocası böyle şeylere pek meraklıymış. Bu antika yatağı Amerikadan getirtmiş. Ve bu, onların işine uygun geliyormuş, çünkü kiracıları gündüz işe gittiği vakit bu odayı salon olarak kullanıyorlarmış.

Ne pratik insanlar değil mi? Buradan kurtulmak için bir mazeret yaratmağa uğraşıyordum. Nevmidane etrafıma baktım.

«Pek iyi, madam, esvaplarımı nereye asarım?» dedim.

Kadın büyük bir hayretle beni süzerek:

«Umumiyetle genç kızların sandığı olur, sizin yok mu?» dedi.

Anlaşıldı, Amerikadan yatak getirten madam esvapların asılmak lüzumuna bile ka'îl değildi. Banyoyu sordum.

«Biz çarşı hamamına gideriz,» diye cevap verdi.

Çok şükür munasip bir mazeret bulmuştum.

«Maatte'esüf madam, ben çarşı hamamına gidemem, banyolu bir ev arıyorum,» dedim.

Ev yemeği hakkında bir sual sormadım. O mutlaka ilânda olduğu gibi hakiki ve mübalâğasız ev yemeği idi. Çünkü Temmuz sıcağına rağmen, ben madama veda edip çıkarken, sokak kapısına yakın duran maltızın üzerindeki tencereden çıkan kapuska kokusu bütün mahalleyi bürümüştü.

Ertesi akşam başka bir ilân peşinde dolaştım. Bu sefer girdiğim sokak o kadar karanlıktı ki evlerin numaralarını görmek ihtimali yoktu. Bir polis aradım, bulamadım. Nihayet oradan geçen bir adama sordum. İlân elimden aldı:

«Oda mı arıyorsunuz? Ben size alâsını bulurum,» dedi.

O ande, işittiğim feci hikâyeler aklıma geldi. Tabanları kaldırıncı koşmağa başladım. Adam arkamdan haykırıyordu:

«Ne oluyorsun, küçük hanım, sana oda bulacağız dedik, ya!»

Benhiç aldırıyor, koşuyordum. O vakit adamın kahkahayle güldüğünü işittim. İhtimal yaptığım delilik-î, fakat bir kere yapmıştım.

Bir kaç akşam süren bu taharriyattan sonra şerefimle mütenasip bir yer bulmaktan ümmidimi kesmeğe başladım. Derdimi Beria hanıma söyleyince güldü, ve:

«Zavallı çocuk, işe ters tarafından başlamışsın,» dedi. Sonra bana Galatada meşhur bir tellâlm adresini verdi:

«Oraya müracaat eder, ve ne kadar aylık verebileceğini söylersin; sana munasip adresler verir,» dedi.

Nasıl her işe tersinden başlıyorum, değil mi, Fâhire? Şunu vaktiyle sorup da bu kadar zahmet çekmeseydim daha iyi olmaz mıydı? Hep gururumun cezasını çekiyorum.

Cihangir sırtlarında küçük bir oda buldum. Evet, o kadar küçük ki yatağımın üstüne oturunca odanın her tarafına yetişebiliyorum. Çekmecelerimden birini açmak icap etse odamın yegâne sandalyesini kaldırıp karşiki dolaba dayamak lâzımgeliyor. Dolabı açmak istersem de aksini yapıyorum. Bu evde benden başka iş sahibi kızlar da var. Bir aralık sana onlardan da bahsederim.

Tecrübeli olmağa başlıyan

kardeşin

SELMA

KODAK

Fotografilerile hatıralarınızı
Yaşatabilirsiniz

Kodak Film

«Kodak,» fotoğrafları kadar intibalarınızı dostlarınıza aksettirecek diğer hiç bir vasita yoktur.

Onlara müsabedelerinizi muazzam tablolar, cazip lâvhalar, bedii gruplar halinde gösterebilirsiniz.

بن سسکا اصل حقیقی سویلهدم . ایکی آی اول او قادر فنا
وضیعتده ایدک ، او قادر مایوس ونومید ایدم که سندن برتک کله بیه
ایشیتسه ایدم ، محقق هرشیدن واز کچر مجادله بی ترک ایدردم . بن سسکا
یالان سویلهدم . مصره بم ایلمک کیدیشم دکلدی بو . بوندن اول اوچ
دفعه کیتمشدم . هر سفرنده مایوس دوغمشدم . فقط او قادر فنا وضیعتده
ایدک که ، بردفنه دهاها تجربه ایتمک ایستدم . سن اولماسه ایدک . سن
بنله برابر اولماسه ایدک ویا برتک اعتراض کله سی سویلهسه ایدک ، دیدم یا ،
هر شیئی بر اقیور واز کچردم .
سهیلا جابدن قیپ قیرمیزی اولان یوزنی حسینک اوموزنده صاقلادی .

* *

قره کویک بیک بر آریلق ویک بر بولوشمه یه صحنه اولمش کهنه
ریختیمی . . او طوموبیلر ، آرابه لر و تراموا یلرک کورولتوسنه حمالارک
سسلری قاریشمش هسی بردن برصدای مشری اولمشدی .
بو یوک بیاض ایتالیان کیمی دمیرینی زنجیر طرافه لر یله چکمش
استیم اوستنده ، کوچوچوک قلاغوز کیسینه باغلا نیوردی . صوک ویرا !
ماننا ! سسی ده کیسهش ، وینچلرک غیجیرتیمی صوصمشدی . طاقه لر
آتبارلرک قاقلرینی برلشدیر یورلردی .
یولچیلر پارماقلغه دیزلمش ، استانبولک امثالسز محتشم منظره سنی
خیاللرنده اجنی دیرلره طاشیمق ایچون سیر اید یورلردی .
واپور آغیر آغیر سرای بورنی او کندن سوزولورکن سهیلا حسینک
یانته دهاها زیاده صوقولدی . آلمانیا یه ایتالیا طریقله کیده رک هر
ایکینسکده چوجوقلقلرندن بری کورمک ایسته دکاری بو ملکتی برابر
کوروب برابر طابق ایسته مشلردی .

سهیلا اوز افلاشان قبه لره و نارین مناره لره باقهرق صوردی :

— رۇبایى بو ؟

حسین جواب ویردی :

— رۇبا ایدی ، حقیقت اولدی .

استانبوله عودت ایستکلی زمان شرفلرینه کشیده ایدیلن عائله
ضیافتنده عائله ارکانک طورلرنده ، معامله لرنده پک بدیهی برد کیشکلک
واردی . سهیلا پاره نك ویردیکی ذوقدن فضلله ، بومغورور انسانلرک سودیکی
آدامی آرتق ازارلرینه قبول ایتمه لرینه سویندی .
یکدن صوکر ادا یسی حسینی واونی برکناره چکدی وحسینه دیدی که :

— قاچ دفعه در بو کوچوک ماسقارایه سزکده فابریقه ده معاونتکزی
ایسته دیکمی سویلهدم . بر سورو بالا ویرلره رد ایتمدی . یوق مسالک
دککش ، یوق قبول ایتمش فلان . بز آسکیدن بری ایپک فابریقه سنی
توسیع ایدوب پاموقلی منسوجات ده یاغق ایستوردق . فقط پاموقلیلرک
بویالری بزى اور کویور . اونک ایچون بزه امنیتلی برکیما کر لازم .
سز هم کیما کر سکز هم ده پاموقدن آکلیور سکز . شیمدی سزدن
رجا ایدهره یته رد ایته بیک .

صوکر ، جواب ویرمه لرینه میدان ویرمه دن بوتون اوداخقنه خطاب ایدهرک :
— سزه یکی صادق پاشا زاده پاموقلی منسوجات فابریقه سی کیما .
کری حسین بکی تقدیم ایدهرم . کندیسی بو هفته ایچنده پاموقلی منسوجات
بویالری حقنده فابریقه حسابنه آلمانیا ده برتدقیق سیاحتنه چقیور ، دیدی .
او کیجه اولرینه دوندکاری وقت عینی قولتوغک سهیلا ایچنه حسین
قولنه او طورمش ، اوزون اوزون استقبالدن بحث ایدیور ، نه قادر
طالعی اولدقلرینی تکرار تکرار سویلورلردی .

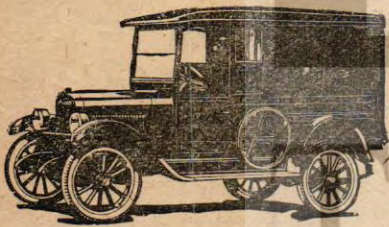
حسین سهیلا یه دیدی که :

— بن دنیانک اک بختیار آدامیم . سننک کی بر قاریسی اولیق
بیکده برانسانه نصیب ارلاماز . باشقا هیچ بر شیم اولماسه ، سن بوون
عالی بکا غبطه ایستیره جک قادر قیمتلی سک .

سهیلا نك اعتراضه بکزه بر حرکتی دوردورارق دوام ایتمدی :

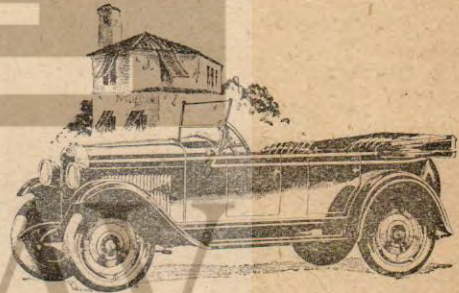
— اوله یا ، برانسانک قاریسی اونک حقنده نه دوشونورسه او

انسان اوله اولور . سن ظن اید یورمیسک که سن بکا اعتدایتمه سه ایدک ،
هر زمان بنله برابر هر کسه قارشى قوناسه ایدک بن موفق اولایلیردم ؟

شه وروله

ارطوموبیل و فامیونری

شیمدی یه قادر هیچ بر اوطوموبیلک اجراسنه موفق اولامادینی جنوبی آفریقا - ستوقهولم مقاومت

سفرینی اک فنا بر موسمده بر قپالی « شه وروله » و بر قامیون کمال موفقیتله انتاج ایتمشدر .

حائر اولدینی ممتاز مزایا و اوجوزلغنه هیچ بر اوطوموبیل ،

هر نرهده اولورسه اولسون تقرب ایدهرمز .

شه وروله نك

لهویس ههک و شریکی مؤسسسه سی

استانبول آمریقان غاراژی

کیزی یاری آشکار استهزلر، ماهیتی طائی جمله لرله بیله پک کیزلنه مین معنیدار نصیحتلر ...

آیلر کچدی . یاز اور تاسنده حسین، ینه بر آقشام مصره تکرار کیده جکنی سویله دی . سوکرا سیهیله آکلادی :

— بویاموق بوجگری بهار ابتدا سنده قوزالرك ایچنه بومور طالرلر . بومور طلردن یاورولری چیقینی زمان اصل فلاکت باشلار ؛ چونکه بونلرک غداسی باموقدر . نیم اجزای بهار ابتدا سنده ، بوجگر بومور-طلامه دن اول قوللاغنی لازمدر . اگر جبار پاشا و آرقداشلی و وعد ایتدکاری کبی قوللاندرسه شیمدی تأثیرینی کورمشلردر . کیدوب آکایهیم . واقعا مکتوبله ده صورارم اما کندم کیتسه م باشقه اولور . هم کیتشکن باشقاریلده تاس ایدهرم .

سیهیلا آرتق عمرینک بویله اوزون آیر یقلر و چوق قصه بولوشمه لرله کچه جکنه قانع اولمشدی . فقط بوسفرک صوک اولاجقدی . بوسفردن سوکرا حسین محقق بو تشبیلردن واز کچیره جکدی .

اون بش کون سوکرا بر تاغراف آنجه سیهیلا آچغه قورقدی . یا ینه ، ایش اولادیسه ؟ .. تاغراف شوپله ایدی .

« بیروته حرکت ایدیورم . ایلك واپورله کل . محبت وسلاملر . » سیهیلا بونک معناسنی آرامغه بیله چایشهادی . غایت آبی آکلوردی . ایش ینه اولماشدی . حسین اوکا انجیلری آلدینی زمان دینه شیمدی : « بن بالخاصه نشته سزه ، نویمد اولدیم زمانلر بویله مسرفانه بر حرکتده بولونورم ؟ » ایشته بومعناسی آکلاشیمه بیان سیاحتده بوقیلدندی . انکسارینی اونوتدورمق ایچون براسراف .

حاضرلاندی ، کیتدی . بیروت اسکاسنده ینه حسین کورور کورمرض بوغازینه صایلانوبده کوز باشندن باشقا بر مخرج بولامایان بولوشمه سونجی .. سوکرا قونوشمغه بیله مساعده ایتن اودرین هیجانلی آنلر .. حسین اونی ینه پک قیمتی فقط قیریلیر برایش ایش کبی ، حرمتله ، خشوعله کنیش بر او طومویله برلشیدردی . کنیش بر قاپونک او کنده دوردیله . سیهیلا قلوبسندن بو اوتلک احتشامنی همان استدلال ایتدی . ایچندن « نیم مسرف حسینجکم . بو صوک دفعه ایسته دیکنی یاپسینده سوکرا آرتق سویله رم » دیدی .

کنیش حرمر سردیوه نلردن خصوصی دائره لرینه چقدقلمی زمان سیهیلا اطرافک تفریثانه کوز کزدیره رک « حسینجکم ، بونه اسراف ! » دیتکدن کندی آلامادی .

حسین اونی ایکی آلدن طوتوب تام قارشیسنه آلدی . کوزلرینک ایچنه ، شیمدی به قادر کورمه دیکنی برسونج ، بر نشته ایله باقرق :

— اسراف دکل ، آرتق بز بونلری حقز اولارق باپه جغز . بو سفر موفق اولدم . سیهیلا حیرتدن ککه لیوردی .

— یعنی سن .. سن .. یعنی ردا یمه دیرلی ؟

— ردی ؟ اجزای تجربه ایتشلر و حساب ایتشلر که بونی قوللانقله سنوی باموق ضایعاتی یوزده فرق آزالاجق . شیمدی بر شرکت کشفی صانتین آلدی . نقداً بش بیک انکلیز لیراسی و بر دیلر . برده مقاوله بایدق . کارک یوزده اونی بکا ویره جگر . سیهیلا جنم سیهیلا جنم . آرتق دنیا بزم . سکا آرتق هر ایسته دیکنی آلابیله جکم .

بیروتک اک بویوک مغازه لرینه کیتدیله ، و حسین یکی او یونجاق بولمش بر چوجوق سونجیله سیهیلا یکی آلبسه لرله ، ماتولرله ، شالارله یوکله دی . سیهیلا اعتراض ایتدیکی زمان حسینک کوزلرینه او یله انجیمش بر معنا کلوردی که سیهیلا آرتق واز کچدی . هوسنی آلسین دیبه کندیسنی بر مغازه دن بر مغازه به سور و کله تدی .

آکلوردی که بوناز کانه سوزلرهب حسینی باشدن صاموق ایچون سویله نشدی . کندی کندیته : « ایشته ، صیراسی کلدی ، شیمدی سویله یم ، آکلایم که بوسوک کلز تشبیلری آرتق براقالی . امین برایش طوتالی . » فقط حسینک امیدله پارلایان کوزلرینی ، بو قادر مشکلاته قارشینی بیله ییلیمان جسارتی کورونجه ، بر درلوجسارت ایدمه دی . « یارین سویله رم » دیبه بر اقدی .

حالبوکه او یارین هیچ کله دی . هر آقشام حسین یکی یکی بلانرله ، کوزلری امید آتشیله یانارق کلور ؛ اوکا اوزون اوزون استقبالدن بحث ایدیوردی . سیهیلا ده ، بر چوجو غک کی قادر صاف و معصوم شوق بر درلو قیرمغه جسارت ایدمه بوردی .

بر آقشام حسین کلدیکی زمان ، سیهیلا برشی سویله مک ایسته دیکنی ، فقط صیراسنی کتیرمهک چالیشدیغنی همان آکلادی . نهایت یتکدن قاتقارلرکن طیبی کورونمکه چایشان فقط پکده موفق اولامیان بر سسله :

— کلجک هفته آکلنه کیتبه لی یم . اوراده بابامک دوستی بویوک باموق تارلاری صاحبی اسکی برعائله وار . اولره کیده یم دیورم . هر حاله اسکی دوستلق خاطرینی قیرمازلر . همده بر آرز اراضی به باقارم .. دیدی .

سیهیلا بویکی آیریلق خبرینه نه قادر اوزولدیکنی بللی ایتمه مکه چالیشدی . ایچندن بر سس اوکا : « ایشته تام فرصت بوفرصتدر . شیمدی سویله ، واز کچسین بوایشلردن » دیوردی .

صوک دفعه اولارق هوسنی آلمه سته مساعده ایتدی . فقط ایچندن عهد ایتدی که بوسوک اولاجق . اگر بوسفرکی تشبیلده عقیم قالیرسه — که سیهیلاک شیمدین بوتون عائله سی کبی بو خصوصده هیچ شبهه سی یوقدی — حسین قارشیسنه آلاجق ، محبتله ، شفقتله ، فقط جدیتله بونک بویله دوام ایدمه جکنی سویله جکدی .

حساب ایتدی ، حسین مصردن دونه لی اون بش کون اولمشدی . حالبوکه حیدر پاشا استاسیوننده اوزاقلاشان ترده مندیل صالادینی زمان اوکا اون بش دقیقه کبی کلدی .

بوسفر دایسی اصرارله سیهیلا کندی اویته آلمشدی . ینه اسکی اشکنجه لر باشلادی . سیهیلا بوتون کونلرینی آقشام اولونجه محقق صورتده معروض قالاجنی سوؤالردن قورقور ایچنده کچیر یوردی . حسیندن مکتوب واری ؟ ایشلری ناصل کیدیورمش ؟ «

بوسؤالک یاری مستزی ، یاری طائی بر انعکاسله تکرری آرتق کابوس کبی بوتون کون پیشی بر اقیوردی . بو سوؤاله جواب ویرمک کوندن کونه کوچلشیوردی . چونکه حسین اوزون اوزون یازدینی مکتوبلرده بولیشنن بک آرز بحث ایدیوردی . سیهیلا طیبی آکلوردی که بویکی برانکسار خیالدر .

نهایت حسینک کله جکنی خبر ویرن تاغرافک اوچنده بر تک کله اوکا آلدانادیغنی کوستردی : حسین « اولادی » دیوردی .

دایسی تکلیفی تکرار ایتدی . فقط سیهیلا ایچنده کی شبهه لره رغماً بوتون دنیا به قارشینی مدافعه به حاضر دی . همان آیلدی :

— دایجنم ، سزه قاچ دفعه سویله دم که حسین مسلکنه چوق مر بوطدر . هیچ علاقه سی اولمیان برایشی ، صرف کینیمک ایچون قبول ایتز . فقط بونی سویلرکن ایچندن تکرار عهد ایتدی که حسین به هر نه مسلکده اولورسه اولسون ، صاعلام برایش قبول ایتدیره جک .

فقط بو عهدینی ده طونامادی . او هیجانلی ، سونجیله دولو بولوشمه آتنده ، اونی کورونجه بوتون دنیا به مالک ایش کبی مغرور و مسعود اولان بو آدمی ، قابل دکل ایچته میه جکنی ادراک ایتدی . هر زمانکی کبی بوسفرده باشقه بر کونه بر اقدی .

وقایع قورقوج بر رویا کبی تکرار ایتدی . معنالی سوزلر ، یاری

رؤيا ايدى حقيقت اولدى

[123 نجي صحيفه دن دوام]

— سهيلا، حسيندن مكتوب وارى؟ ايشلرى ناصل كيديورمش؟
جبار باشا قبول ايتشمى؟
هر آقشام بوسؤالده عيني استهزا ايله قاريشيق تجسس ... هر آقشام عيني اشكنجه ...

اك فناسى، حسينك ايشلرى ابي كيمموردى. مكتوبلرى شفقتله، محبتله طاشيوردى. فقط ايشى حفته اميد بخش برتك سوز يوقدى. بر كون صادق باشانك حرمي سهيلا ايله يالكنز قانجه، بر سر توديع ايديورمش كى اچاي بر سسله:

— قيزم بن ديكه. سن چوجوقسك، بويله شيلره اينانازسك آما، اوتوز بش ياشنده بر آدم بويله چوجوق او يونجاقليله، اوليه جق شيلره اوغراشامالى. آرتق اولى بر آدم اولدى. يارين چولوق چوجوق صاحبي اولابيلير. كنديسنه معين معاشلى بر ير آرامالى. داربلا آما قيزم، بوقوجه كاك ياپديغنى آنجق سرسريلر نبار. — سهيلا ك قيرياج ييمش طوى بر حيوان كى ايركيلديكى كورونجه ايله صوصد. يرازق دوام ايتدى:

— قيزما، قيزم. بونلرى سكا ايلنك ايجون سويليورم. كنجسك، بيلمزسك، اختيارلق نه ديمكدر. انسان ياشنى باشنى آلدقدن صوكر ايش بولاماز اولادم، صوكر سغيل وخراب قايير. داينك ايك فابريقه سنده اداره مديرلكى اچيقمش. حسينه سويله، ديك قاقالبق اتمه سين اورايه كيرسين، اولوركه ياواش ياواش انشالله ترقى ايدرده معاشى ده آرتار.

سهيلا آرتق تحمل ايدمه دي:

— بن بويله برشى حسينه تكليف بيله ايمم. بر كيميا كرك ايك فابريقه سنده اداره مديرلكى ايله علاقه سي نه در؟ حسين هان كوروركه بو تكليف قيزيكزك فوجاسنه صدقه نونعدن اوزاتيلان بر تكليفدر. قبول ايمز. ايتسه كوزمدن دوشر.

خامينه سى سهيلا ي افتخارله ديكليوردى. بومغرور، باشنى هيچ بر شينك او كنده اكهكه راضى اولمايان قيزده كندى اصل قانى كورليوردى. سهيلا ي چوق ئوزديكى بيليوردى؛ فقط بونى ذوق ايجون دكل، وظيفه بيلديكى ايجون ياپيوردى. دوام ايتدى:

— سهيلاجم، قيزم، سن بنى ديكه. انسان نم ياشمه كلكدن صوكر، بو قادار فلاكت كوروب كچردكدن صوكر سودكارينك كوز كوره كوره ياكلش بوله صاعه سننه راضى اولماز، آلدن كلنى ياپار. قيزم، قوجه سنه دوغرو يولى كوسترمك، نصيحت ايتك بر قادينك وظيفه سيدر. حسينك بويله سرسرى تشبيلر آرقه سندن قوشمه. سندن سن نده مسئولسك. بر قادين نه ايسترسه قوجه سنه اونى ياپديرير. سن حسيني قارشيكه آل، اوكا آكلات كه بو بويله دوام ايدمه. .. سهيلا كيجه لين ياتاغنده خامينه سنك سويله دكلرني دوشونديكى زمان حدمي ايتسين، يوقسه اونا حقمى ورسين، پك بيلميوردى. بو سوزلر بر آزده دوغرو دكلدي؟ كلدبيكى زمان حسينه ياواش ياواش بو ايشدن واز كچه سنى، معين بر معاشى اولان بر ايش آرامه سنى سويله مكه قرار ويردى.

كونلر هفته، هفته لر آي اولدى. حسين كيدلى يدى هفته كچشدى. سهيلا نهايت بر تلغراف آلدى:
« پهر لوتى ايله كليورم. محبت وسلام. »

باشقا بر كله يوق. تشبثنك موفقتاهى، عدم موفقتاهى نديجه. لنديكنه دأر هيچ برشى يوق. بونك معناسنى آقلامق كوج دكلدى. فقط سهيلا حسينه قاووشمق سونجى آراسنده بو آشكار عدم موفقتاهه اهميت بيله ورمه دي.

يدى هفته بگلبن سهيلا، قالان ايكي كوني بگليه ميه جكنى ظن ايتدى؛ او قادار صبر سز لانيوردى.

نهايت، ريختيم اوستنده، كمي يى بكاركن، عيني ريختمدن حسيني تشميع ايدلى آللى كون دكل آللى سنه اولديغنه مين ايدمه بيليردى: بو مدت اوكا او قادار اوزون كورومشدى.

كمي ياقلاشدقجه بوغازنده برشيلر طوپلانور؛ كوزلرى دوليوردى. كندى كنديسنه قيزيور، «شيمدى ابدال كى آغلايمم تام اولور» دييوردى.

نهايت بويوك واپور ريختمه ياناشدينى زمان كوزلرى او قادار ياشلى ايدى كه شاقه سيله، ائيله، سلام ويره ن حسيني آنجق سجه بيلدى. حسين باوونى آندمه حاضر بگليوردى. هجوم ايدن حاللارى ايترك، ايشالرك اوستندن آتلايه رقى ايلك او ايندى. سهيلا، كندينى چوق زورلاماسنه رغماً كوز ياشلر نه مانع اولامادى.

حسين ياننه كانجه تهالكه قولنى طوتدى، كنديسنه دوغرو چكرك قولنك آلتنه صيقشيدردى. اهماملرله، بگلبن او طوموبيله بينديردى. او طوموبيله قولنى اوقشور، آلنى ئويوردى.

— سهيلاجم، اويله كوره جكم كلدى كه سنى... داهابر كون تحمل ايدمه جكم ظن ايتدم. بوراده سنى ريختيمده كورونجه آز قالسين واپوردن آتلايه جقدم. هر كسى اويله ايترك كدم كه امين بنى دليردى ظن ايتشلدرد.

— سن بيلمزسك سهيلاجم، برار كك ايجون، بوتون كنجلكنى عالمه سز، يالكنز كچيرمش بر ار كك ايجون، اونى بگلبن بر قادينى بولق نه ديمكدر؛ سن بيلمزسك. اونى بگلبن وكلدى ديه سونجندن آغلايان بر قادين ...

او آقشام حسينك عودتى شرفنه خامينه سنك اوندنه ينه عالمه جه طوپلانديلر. سهيلا بو سفرده ايجين ايجين كوپوردى، حدت ايتدى. حسينه بر ابر تنها سواقده يالكنز قانجه قادار كنديسنى كوج ضبط ايتدى. هان حسينه ايجنى آجدى:

— هپسته اويله قيزيورم كه، او نه معامله، او نه يوكسكدن قونوشمه! اصالت، اصالت! نه يه بيلمورلر كه اصالت ساده انسانك اجداننده اولماز، كندى سجه سنده در. اويله قيرغيم كه هپسته ...
— سهيلاجم بوشنه اوزوليورسك. اويله، بنده كورليورم كه بمله حتى استهزا بيله ايديورلر. آما سكا سويله دم يا، هيچ، آما هيچ اومورلاميورم. سن بمله اول، سن بنى سو، سن بكا اعتماد ايتده، مين ايدهرم سهيلا، هيچ كيمسه نك ديديكنه ذره قادار اهميت ويرم.

اولرنده يالكنز قالدقلى وقت حسين سهيلايه مصرده نهر يالديغى آكلاتدى. جبار باشا، صوكر داهبا باشقا پاموق زراعلرى، كنديسنى فوق العاده نزا كتله ديكه مشلر و فوق العاده نزا كتله آكلات مشلردى كه بوكشف ايتديكى اجزايى قولانمق ايجون لازم اولاجق فضلا، مالزمه و عمله مصرفى پاموقلر كى فياتنى پياسه ده رقابته كيريشه ميه جك برحاله صوقه جنى جهتله شيمدليك قوللانما ياقلر؛ فقط ايلك فرصته تجر به ايدمه جكار... وسأثره وسأثره ...

سهيلا بونلرى ديكه ديكى زمان ايجنه بر آجى صاپلاندى. اوپك اعلا

هر نسخه ده : برفور-
مالق برادبی علاوه وبر
البسه قالبی ویا متن
خارجی رنگلی بر تابلو
بولونا جقدر .

رسمی آیلور عائله مجموعی
آدرهس: دیلسز زاده خانی نومرو 1-2 تلفون: استانبول 4118
آبونهر مزه «یکی کتابلر» صحیفه لر مزدن انتخاب ایده جکلری
- برسنه لك آبونهر لره جلدلی، آلتی آیلق آبونهر لره جلدسز- بر کتاب
پوسته اجرتی ده اداره یه عائد اولق اوزره هدیه کونده ریله جکدر.

آبونهر شرائطی :
(پوسته اجرتی داخل)
تورکیه ایچین :
سنه لکی 6 لیرا
آلتی آیلق 3 لیرا
اجنبی مملکتلر ایچین :
سنه لکی 4 دولار

Fihrist

Sahife	Muharriri	Sahife	Muharriri
			مملکتیزده اولوب بته نلر :
132	نزیبه شکری	81	احمد جواد
139		82	» »
140		84	» »
141		86	
			Gâzinin son Nutku
			Yeni Ankara
			Büyük Gâzi ve San'at
			Üç Büyük Milli Kuvvet
			اجتماعی حیات مسئله لری :
142		93	احمد جواد
144		118	
146		121	(1) Yüz Zevcenin söyledikleri
149		128	Bir Genç Kızın Mektupları
			انتصاف عالمی :
			فورده اقتصاددی برنسیلرلی (2)
			فن حرکت ویکیلکلی :
133		100	(3) Çenup Kutpuna götürülen Eşya
		107	قابل سوق بالونلر (3)
136		114	Güneş Ziyası
137	A. C.	129	(4) Merihe Telgraf
138		109	علم و صنعت :
			دوغرو-ای-کوزهل
			هنر بیلگیسی :
116		103	نوزاد محمود
			Cigara dürmek sırası mı?
			بو بونک آراملر :
99		98	Leon Tolstoy
105		87	مطالیر :
112		90	Baba-Oğul
134		96	Hatçeden Günere
135		111	عشق اوغرنده (5)
141		126	مجرم
			رؤیا ایدی حقیقت اولدی (5) ناقلی: نزیبه شوکت
			شعر :
Edebî İlâve:	Hayat Aşkı (İkinci kısım)	97	جلال ساهر
Elbise Kalıbı:	Bir çocuk paltosu ve pantolonu	113	Gönülle Baş Başa
Metinharici üçrenkli bir tablo			Derede Mehtap

Yazı ve resim hususlarında münderecatlarından istifade etmiş olduğumuz bu mecmualara teşekkür ederiz: 1. Woman's Home Companion 2. American 3. Popular Science 4. Scherl's Magazin 5. Ladies Home Journal 6. Good House Keeping 7. Child Life 8. Das Magazin.

Kabın Resmi «Ladies Home Journal» den alınmıştır. Bu resim (154) ya aittir. (عشق اوغرنده ص. 154)